

Fons Manuel d'Amat i Junyent, virrei del Perú
(catàleg)

Ms. 400

Ms. 179

Mss. 204-209

Ms. 211

Ms. 2484

Ms. 2782

Barcelona
2002

SUMARI

1. INTRODUCCIÓ

- 1.1. El virrei Amat: ressenya biogràfica i context històric
- 1.2. El manuscrit 400
- 1.3. L'inventari

2. INVENTARI

2.1. Documents cartogràfics

2.1.1. Mapes i plànols

- 2.1.1.1. Virregnat del Perú
  - Plànols militars
  - Mapes i plànols regionals
  - Mapes i plànols de zones mineres i mines
  - Cartes nàutiques i mapes d'illes
  - Plànols de ciutats i equipaments ciutadans
- 2.1.1.2. Nord d'Àfrica
- 2.1.1.3. Barcelona

2.1.2. Plànols d'arquitectura

- 2.1.2.1. Arquitectura militar
- 2.1.2.2. Arquitectura civil pública
- 2.1.2.3. Parc i camins
- 2.1.2.4. Estructures hidràuliques
- 2.1.2.5. Arquitectura civil privada

2.2. Documents gràfics

2.2.1. Dibuixos tècnics

- 2.2.1.1. D'armament
- 2.2.1.2. Forns
- 2.2.1.3. Projectes hidràulics
- 2.2.1.4. Construcció naval

2.2.2. Dibuixos ètnics i antropològics

2.3. Documents textuais

2.3.1. Documents sobre hisenda

2.3.2. Documents sobre demografia i finances

2.3.3. Documentació militar

Tropes
Armament
Armada
Projectes de defensa

2.3.4. Altres Manuscrits de la BC

Ms. 179
Ms. 204
Ms. 205
Ms. 206.
Ms. 207
Ms. 208
Ms. 209
Ms. 211
Ms. 2484
Ms. 2782

3. ÍNDEXS

- 3.1. Índex onomàstic
- 3.2. Índex de matèries
- 3.3. Índex toponímic
- 3.4. Manuscrits (taula d'equivalències)

4. BIBLIOGRAFIA

- 4.1. Fonts utilitzades per identificar les filigranes
- 4.2. Bibliografia dels documents que integren el Ms. 400
- 4.3. Catàlegs
- 4.4. Bibliografia consultada i complementària

1. INTRODUCCIÓ

L'any 1915 Ramon d'Alòs-Moner i de Dou (1915-1939), arxiver i erudit, féu donatiu a la Biblioteca de Catalunya d'un recull de plànols, mapes, relacions, dibuixos i altres documents manuscrits, que fou inscrit el 20 de novembre del mateix any al llibre de registre de manuscrits sota l'entrada número 400¹. El recull havia pertangut originàriament a Manuel d'Amat i de Junyent, president de l'Audiència de Xile i virrei del Perú, i els documents que el conformen il·lustren diversos aspectes de la seva actuació dins de l'administració colonial.

La personalitat del responsable del recull, el nombre i la qualitat dels documents i la varietat dels temes que tracten fan del manuscrit 400 una de les peces essencials per a l'estudi del virregnat del Perú durant la segona meitat del segle XVIII.

1.1. El Virrei Amat: ressenya biogràfica i context històric²

Manuel d'Amat i de Junyent (Vacarisses, Vallès Occidental, ca. 1705-Barcelona, 1782) fou fill de Josep d'Amat de Planella i Despalau, primer Marquès de Castellbell, títol que heretà el seu germà, Josep d'Amat i de Junyent.

De formació militar, des de ben aviat participà en accions militars a Catalunya (on ingressà a l'orde militar de Sant Joan de Jerusalem), l'Àfrica i la Itàlia (on participà a la Batalla de la Madonna dell'Olmo, Piemont, 1744), abans de començar la seva carrera a les colònies espanyoles.

L'any 1755 va ser nomenat governador i president de l'audiència de Xile, càrrec que exercí fins l'any 1761. Amb l'arribada de Manuel d'Amat a Xile el panorama

---

¹ "Llibre de Registre de la Secció de Reserva Manuscrita de la Biblioteca de Catalunya: Ms. 1-3925". Barcelona, 1907-1991. [259] f., f. 18.

"Biblioteca de Catalunya. Adquisició de Manuscrits" dins: *Butlletí de la Biblioteca de Catalunya*, vol. II, 1915, p. 184.

²*Gran Enciclopèdia Catalana*. Barcelona : Edicions 62 ; Enciclopèdia Catalana, 1969-<1997>.

Guarda, Gabriel, *Flandes indiano: las fortificaciones del reino de Chile, 1541-1826*. Santiago : Universidad Católica de Chile, 1990. XIII, 425 p.

Sáenz-Rico Urbina, Alfredo, *El virrey Amat: precisiones sobre la vida y obra de D. Manuel de Amat y Junyent : resumen de la tesis presentada para aspirar al grado de Doctor de Filosofía y Letras*. Barcelona : Universidad de Barcelona. Secretaría de Publicaciones, Facultad de Filosofía y Letras, DL 1962. 20 p., [2] f. de lám.

polític i militar canvià, i donà pas a una nova etapa, marcada per l'interès en contrarrestar i corregir els abusos de poder i els mals costums arrelats en la gestió dels negocis públics i en el tracte amb la població indígena, i per mantenir una bona relació amb la Cort espanyola. Ja des del govern de Xile organitzà la milícia urbana i s'encarregà de garantir la seguretat a la frontera amb el territori dels indis araucans, al sud; en aquest punt, és representativa la seva actuació a la campanya de Río Bueno, l'any 1758, amb la qual es pretenia fer front al continu conflicte amb els nadius, i la intenció d'obrir una via de comunicació terrestre amb el sud per la costa, des de Concepción fins a la illa de Chiloé, passant per Valdivia.

L'any 1761 fou nomenat tinent general de l'exèrcit dels Regnes de Xile i del Perú, essent elevat gairebé contemporàniament a la dignitat de virrei del Perú i president de l'audiència de Lima, càrrec que ocupà fins l'any 1776. La demarcació colonial del virregnat del Perú, en el període tractat, comprenia els territoris de Nova Castella (Perú), Charcas (Bolívia), la conca del riu de la Plata i Xile.

El virregnat de Manuel d'Amat es desenvolupa en el context de la Guerra dels Set Anys (1756-1763), que enfrontà Espanya, aliat de França, amb Anglaterra i Portugal. L'any 1762 Gran Bretanya declarà la guerra a Espanya, aleshores sota el regnat de Carles III, qui pretenia, d'una banda, aconseguir evitar l'expansió de l'imperialisme britànic a Amèrica, i d'una altra, frenar l'avanç dels portuguesos per la frontera paraguaiana. Pel que fa al primer objectiu, l'establiment dels anglesos a l'Havana l'any 1762 i l'ocupació de les Malvines incentivaren l'organització i la realització d'una sèrie de viatges de reconeixement de les costes de la Patagònia i de l'Estret de Magallanes, zona estratègica per al domini o control de les rutes del comerç via el Cap d'Hornos, que comunicava l'Atlàntic amb el Pacífic i permetia arribar a la costa oriental de Sudamèrica i a Lima. Quant al segon, s'enfortí la vigilància a la cordillera dels Andes, que servia de barrera a l'oest.

Cal situar l'activitat del virrei Amat al capdavant de l'administració dels territoris de l'Amèrica colonial espanyola en aquest context bel·licós; aquesta situació de conflicte incidí en pràcticament tots els àmbits de la seva actuació i activitat, que queden reflectits en diferents documents del manuscrit:

* Plans de seguretat per tal d'assegurar la defensa del litoral peruà i xilè, especialment per a protegir les zones costaneres i ports de Lima, el Callao, Concepción, Valparaíso, Valdivia, Chiloé, les illes Juan Fernández i Guayaquil (on hi havia l'únic arsenal en què es fabricaven naus mercants). Els plans de fortificació preveien la construcció de castells, reforçament de muralles, construcció de casernes, etc.

* Alçament de noves viles en zones pròximes als castells i altres fortificacions (p.e. la de Santa Bárbara i la de Bellavista), bàsicament per

acollir les famílies dels soldats, ja que les existents no reunien les condicions idònies per a tal fi.

* Revisió de les guarnicions existents en les principals places militars; revisió de les instal·lacions per a la producció i obtenció de pólvora com a explosiu, i construcció de fàbriques destinades a la fundició de metalls per a la confecció d'armes d'artilleria (canons, morters, etc).

* Creació de nous cossos de l'exèrcit, entre els quals hi ha la "Compañía de Dragones", i un interès especial en la formació i instrucció de les tropes.

Altres activitats que queden reflectides en la documentació conservada tenen a veure l'organització social i l'administració econòmica i territorial de les colònies:

* Recuperació del sector miner: Les mines de Potosí (Bolívia) i de Santa Bàrbara (departament de Huancavelica, Perú), explotades des del s. XVI, eren les úniques pràcticament en tota Amèrica d'on s'extreia mercuri, ingredient essencial per al procés d'obtenció de la plata; l'any 1772, es descobrí la mina de Hualgayoc (departament de Cajamarca, Perú) que adquirí també gran rellevància. A Xile (regió de Tarapacá), era també coneguda per la seva riquesa en plata la Mina de Huantajaya. Sector, el miner, vinculat també a l'encunyació de monedes, majoritàriament de plata.

* Administració de negocis públics: Funcionament de la Hisenda Reial, organitzada en diferents districtes a través de les 'Cajas Reales', on els respectius corregidors exercien les seves facultats fiscals; es pot posar com a exemple la gestió de la 'Real Renta del Tabaco'.

* Enginyeria civil: Construcció d'obres públiques, entre els quals destaquen diverses estructures hidràuliques, com ara de sistemes de conducció d'aigua i sèquies que abastien les valls de la capital de Perú, Lima, i la resta de poblacions al seu voltant.

* Arquitectura i urbanisme: Projectes d'obres públiques com la Plaça de toros el Acho, l'avinguda ajardinada amb fonts amonada "Paseo de Aguas" i de residències privades de diverses personalitats, entre elles els d'alguns palaus on residí el mateix Manuel d'Amat. També es conserven 4 plànols de la Casa de la Moneda de Potosí i plànols dels palaus en què va residir ell i la seva família, de Barcelona.

* Expedicions i treballs cartogràfics: L'interès per a conèixer i representar en paper l'espai de les terres conegudes, a fi de poder evitar qualsevol establiment britànic, impulsà la realització de nombroses expedicions

vers el Pacífic i l'elaboració d'obres cartogràfiques. Paral·lelament o precedint per poc temps els viatges de marins espanyols, se succeïren els de navegants anglesos (primer viatge de James Cook: 1772-1775) i francesos (L.A. Bougainville: 1766-1769; viatge frustrat de Jean François de Surville; 1769).

* Descripció de la població nadiua: Enumeració i descripció de diferents grups ètnics d'Amèrica del Sud, Nova Zelanda i altres territoris explorats, i relacions entre colons i indígenes, el tracte rebut per part dels indis, i l'actitud dels espanyols vers ells.

* Divisió i jurisdiccions eclesiàstiques en el Virregnat (actualment Perú, Xile i Bolívia): arxidiòcesis, diòcesis, províncies, repartiments, parròquies, etc. i assignacions, ingressos i vies per al seu finançament.

* Història de l'Església Catòlica: Expulsió dels jesuïtes dels territoris espanyols, tant d'Espanya com d'Amèrica (1767).

1.2. El Manuscrit 400

Com s'ha indicat anteriorment, el manuscrit 400 fou registrat a la Secció de manuscrits de la Biblioteca de Catalunya el 20 de novembre de 1915, en qualitat de donatiu de Ramon d'Alòs-Moner i de Dou (1885-1939). Consta de 182 documents en paper, pràcticament tots manuscrits (només hi ha un document imprès, el ms. 400/34, i dos gravats calcogràfics, mss. 400/97 i 400/129).

La documentació data del S. XVIII i, més concretament, del període que va des d'aproximadament l'any 1746 (data en què tingué lloc un terratrèmol que assolà la costa del Callao, a Perú, i que en destruï la presó) fins el 1776 (any en què Manuel d'Amat finalitzà el seu mandat com a virrei del Perú i tornà a Barcelona).

L'àrea geogràfica representada és la zona i costa oriental de l'Amèrica Llatina i els territoris d'ultramar, a l'Oceà Pacífic, que foren colonitzats pels espanyols, així com també alguns altres descoberts, explorats i/o ocupats per navegants francesos i anglesos, gairebé tots en l'actual Oceania. A més a més, hi ha també alguns mapes de la costa atlàntica (Gibraltar i l'Havana) i mediterrània (Alger), un plànol del Barcelonès i rodalies i projectes de diversos edificis de Barcelona i Madrid.

Fins el moment, tres grans estudiosos sobre el tema del virregnat del Perú a finals del segle XVIII i concretament del virrei Amat han estat Vicente

Rodríguez Casado i Florentino Pérez Embid³, i Alfredo Sáenz-Rico⁴, autors respectivament de dues obres fonamentals a l'hora de treballar amb el Manuscrit 400: l'una tracta bàsicament sobre les fortificacions militars i l'altra és el resultat de la tesi doctoral presentada pel seu autor a la Universitat de Barcelona l'any 1962.

Segons Sáenz-Rico⁵, la majoria dels documents del conjunt que aplega el manuscrit havien format part d'un sol volum format per 128 plànols, estats i relacions que havia pertangut en un principi a Manuel d'Amat i que anava acompanyat d'un índex-sumari, al final, registrat com a Ms. 400/145. En aquest índex consten dos apartats, ambdós amb una numeració pròpia i independent: tenint en compte que la numeració se salta el número 27 de la primera sèrie, de la suma de 73 plànols i 56 estats i relacions en resulten els 128 documents esmentats.

La diferència entre el nombre original de documents i el nombre actual és deguda, en primer lloc, a la desaparició d'alguns d'aquests documents abans que Manuel d'Amat arribés a Barcelona, un cop finalitzat el seu càrrec, i, en segon lloc, a la incorporació de 41 noves peces, que tingué lloc després de la confecció de l'índex (l'any 1771; si bé aquesta data sembla poc fiable, ja que alguns dels documents que llista són més moderns).

El total de documents que actualment aplega el manuscrit és de 182. La seva presentació física, però, pot induir a error, ja que en un moment donat es van muntar sobre tela, i per tal de fer unitats de mesures relativament similars es van juntar sovint damunt d'una única tela documents diversos que, en la majoria de casos, no guarden entre ells cap tipus de relació; el nombre total d'unitats físiques de conservació així aconseguides és de 145.

Pel que fa al topogràfic, en passar a formar part de la Biblioteca de Catalunya s'assignà a cada unitat física un número que es subdivideix per mitjà de xifres romanes (-I, -II, -III), per tal de diferenciar els diferents documents que agrupa. És per això que l'últim topogràfic de la seqüència numèrica correlativa, el Ms. 400/145, no coincideix amb el nombre total de documents. Aquest sistema de notació és el seguit pels autors dels dos inventaris del conjunt documental que hi ha publicats en l'actualitat, i els quals estan continguts en les dues obres anteriorment citades.

---

³ RODRÍGUEZ CASADO, Vicente; Florentino Pérez Embid, *Construcciones militares del Virrey Amat*. Sevilla : Escuela de Estudios Hispano-Americanos, 1949. Conté: "Índice del Ms. 400 de la Biblioteca de Cataluña", p. 281-307.

⁴ SÁENZ-RICO URBINA, Alfredo, *El Virrey Amat : precisiones sobre la vida y la obra de Don Manuel de Amat i de Junyent*. Barcelona : Ayuntamiento ; Museo de Historia de la Ciudad, 1967 (Publicaciones del Seminario de Arqueología e Historia de la Ciudad ; 15) (Estudios : II). Conté: "Guía del Manuscrito 400", p. 627-658.

⁵ Op. cit., p. 623-627.

En general però, a la publicació d'Alfredo Sáenz-Rico, la informació que es dona és més àmplia, ja que inclou el llistat dels documents considerats fins ara com a desapareguts i, a més, les descripcions donen més informació. Ambdós presenten a la vegada algunes diferències que tenen a veure amb el seu ordre i estructura. Així, per exemple, en la primera obra publicada, de Rodríguez Casado i Pérez Embid, no es menciona la taula que serveix d'índex al manuscrit (ms.400/145), la qual sí forma part del llistat d'Alfredo Sáenz-Rico. D'altra banda, l'un té 144 entrades mentre que el segon en té 147; aquesta variació quantitativa és deguda a la manca de l'índex, de la qual ja s'ha fet esment, i a les següents raons:

- L'inventari de Casado/Embid s'oblida el número 57 i la descripció del document al qual correspondria aquest número s'inclou dins del número 56-2°, mentre que en el de Sáenz-Rico té una entrada a part (núm. 58).
- Els documents amb topogràfic ms. 400/67-I i ms. 400/67-II, que es corresponen amb el número 67-1° i 67-2° en l'obra de Casado/Embid, són descrits en el segon inventari en dos números diferents correlatius (68 i 69).
- Els documents descrits amb els números 86 i 87 en el primer inventari, apareixen en el segon canviats d'ordre (es llista un abans de l'altre amb els números 88 i 89).

Al marge del topogràfic, en els documents apareixen altres xifres que formen dues seqüències diferents i paral·leles: una on els números que es donen en tinta marró o negra coincideixen amb les dues sèries numèriques originals del Ms. 400/145; i una altra, escrita en llapis, que és contínua i correlativa per a tot aquest conjunt i que exclou, doncs, els documents que foren afegits més tard.

Segons la tesi de Sáenz-Rico, alguns dels originals dels documents que formaven el volum enquadernat amb documents del manuscrit a la darrera del segle XVIII s'utilitzaren en les diferents còpies que es feren de la memòria de govern d'Amat. Com a exemple, farem menció de tres exemplars semblants als Ms. 400/99-I, /99-II i /103, que estan a l'Archivo General de Indias (Sevilla), amb la diferència que en aquests darrers els dibuixos estan més acabats i acolorits⁶. També és el cas del Ms. 400/21 i del 400/38 els quals, comparant les dades bibliogràfiques i característiques físiques, podrien ser l'original o la còpia dels documents citats al repertori de Torres Lanzas⁷ amb els

---

⁶ BERNABEU, Salvador. *Expediciones marítimas españolas: la aventura de lo imposible*. Barcelona [etc]: Lunweg, DL 2000 (Colección Ciencia y mar), p. 126, 128 i 129.

⁷ TORRES LANZAS, Pedro. *Relación descriptiva de los mapas, planos, etc. del virreinato del Perú (Perú y Chile) existentes en el Archivo General de Indias (Sevilla)*. Barcelona: Imp. Henrich, 1906. 137 p.

núm. 41 i 43, respectivament.

Al final del ms. 179 de la Biblioteca de Catalunya, titulat: "*Relación de gobierno que hace el Excelentísimo Señor Fon Manuel de Amat y Junyent virrey que fue de estos Reynos del Perú y Chile a su sucesor el Excelentísimo Señor don Manuel de Guirior comprehensiva desde 12 de octubre de 1761 hasta 17 de julio de 1776*", s'inclouen un total de 8 fulls de làmines amb mapes i plànols de l'època en qüestió que podrien ser originals o còpia dels documents i que Sáenz-Rico dona com a desapareguts en el seu estudi.

Aquest inventari aporta, respecte els índexs existents ja citats, una informació més detallada sobre el contingut, descripció física, datació aproximada d'alguns documents, bibliografia, etc. de cadascun dels documents que integren el Manuscrit. L'organització dels registres per tipologies documentals facilita la seva lectura i comprensió; a més, la incorporació de quatre índexs permet diversificar les possibilitats de recerca i punts d'accés, alternatius al topogràfic: noms personals o corporatius, matèries i topònims.

1.3. L'inventari

Descripció i ordenació

Tenen entrada en l'inventari, com a unitats documentals independents, els documents relligats en un sol quadern, que s'han descrit en un únic registre. En canvi, s'han descrit per separat cadascuna de les peces que han estat enganxades i muntades "a posteriori" damunt de tela al costat d'altres, ja que aparentment no guarden cap relació entre si, ni de contingut ni pel que fa a la seva data. Així doncs, el total de descripcions és de 182.

L'inventari està ordenat per tipologies documentals i gèneres segons les seves característiques físiques. D'aquesta manera, ens permet mantenir junts els documents que fan referència a un mateix camp i àmbit d'activitat: cartografia, arquitectura, ciència militar, gestió financera, etc.

L'estructura de l'inventari consta dels següents apartats:

1) Documents cartogràfics:

- Mapes i plànols (perspectives, perfils, cartes nàutiques, cartes hidrogràfiques i altres).
- Plànols d'arquitectura:
  - Dibuixos arquitectònics (militar, públic i civil)
  - Documents urbanístics

2) Documents gràfics:

- Dibuixos tècnics d'enginyeria
- Altres dibuixos (dibuixos a la ploma, a l'aquarel·la, ...)

3) Documents textuais:

- Textos i taules de població i comptabilitat.
- Documents sobre armament

Partint d'aquesta pauta, dins de cadascun d'aquests apartats els registres estan ordenats cronològicament, a excepció d'aquells que no han pogut ésser datats amb prou precisió, que es donen al final del grup corresponent; per extensió, però, es dedueix, que són del període que va des de la presa de possessió de la presidència de l'Audiència de Xile per part de Manuel d'Amat i de Junyent, i la seva etapa com a virrei del Perú.

Aquest criteri cronològic permet tenir una idea més clara de l'evolució en la construcció dels diferents edificis, per exemple, i també facilitar el seguiment del fil històric dels esdeveniments de l'època: la participació d'Espanya en conflictes que tingueren lloc en el marc internacional en el període 1756-1776, així com amb l'organització i realització de viatges de reconeixement i expedicions vers els territoris d'ultramar i la gestió i mesures de defensa dels hispans per a mantenir les seves colònies. Els documents amb data molt imprecisa estan ordenats, dins dels apartats corresponents, alfabèticament per noms o títols.

Per a una millor consulta, es llisten seguits els documents que cal considerar com un tot; és per això que s'han inclòs, entre els documents cartogràfics, les descripcions d'alguns documents textuais que hi estan estretament relacionats. Les relacions que s'estableixen entre els documents poden ser temàtiques així com també pel fet que es complementin o completin en tractar d'un mateix assumpte i s'indiquen en nota.

Pel que fa a la descripció, s'ha optat pel format ISBD, ja que la majoria de documents similars, de tipus gràfic i cartogràfic, conservats a la Biblioteca de Catalunya estan descrits en aquest format; és aquesta normativa la que es segueix a la Cartoteca. En l'adaptació de la norma ISBD per a documents cartogràfics (ISBD(CM))⁸ ja es fa referència a la seva utilitat per a resoldre problemes especials de catalogació per a mapes manuscrits.

Per tal que hi hagués una coherència entre totes les descripcions i unificar criteris, la resta de material s'ha descrit procurant seguir les pautes vigents específiques per a cadascun d'ells.

La descripció de cada registre consta de 3 blocs:

- 1) Descripció bibliogràfica (dades bàsiques identificatives del document).
- 2) Notes
- 3) Dades de l'original

---

⁸ International Federation of Library Associations and Institutions, *ISBD (CM): International Standard Bibliographic Description for Cartographic Materials*. Revised ed. London : IFLA Universal Bibliographic Control and International MARC Programme, British Library Bibliographic Services, 1987. VII, 55 p.

La informació donada en nota, s'ha estructurat segons l'ordre de les dades en la descripció a les quals fan referència, posant en primer lloc les de contingut i generals: notes de contingut, [cartogràfiques], al títol, a l'autor o altres mencions de responsabilitats o noms, al lloc o dates, a la descripció física i, al final, les de material relacionat dins del mateix manuscrit, i de bibliografia sobre els documents en qüestió.

Índexs

Per a completar l'inventari s'han elaborat quatre índexs:

- Índex onomàstic (d'autors i noms citats)
- Índex de matèries
- Índex toponímic
- Índex de manuscrits

Per tal d'establir les entrades d'índex s'han seguit les pautes i concrecions utilitzades pel Servei de Normalització Bibliogràfica de la Biblioteca de Catalunya.

Els tres primers, estan ordenats alfabèticament, paraula per paraula, i el darrer està ordenat per topogràfic ja que es tracta d'una taula d'equivalències entre aquests i el número correlatiu d'entrada que els correspon en l'inventari, al qual remeten tots els índexs.

Bibliografia

En annex, hi ha la bibliografia esmentada diferenciada de la consultada o complementària i un apèndix amb el llistat i descripció breu dels documents cartogràfics continguts en el ms. 179 de la Biblioteca de Catalunya i que estan estretament relacionats amb els descrits en aquest manuscrit per la temàtica i context.

Anna Nicolau
Secció de Manuscrits

2. INVENTARI

1. Ms. 400/145

Yndice de los planos, estados y relaciones que contiene este libro [Manuscrit].
– Formado el año de 1771. – [1] f.; 42 x 59 cm

Relació numerada, a manera de sumari, del conjunt documental que integrava el Ms. 400 l'any 1771 i que, segons Sáenz-Rico, fou aplegat en un volum factici format per 128 documents; aquests es llisten agrupats sota dos epígrafs i segueixen dues seqüències de numeració independents: hi ha 73 "Planos" i 56 "Estados y relaciones". La distinció entre el que són pròpiament mapes, en el sentit més general, i els documents que contenen solament text així com també dibuixos, es manté si bé, en el segon apartat, s'enumeren alguns plànols (núm. 28 al 50). En alguns casos, els enunciats no es corresponen amb exactitud als seus títols ni al seu contingut: és el cas del plànol núm. 68 i de l'estat núm. 8.

El fet que alguns dels documents dels citats a partir del núm. 27 dels "Estados y relaciones" són posteriors a 1771 fa pensar que la data que consta no és la definitiva o real.

Descripció física: Filigranes: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, es corresponien amb les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms) i flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona de cinc puntes rematades amb aquest detall, en la punta central, i per petites flors en forma de margarita en la resta, i que té un núm. quatre i les inicials "WR", a la base (cf. Churchill 408: Wendelin Riehel and Jean Villedary).

Tinta negra i marró, i escrit per les dues cares.

Estat de conservació: Exemplar restaurat, muntat sobre tela i guillotinat pel marge esquerre.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 1 i apèndix documental XXVII (p. 623-627).

2.1. Documents cartogràfics

2.1.1. Mapes i plànols

2.1.1.1 Virregnat del Perú

1. Plànols militars

2. Ms. 400/35

Plano del campamento de los dos ejércitos de España y Francia en la Madona del Olmo [Document cartogràfic]. - Escala no determinada. - [Ca. 1744]. - 1 plànol : manuscrit, col. ; 30 x 42 cm.

Plànol del campament dels exèrcits espanyol i francès a Cuneo (Piemont) durant la Batalla de la Madona del Olmo -denominació que té origen en el nom del convent emplaçat en aquesta zona-, amb representació i distribució de les diferents tropes en el camp de batalla i indicació de la línia de foc.

Datació deduïda en base a la data en què tingué lloc l'esmentat enfrontament bèl·lic franco-espanyol.

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley). Tinta marró, tinta vermella i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis i tinta marró, núm. "49".

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 36, Casado/Embid 35.

3. Ms. 400/12-III

[Figura d'un campament militar] [Document cartogràfic]. - Escala no determinada. - [Ca. 1759]. - 1 plànol : manuscrit ; 21 x 27 cm.

Plànol d'un campament militar. - Els diferents elements estan dibuixats.

Tít. proporcionat pel catalogador.

Data aprox. deduïda de Sáenz-Rico, en base a la data en què tingué lloc la Campanya de Ríó i a d'altres mapes similars.

Descripció física: Tinta negra.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela amb els Mss. [400/12-I](#), [400/12-II](#) i [400/12-IV](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 13 c, Casado/Embid 12-3º, Guarda 536

4. Ms. 400/12-II

Figura del campamento que delinió el comisario general Don Juan Antonio Garretón, capitán de infantería española de la plaza de Valdivia, sobre las orillas de Río Bueno, como comandante de aquella expedición y en que fué atacado de más de 700 yndios la noche del día 27 de henero del año de 1759 [Document cartogràfic]. - Escala no determinada. - [Ca. 1759]. - 1 plànol : manuscrit, poc col. ; 22 x 20 cm, en full de 31 x 22 cm.

Plànol del campament militar delineat pel coronel Juan Antonio Garretón encarregat de l'expedició a Río Bueno. -Inclou llegenda del plànol. – Els diferents elements estan dibuixats.

Relleu expressat per ratlletes. - Orientat amb el nord a la dreta.

Data aprox. deduïda del contingut del text.

Descripció física: Filigranes: flor de lis encapçalada per una corona i lletra "P". - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "24".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela amb els Mss. [400/12-I](#), [400/12-II](#) i [400/12-III](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 13 b, Casado/Embid 12-2º, Guarda 536.

5. Ms. 400/95

Planos que se presentan al Excelentísimo Señor Virrey Don Manuel de Amat y Junient de las evoluciones y fuegos que se executan en la Plaza Mayor de la ciudad de Lima el día de San Carlos, 4 de noviembre, de 1772 en celebridad del nomvre de nuestro augusto Monarca con una parte de las muchas tropas de dicha ciudad, arregladas y creadas por el desbelo y celo de S.E. cuya inportante persona se digna authorizar con su presencia esta funzió ... [Document cartogràfic]. - [1772?]. - 5 plànols en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 51 x 76 cm.

Cinc plànols de la Plaça Major de Lima on es representa el desenvolupament de l'exercici de maniobra per a la celebració de la diada de San Carles de l'any 1772. - Inclou llegenda de cadascun dels plànols i text amb explicació general de l'exercici i petit resum descriptiu (els plànols estan numerats).

Lloc: Lima?; lloc i data probables deduïts del contingut.

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona amb un número quatre a la base i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "95" i, en tinta marró, núm. "43".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 97, Casado/Embid 95.

6. Ms. 400/36

BUSELIN, C. L.

Vista del plan geometral de los molinos de la pólvora [Document cartogràfic] / C.L. Buselin Parisis delineavit. - Escala de 30 varas castellanas [= 9,2 cm]. - [176-]. - 1 plànol : manuscrit, col. ; 63 x 41 cm.

Perspectiva aèria del recinte emmurallat, voltat per un riu, de l'emplaçament de 3 molins de pólvora, a la ciutat de Lima, molins hidràulics que aprofitaven les aigües del riu Rimac.

Datació aprox. deduïda de Sáenz-Rico (p. 240), on es fa menció de la necessitat de provisió de pólvora en motiu de la guerra iniciada el 1762 (molins de pólvora que de 3 passaren a 8 l'any 1768).

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "WR" a la base (cf. Churchill 408 i 410: coincideix en part, les inicials podrien correspondre a Wendelin Riehel) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la. - Escut reial d'Espanya. El plànol està emmarcat.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, i a l'angle inferior esquerre del verso, en tinta marró, núm. "50".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 37, Casado/Embid 36, Guarda 554, Tascón p. 387 (vol. 1).

Expos.: Obras Hidráulicas p. 332.

7. Ms. 400/37

BUSELIN, C. L.

Vista y perpetiva [sic] de los molinos de pólvora [Document cartogràfic] / C.L. Buselin Parisis delineavit. - Escala de 5 varas castellanas [= 8,6 cm]. - [176-]. - 1 plànol : manuscrit, col. ; 42 x 64 cm.

Vista de la façana i porta de l'entrada principal al recinte emmurallat que envolta l'emplaçament dels molins de pólvora, a la ciutat de Lima. - El plànol està emmarcat i apareixen dibuixats un soldat fent guàrdia davant el portal, 2 soldats a cavall acompanyant un carruatge que s'acosta a l'entrada del recinte, un religiós i vegetació. Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "WR" a la base (cf. Churchill 408 i 410: coincideix en part, les inicials podrien correspondre a Wendelin Riehel) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la - Escut reial d'Espanya.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis i en tinta marró, núm. "51".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 38, Casado/Embid 37, Guarda 553, Tascón p. 386 (vol. 1).

Expos.: Obras hidráulicas p. 333.

2. Mapes i plànols regionals

8. Ms. 400/48-I

ENRÍQUEZ CABALLERO, Ángel

Demostración geográfica de la provincia de Piura con sus poblaciones de mar y tierra adentro [Document cartogràfic]. - Escala de 10 leguas españolas de 3 millas [=6,1 cm]. - [1764]. - 1 plànol, manuscrit, col. ; 36 x 52 cm.

Plànol de la província de Piura que limita al nord, per la costa, amb el Morro de Eten (lloc on desemboca el riu que té el mateix nom, a la província de Chiclayo), al sud pel riu i població de Tumbes (a la província de Concepción) i terra endins, a l'est amb la població de San Felipe (província de Jaén). - A cada costat de la finestra que conté el text hi ha el dibuix d'una índia i a cada costat de la taula de longituds i latituds el d'un àngel; a la zona de mar hi ha vaixells dibuixats. - Inclou text amb explicació general i sobre l'aplicació de l'escala i notes explicatives sobre les longituds i latituds dels diferents poblats.

Orientat amb el nord a l'esquerra. - Mapa de relleu pictòric i situació de les poblacions indicades amb dibuixos de cases.

Al text: "Mandó sacar este mapa el Excelentísimo Señor Don Manuel de Amat i Junient, Virrey y Capitán General del Reino del Perú, año de 1764, siendo correxidor de dicha provincia el General Don Christóval Guerreros, y lo yso el Theniente de ynfantería española Don Ángel Enríquez, cavallero".

Data obtinguda del text.

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona. - Tinta negra i aquarel·la. - Escut reial d'Espanya amb la llegenda: "Viva Carlos III Rei de España".

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm. "38" i també a l'angle superior dret, en llapis, i al marge esquerre del versó, en tinta marró, núm. "67".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela amb el Ms. 400/48-II.
Bibl.: Sáenz-Rico núm. 49 a, Casado/Embid 48-1º.

Expos.: Americae Nova Descriptio 22.

9. Ms. 400/50

Plano del río de la ciudad de Goayaquil correxido por estas últimas demarcaciones y sonda ... [Document cartogràfic]. - 5 millas [=8,8 cm]. - [Ca. seis de diziembre del año de 1768]. - 1 carta hidrogràfica : manuscrit ; 53 x 36 cm.

Carta hidrogràfica del riu Guayas, a l'Equador, on conflueixen els rius Daule i Bababoyo i que continua fins el golf de Goayaquil on desemboca. - Inclou llegenda del mapa i explicació sobre els nivells de l'aigua i profunditats del riu.

Profunditats expressades en milles i les zones que surten a la superfície quan hi ha marea baixa expressades amb puntets.

Monograma, probablement de l'autor, amb les lletres "Oyagüe" o "Yagoe".

Data obtinguda del tít.

Descripció física: Filigrana: "J. Villedary" (cf. Gravell-Miller 408, 409, 411, 413: Jean Villedary). - Mapa lavat amb tinta negra. - Escut reial d'Espanya (Carles III) i dibuixos de dos cocodrils, una serp i una flor de lis.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, i a l'angle superior esquerre del verso, en tinta marró, núm. "69".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 51, Casado/Embid 50.

Expos.: Americae Nova Descriptio 24.

10. Ms. 400/47

Plano de la provincia de Luia i Chillaos [Document cartogràfic]. - No dibuixat a escala. - [Entre 1761 i 1773]. - 1 plànol : manuscrit ; 40 x 58 cm.

Plànol de la província de Luya, al Perú, amb indicació de les zones limítrofs. - "Chillaos" no s'ha localitzat a les obres de referència consultades: probablement, formava part de la denominació de la província de Luya. - Inclou llegenda del plànol.

Mapa de relleu pictòric i situació de les poblacions indicades amb dibuixos de cases. - Orientació del mapa invertida.

La forma i el dibuix semblen del mateix autor del plànol del Ms. 400/46 (Pedro Manuel Cedillo).

Datació deduïda en base a la data en què Manuel d'Amat i Junyent fou nomenat Virreu del Perú i de la data en què aquesta província passà a formar part de la de Chachapoyas (Sáenz-Rico, p. 237).

Descripció física: tinta negra. - Escut reial d'Espanya (Carles III).

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "60" i, en tinta marró, núm. "61".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 48, Casado/Embid 47.

11. Ms. 400/125

Descripción del Valle del Chimo y plani-sférica de la ciudad de Trujillo del Perú, sus lugares e inmediatas haciendas [Document cartogràfic]. - Escala de dos leguas [=11,3 cm]. - [Ca. 1760]. - 1 plànol : manuscrit, col. ; en full de 42 x 50 cm.

Plànol de la ciutat de Trujillo, al Perú, i de la vall de Chimú, una de les tres valls de la província del mateix nom actualment en runes de l'antiga ciutat incaica Chan Chán, capital de l'imperí Chimú, antiga civilització pre-incaica (els Chimús foren derrotats pels inques el 1470); l'aigua que abastia la ciutat provenia del riu Moche que la conduïa a un estany i d'allí es distribuïa mitjançant sèquies. - Inclou llegenda del plànol.

En nota, s'indica la longitud i latitud de la ciutat en vares castellanques i la zona d'aplicació de l'escala. - Mapa de relleu pictòric. - Orientat amb el nord a dalt a l'esquerra.

Autor probable: Miguel Feijoo, corregidor de la ciutat de Trujillo i comptable major del Tribunal i Audiència Reial de Comptes del Perú (Torres Lanzas núm. 39).

Data aprox. en base a un altre mapa de la mateixa zona geogràfica de l'època del virregnat del Perú (Torres Lanzas núm. 39).

Descripció física: Filigranes: llaç i corn inscrits en un escut encapçalat per una corona, amb un número 4, dues "V" al revés i el nom "Van der Ley" a la base (Gravell-Miller 703) i inicials "GR" encapçalades per una corona (cf. Gravell-Miller 308: inicials reials utilitzades freqüentment durant el segle XVIII a Anglaterra i que corresponen a "Georgius Rex"). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "66" i, en tinta marró, núm. "41" i, al marge dret del versó, en tinta marró, també núm. "66".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela. Taques d'humitat i òxid i retallat pel marge esquerre.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 127, Casado/Embid 125.

Expos.: Obras hidráulicas p. 137, Americae Nova Descriptio 20.

12. Ms. 400/123

CÉSAR, Julio, s. XVIII

Mapa sacado con la ocasión de la entrada que hizo el gobernador de Tucumán al gran Chaco Gualamba por vn aficionado que voluntariamente le acompañó y este lo dedica al Excelentísimo Señor Don Manuel de Amat i Junient, cavallero del orden de San Juan, del real y militar de San Genaro, del Consejo de S. M., gentil hombre de cámara ..., theniente general de los Reales Exércitos, virrey, gobernador y capitán general de estos Reynos del Perú y Chile [Document cartogràfic] / Julio Cesar fecit. - Escala de 60 leguas longitud [=2,5 cm]. - Escala de 60 leguas de latitud [=5,1 cm]. - 1775. - 1 mapa : manuscrit ; en full de 61 x 49 cm.

Mapa de la zona del Riu de la Plata que comprèn des de Potosí fins Buenos Aires, de nord a sud, i de la Rioja fins l'Atlàntic, d'oest a est: les zones geogràfiques representades són bàsicament Tucumán i la regió del Gran Cacho, a la part occidental del riu Paraná. Hi ha indicats els poblats colonitzats pels espanyols, les fortificacions existents i els grups ètnics indígenes que habitaven les diferents regions. - Inclou, envoltant el mapa, cinc escenes dibuixades que representen: a la part superior, una audiència del Virrei Amat en el saló del tron del seu palau en presència de la guàrdia d'alabarders i una vista del port d'el Callao ("El Callado construido por orden y dirección del Excelentísimo Señor Amat") i, a la part inferior, tres espais públics de la ciutat de Lima ("Plaza Mayor de la ciudad de Lima", "La Nabona" i "Plaza de toros de la ciudad de Lima"). - Inclou llegenda del mapa.

Nota: "Se han puesto dos escalas o petipies para maior inteligencia: la vna de longitud y la otra de latitud que aunque al parecer son de diferente magnitud son de iguales distancias ...". - Mapa de relleu pictòric. - Orientat amb el nord a dalt.

Descripció física: Filigranes: escut amb doble banda en diagonal encapçalat per una flor de lis (segons Churchill, escut d'Estrasburg) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra, marró i lavat amb tinta negra. - Muntat sobre tela. - Conjunt amb grotescos i altres motius diversos i escut reial d'Espanya de Carles III) a la capçalera del tron del Virrei Amat.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela. Amb taques d'humitat.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 125, Casado/Embid 123.

13. Ms. 400/31-II

[Plano desde el Callao hasta el Ancón] [Document cartogràfic]. - Escala no determinada. - [Entre 1761 i 1776]. - 1 plànol : manuscrit ; 27 x 44 cm.

Plànol de les propietats rurals que hi ha en la zona compresa entre El Callao fins a Ancón, al voltant del riu Chillón també anomenat Carabayllo. - Apareixen dibuixades les cases i església.

Mapa de relleu pictòric. - Orientat amb el nord cap a baix.

Tít. proporcionat pel catalogador.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Descripció física: Filigrana: "D & C Blauw" (Gravell-Miller 106: Dirk i Cornelis Blauw). - Tinta marró.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/31-II](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 32 b, Casado/Embid 31-2.

14. Ms. 400/46

CEDILLO, Pedro Manuel

Plano que manifiesta la provincia de Chachapoyas mandado sacar a Don Manuel Zedillo por el General Don Joseph Cardona, corregidor por S. M. de dicha provincia, año de 1765 [Document cartogràfic]. - No dibuixat a escala. - [Ca. 1765]. - 1 plànol : manuscrit ; 42 x 57 cm.

Plànol de la província de Chachapoyas, al Perú, amb indicació de les zones limítrofs. Mapa de relleu pictòric i situació de les poblacions indicades amb dibuixos de cases. - Orientació del mapa invertida. Datació aprox. deduïda del tít.

Descripció física: Filigranes: escrit en tres fileres i cercle amb inicials a la base no identificades. - Tinta negra.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela. A l'angle superior dret, en llapis, núm. "61" i, en tinta marró, núm. "60".

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 47, Casado/Embid 46.
Expos.: Americae Nova Descriptio 21.

15. Ms. 400/15

BIRT, José Antonio, m. 1773

Descripción de las Yslas nombradas de Juan Fernández según las últimas observaciones que ha hecho en ellas el yngeniero extraordinario Don Joseph Antonio Birt, para cuio efecto fue comisionado por la Capitanía General del Re[y]no de Chile por el año de 1770 [Manuscrit] / Joseph Antonio de Birt. – Y noviembre 1º de 1770. – [6] f. ; 30 x 21 cm.

Informe descriptiu sobre l'estat i geografia física del terreny, costes, diferents accidents geogràfics i aspectes climàtics, recursos naturals i activitats que es duen a terme a les illes de l'arxipèlag Juan Fernández. Es tracta de l'arquitectura civil i militar existent, de la gent que hi resideix, les provisions i distribució de l'artilleria, així com també es dona relació del personal destinat per a la seva defensa.

Escrit a: Santiago de Chile.

Descripció física: Filigrana: tres cercles superposats i encapçalats per una creu, en els quals s'inscriuen una mitja lluna invertida, a la part de dalt, i les lletres "GRB" o "GBR" (segons se'n faci la lectura), i motiu ornamental. – Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret de l'exemplar, en llapis, núm. "26 III".

Relacionat amb els Mss. [400/13-I](#), [13-II](#) i el plànol que consta en l'índex de plànols desapareguts de Sáenz-Rico amb el núm. 11: "Plano de la Ysla de Juan Fernández".

16. Ms. 400/96

Descripció de la província de los Yayos [Manuscrit]. – [Entre 1766 i 1772]. – [4] f. ; 32 x 21 cm.

Descripció geogràfica general de la província de Yauyos (Perú) contempla diversos aspectes o factors (físic: ubicació, i característiques del terreny i clima; econòmic: recursos naturals, agricultura, ramaderia, mineria i alguns oficis, i cultural: població, religions, creences i supersticions). La descripció s'estructura en funció de les parròquies i jurisdiccions eclesiàstiques de què depenen, de la zona que comprèn: Arxidiòcesi de Lima; Diòcesi de Huamanga; parròquies de Yauyos, Laraos, Guañec, Ayaviri, Omar, Tauripampa, Pampas, Viñac, Vicuñas i Chupamarca i les respectives parròquies sufragànies. Al respecte, es tracta també del tipus de remuneracions que els sacerdots rebien per a la seva sustentació.

Data aprox. deduïda de les dates de dos decrets dictats per Manuel d'Amat, el 2 d'octubre de 1766 i el 12 d'agost de 1772, amb el propòsit de recollir dades per tal de saber quin era l'estat de la qüestió pel que respecta als estipendis i cóngua de què gaudien els sacerdots de les setanta-sis províncies del Virregnat (Sáenz-Rico).

Descripció física: Filigranes: cavaller subjectant una llança, al costat dret del dibuix, i lleó lleó, al costat esquerre, alçant una espasa i portant a l'altra mà un grapat de fletxes; el conjunt està envoltat per una banda de ratlles verticals, al costat de la qual apareix el lema "Pro patria", seguit de la lletra "K"; inicials "GR" encapçalades per una corona (cf. Gravell-Miller 297). – Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior esquerre del r. del primer f., en tinta marró, núm. "6".

Estat de conservació: Exemplar amb f. solts (el quadern no es troba relligat).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 98, Casado/Embid 96.

3. Mapes i plànols de zones mineres i mines

17. Ms. 400/130

ITURRALDE, Joaquín Ramón de

[El Cerro de Gualgayoc] [Document cartogràfic]. -- Pitipie de cien varas castellanas [=2,5 cm]. - 1774. - 6 mapes en 1 àlbum ([IX] f.) : poc col. ; 18 x 37 cm.

Àlbum format per un mapa general de situació i cinc mapes de les vetes del cerro de Hualgayoc que, disposats en l'ordre indicat i un al costat de l'altre, presenten de manera continuada les poblacions de Hualgayoc (antigament anomenada Micuipampa o Micoypampa), Miraflores, Pueblo Nuevo i El Purgatorio, totes elles en el departament de Cajamarca.

Aquesta escala correspon al primer dels mapes i és probable que la resta estiguin dibuixats seguint el mateix estàndard de mesura, a excepció del

1. F. I-IIr: El Cerro de Gualgayoc geográficamente delineado y carta de laprouncya de Caxamarca La Grande y de los Huambos dedycado al Excelentísimo Señor Don Manuel de Amat y Junniet, cavallero del Real Ynsigne Orden de San Genaro y del de San Juan, gentil hombre de la Real Cámara de Su Magestad con entrada, theniente general de sus Reales Exércitos, virrey governador y capitán general de los Reinos del Perú y Chile.
2. F. IIv-VIv: _Demostración yndividual de las vetas del cerro de Gualgayoc y noticia de sus ynteresados.
Text a manera de llegenda dels mapes.
3. F. VIIv-IXv: Descripción particular del cerro de Gualgayoc descubierto en mil setezientos setenta y dos y nueva población de Nuestra Señora del Pilar de Micoypampa situado en la provincia de Caxamarca La Grande en el Reyno del Perú.
4. F. VIII: Plan del Zerro de Gualgayoc. – Pitipie de 400 varas [=2,5 cm].
Mapa general de situació.

Diverses orientacions; el mapa general orientat amb el nord a dalt a la dreta.

Nom de l'autor obtingut de Sáenz Rico núm. 134 i deduït en base al contingut del Ms. 400/131.

Lloc i data mss.: "Truxillo del Perú, 23 de diziembre de 1774".

Descripció física: Filigranes: flor de lis, flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró. - Foliació afegida posteriorment i folis escrits per les dues cares: en la primera part, el text està en el verso i els mapes en el recto. *Relacionat* amb els Mss. 400/130 bis i 400/131.

Estat de conservació: Exemplar restaurat.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 132, Casado/Embid 130.

18. Ms. 400/130 bis

ITURRALDE, Joaquín Ramón de

Yndividual razón de los yngenios que laborean las minas del cerro de Gualgayoc con espresión de las riberas y los dueños cuios son, como también de los reinos en que han nacido [Manuscrit]. - [Ca. 1774]. - [1] f. ; 43 x 30 cm.

Llistat dels 96 enginyers que treballen a les mines del Cerro de Hualgayoc, amb indicació dels que en són propietaris tot especificant les seves respectives nacionalitats, agrupats per les zones on estan situades sempre a la vora d'un riu.

Nom de l'autor obtingut de Sáenz Rico núm. 134.

Data aprox. en base a altres documents relacionats de la mateixa època.

Descripció física: Filigranes: dibuixos d'un cavaller subjectant una llança i d'un bou que porten escrites a sota les paraules "PAS<P invertida>VALE" i "POLLERI", respectivament (cf. Valls i Sobirà Itàlia 16-18: Pasquale Pollera). - Tinta marró. - Lletres i denominacions que coincideixen amb les de la llegenda del Ms. 400/127 i *relacionat* també amb el Ms. 400/130.

Estat de conservació: Exemplar restaurat.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 133, Casado/Embid 130.

19. Ms. 400/127

ITURRALDE, Joaquín Ramón de

Carta geográfica de la provincia de Caxamarca y de los Huambos que, para ylustrar las noticias que se dan del descubrimiento echo del cerro de Gualgayoc y sus minas de plata, se ha sacado individualizando su sitio y el de los yngenieros que con ocasión de los muchos metales que se estan sacando se han favricado para su veneficio [Document cartogràfic]. - Pitipie de diez leguas [=7,7 cm]. - [1774 o 1775]. - 1 mapa : manuscrit ; 23 x 39 cm, en full de 44 x 55 cm.

Mapa de part de la zona compresa dins del departament de Cajamarca, al Perú, on es troben les mines de mercuri de Hualgayoc. - Inclou llegenda del mapa i text a manera de notícia sobre el descobriment del "cerro" de mercuri amb una introducció geogràfica de la zona.

Mapa de relleu pictòric. - Orientat amb el nord a dalt a l'esquerra.

Nom de l'autor obtingut de Sáenz Rico núm. 134.

Dates probables deduïdes en base a d'altres documents sobre la mateixa temàtica.

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró.

Relacionat amb el [Ms. 400/130](#) i il·lustra el contingut del [Ms. 400/131](#).

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 129, Casado/Embid 127.

20. Ms. 400/131

ITURRALDE, Joaquín Ramón de

Don Joachín Ramón de Yturralde, vecino de esta ciudad y comerciante en la provincia de Caxamarca, puesto a los pies de Vuestra Excelencia con el maior rendimiento dize: “que con ocasión de haver residido el suplicante en dicha provincia el espacio de todo el año anterior y haver reconocido dignar de la atención de Vuestra Excelencia varias observaciones que en el distrito de ella tiene practicadas ha tirado en primer lugar un exacto mapa o delineación de zerro de Gualgayoc y juntamente el de toda la expresada provincia acompañadas de una individual razón de las que hacen famoso en el día el citado zerro. Pero no haviéndose satisfecho el genio vivaz, aplicado y obserbatibo del que expone pasó a la especulación de lo más digno de reparo y que Vuestra Excelencia, deseará saber y es el estado o manejo de los laboreadores de este nuevo Potosí [Manuscrit]. – [1775]. – [14] f. ; 31 x 22 cm.

Memorial de Joaquín Ramón de Iturralde adreçat al Virrei Amat, en el qual es sol·licita l'establiment d'un Real Gressol a la província de Cajamarca, on hi ha les mines de Hualgayoc i rodalies, donat que aquesta zona en aquesta època estava en ple apogeu pel que fa a l'explotació i descobriment de vetes de plata. En el document, escrit en tercera persona del singular, s'exposen els avantatges i beneficis que representaria el poder disposar d'aquest dipòsit o central de fosa de metalls, més proper respecte al que ja existia i funcionava a la província de Trujillo.

Nom citat: Juan Josef Casanova.

Tít. obtingut del text.

Data deduïda del contingut del text en base a dades tals com les que es recullen en les frases: “Desde el primer descubrimiento ... han sido tantos los que en el espacio de tres años se han registrado” (f. Ilr, la data del descobriment de la primera veta de plata a la zona fou l'any 1772, segons el text del Ms. 400/130 i Sáenz-Rico) i “Antes de la planificación de Real Callana en Truxillo que se verificó en el mes de abril del año pasado de setenta y quatro” (f. Vr).

Descripció física: Filigranes: cavaller muntat a cavall en actitud defensiva i alçant una llança; a la part posterior del cavall hi ha el dibuix d'un estel de 6 puntes i, a la base, el nom en majúscules “PASQUALE” i la data “1771”, a l'angle inferior dret (cf. Valls i Subirana Italia 16: el nom és el mateix; cf. Valls i Subirana Italia 17: coincideix el dibuix). Dibuix del perfil dret d'un bou amb el nom “POLLERI” a la base; a l'angle inferior dret hi ha escrites amb traç continuu les lletres “Eioretto” (?) (cf. Gravell-Miller 94-95: podria tractar-se de Bernardo Polleri, si bé el bou acostuma a anar acompanyat del dibuix d'un genet). – Tinta marró.

Relacionat amb els Mss. [400/127](#) (mapa i descripció de Cajamarca), [400/130](#) i [400/130 bis](#).

Estat de conservació: Exemplar relligat i amb una mica d'òxid.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 234, Rodríguez/Embid 131.

21. Ms. 400/21

Plano de las Minas de Guantajaya y puerto de Yquiqui, cituados en la costa del Perú en los 21 grados 45 minutos de latitud [Document cartogràfic]. - Escala de la Mina 400 varas [=6,8 cm]. - 2 leguas [=11,4 cm]. - [Entre 1761 i 1776]. - 2 mapes : manuscrits, col. ; 34 x 49 cm, en full de 37 x 66 cm.

Plànol de les Mines de Huantajaya, a Xile, i carta nàutica de la costa del port d'Iquique, a l'oceà Pacífic. - Inclou dues llegendes: una de la Mina i l'altra del Port i rodalies. La segona escala fa referència al port d'Iquique. - Profunditats marines expressades en xifres. - Orientat amb el nord a dalt a l'esquerra. Datació en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "WR" a la base (cf. Churchill 408 i 410: coincideix en part, les inicials podrien correspondre a Wendelin Riehel?) i "D & C Blauw"(cf. Gravell-Miller 106: Cornelis i Dirk Blauw). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm. "66" i, també en l'angle superior dret, en llapis, i en l'angle superior esquerre del verso, en tinta marró, núm. "33".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 22, Casado/Embid 21.

22. Ms. 400/42-III

Vista ynterior de las minas [Document cartogràfic]. - Escala no determinada. - [Entre 1761 i 1776]. - 1 perfil : manuscrit, poc col. ; 20 x 32 cm.

Perfil de les galeries d'unes mines; probablement, les mines de plata de Huantajaya, al sud-est de Xile. - Inclou llegenda del plànol. Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Descripció física: Filigrana: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, i a la part superior del verso, en tinta negra, núm. "56".

Relacionat per la temàtica, lletra i forma amb els Mss. [400/16](#), [400/41-I](#), [41-II](#), [42-I](#), [42-II](#) i [42-IV](#).

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela amb els Mss. 400/42-I, 42-II i 42-IV.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 43 c, Casado/Embid 42-3º.

Expos.: Obras hidráulicas p. 319.

4. Cartes nàutiques i mapes d'illes

23. Ms. 400/13-I

Figura que haze la rada o puerto de Juan Fernández, en la Ysla de tierra del mismo nombre, situada en el Mar del Sud ciento y veynte leguas al oeste de la costa del Reino de Chile en la latitud de 33 grados, 42 minutos meridional y en la longitud de 296 grados 32 minutos arreglado al meridiano de Thenerife quando demora el Fuerte al O1/4 NO, distancia de tierra 180 brazas, la Punta del Bacalao al L1/0 NE y la del plano al NNO todo por correxir [Document cartogràfic] : se da fondo al ancla del notre [sic] en 35 a 40 brazas fondo cascajo y para el sur se amarra el cable en las estacas que ay para este fin en tierra y en esta forma queda el cuerpo del navío en 14 a 16 brazas de agua. - Escala no determinada. - Año de 1763. - 1 perfil : manuscrit, poc col. ; 15 x 35 cm, en full de 21 x 35 cm.

Perfil parcial de la costa de l'illa actualment anomenada "Robinson Crusoe" a l'arxipèlag Juan Fernández, entre la Punta del Bacalao i la Punta del Llano, on hi ha la fortificació que ha d'assegurar-ne la defensa. - Apareixen dibuixades la fragata del Rei "La Liebre" i la fragata del país "San Joseph". - Inclou finestra amb la llegenda del plànol i finestra amb text sobre aspectes a considerar a l'hora de desembarcar.

Mapes de relleu pictòric.

Descripció física: Filigrana: llaç i corn inscrits en un escut encapçalat per una corona amb les inicials "VDL" a la base (cf. Gravell-Miller 694: Van der Ley).

Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm. "55" i a l'angle superior esquerre del verso, també en tinta marró, núm. "27".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela amb el [Ms. 400/13-II](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 14 a, Casado/Embid 13-1º.

24. Ms. 400/100-II

POTTIER DE L'HORME, Jean

Plan de la baye Loriston à la côte de la Nouvelle Zelande découverte par le vaisseau de Saint Jean Baptiste, cappitaine Monsieur De Surville, chevalier de

l'Ordre Royal & Militaire de Saint Louis, l'an 1769 [Document cartogràfic] / levés par le sieur Pottier De L'Horme, lieutenant du dit vaisseau. - Echelle de 4 lieus marine[s] de France [=18,9 cm]. - [Ca. 1769]. - 1 mapa : manuscrit ; 17 x 30 cm.

Perfil de costa i carta nàutica de la badia anomenada pels francesos de Loriston, a la qual actualment li correspon el nom anglès de Doubtless, nom que li donà el navegant James Cook; s'indiquen els diferents llocs fondejats i el lloc definitiu on la nau "Saint-Jean-Baptiste" restà amarrada. - Inclou llegenda del mapa.

Orientat amb el nord a la dreta. - Els quatre punts on la nau fondejà estan indicats amb una àncora i, a més, es donen les respectives profunditats marines en braces.

Data aprox. en base a la data de l'expedició francesa que sortint de l'Índia passà per Nova Zelanda i arribà al Perú.

Descripció física: Filigrana: raïm (cf. Churchill 474-476: utilitzada a França durant el segle XVIII). - Tinta negra.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb [Ms. 400/100-I](#). Petit forat d'òxid.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 102 b, Casado/Embid 100-2º.

25. Ms. 400/100-I

POTTIER DE L'HORME, Jean

Plan de la partie de la Nouvelle Zelande découverte par le vaisseau Le Saint Jean Baptiste, commendé par Monsieur de Surville, chevalier de l'Ordre Royal et Militaire de Saint Louis l'année 1769 [Document cartogràfic] / par le Sieur Pottier De L'Horme, lieutenant du dit vaisseau. - Escala no determinada. - [Ca. 1769]. - 1 perfil : manuscrit ; 22 x 25 cm, en full de 23 x 35 cm.

Perfil de costa del nord de Nova Zelanda amb els diferents accidents geogràfics, que comprèn la part superior de l'illa del Nord i altres petites illes amb la seva denominació francesa. - Inclou llegenda del mapa.

Apareix una escala sense especificar la unitat de mesura: "35,54" o bé "35 i 3/4" [=21 cm]. - Orientat amb el nord a la dreta.

Es fa menció del cartògraf "Mr. Belin".

Data aprox. en base a la data de l'expedició francesa comandada per Jean François de Surville que, sortint de l'Índia, passà per les illes Seychelles, les illes Salomó i Louisiades, Nova Zelanda i arribà al Perú.

Descripció física: Filigrana: caràcters no identificats. - Tinta negra.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm."118" i, en tinta marró, núm. "45".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/100-II](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 102 a, Casado/Embid 100-1º.

26. Ms. 400/101

POTTIER DE L'HORME, Jean

Plan de la UV du Port Pralin et de ses environs [Document cartogràfic]: situé à la côte des Arsicides par la latitude sud de 7 degrés 28 minutes & la longitude occidentale de 151 degrés 55 minutes : découverte par le vaisseau Le Saint Jean Baptiste, capitaine Monsieur De Surville, chevalier de l'Ordre Royal & Militaire de Saint Louis, l'année 1769 / levé par le Sr. Pottier De L'Horme, lieutenant du dit vaisseau. - Echelle d'une lieu française [sic] [=13,2 cm]. - [ca. 1769]. - 1 mapa : manuscrit ; 19 x 29 cm, en full de 33 x 42 cm.

Mapa de la badia formada per les illes de l'Arxipèlag, a l'oceà Pacífic.
Orientat amb el nord a la dreta; orientació invertida del mapa respecte al text.
Data aprox. deduïda en base a la data de l'Expedició.

Descripció física: Filigranes: caràcters no identificats i raïm (cf. Churchill 474-476: utilitzada a França durant el segle XVIII).
Tinta negra.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "120" i, en tinta marró, núm. "47".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 103, Casado/Embid 101.

27. Ms. 400/14

Plano de la ysla de San Carlos descubierta por Don Phelipe Gonzales Haedo, capitán de fragata y comandante del navío de su Md. el San Lorenzo y fragata Santa Rosalía cuya expedición salió del puerto del Callao de Lima el día 10 de octubre de 1770 de orden del Excelentísimo Sor. Don Juan de Amat y Junient, ... El día 15 de noviembre del mismo año a las siete de la mañana se abistó dicha ysla y el 16 a las 8 de la mañana dió fondo en la ensenada que nombró de González en dónde se mantuvo hasta el día 21 que se hizo a la vela ... [Document cartogràfic]. - 9 millas o 3 leguas, son de 20 en grado [=14 cm]. - [Ca. 1770]. - 1 mapa : manuscrit, col. ; 31 x 39 cm.

Carta nàutica de l'illa de San Carlos (de Pascua). - "Está situada esta ysla en los 27º 6 minutos de latitud S y en los 264º 36 minutos de longitud según el meridiano de Tenerife". - Inclou llegenda del mapa i text sobre el descobriment de l'illa i tot el que hi trobaren.

Profunditats marines expressades en brases de 6 peus castellans. - Orientada amb el nord a baix; en sentit invers al text.

Data aprox. en base a la data de descobriment de l'illa de San Carlos (de Pascua) per part de Felip González Haedo, que fou qui li donà el nom actual.

Descripció física: Filigranes: "Van der Ley" i "Henk Voorn". - Tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm. "28" i, en llapis, "21 I".

Estat de conservació: Exempler restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 15, Casado/Embid 14.

Expos.: Tresors 18.

28. Ms. 400/16

Plano de la ensenada de Gonzales en la ysla de San Carlos, alias de David, situada en los 27 grados 6 minutos de latitud S y en los 264 grados 36 minutos longitud de Tenerife según el cálculo náutico y observación, echas a bordo del navío de guerra el San Lorenzo del mando del capitán de fragata Don Phelipe Gonzales que salió del puerto del Callao el 10 de octubre de 1770 en conserva de la fragata Santa Rosalía a hacer la descubierta de dicha ysla y otras en estos mares del S. ; Perspectiva de la ensenada según aparece desde el punto G en qué estuvo fondeado el navío San Lorenzo, los números de la sonda són brazas de 6 pies y castellanos [Document cartogràfic]. - Escala de una milla marítima de 60 en grado [=5,9 cm]. - [1770?]. - 2 mapes en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 33 x 47 cm.

Carta nàutica i alçat de la cala de González, a l'illa de Pasqua, denominada així en honor al nom del seu descobridor. - Inclou llegenda general referent a la zona de terra i menció dels elements que fan referència a la zona marítima.- Apareixen dibuixades les fragates "San Lorenzo" i "Santa Rosalía" a la badia i tres figures que representen ídols anomenats Moais, a terra, amb una pedra damunt del cap com a ornament, cadascun d'ells.

Profunditats marines expressades en brases de 6 peus castellans. - Orientat amb el nord a baix.

Data probable en base a la data del descobriment de l'illa de San Carlos (de Pascua) per part de Felip González Haedo, que fou qui li donà el nom actual.

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "28 II".

Estat de conservació: Exempler restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 17, Casado/Embid 16.

29. Ms. 400/102

HERVÉ, Juan de

Plan de la ysla de Chiloé y el puerto de San Carlos en ella por la latitud de 42 grados sur y por 301 grados 45 minutos de longitud, meridiano de Tenerife, descubierto dicho Puerto por Don Juan de Hervé, alférez de fragata y primero piloto de la Real Armada [Document cartogràfic] / sacado a luz por él el año 1771 para [sic] los navíos de Su Magestad. - Escala de diez leguas [=8 cm]. - El año 1771. - 1 mapa : manuscrit ; en full de 48 x 61 cm.

Mapa de l'illa de Chiloé i illes del voltant i perfil de la costa de Xile, corresponent a la província de Llanquihué des del cap Quedal, al nord, fins el riu Palena, pel sud. - Inclou llegenda del mapa; s'indica el nom d'algunes illes. Orientat amb el nord a l'esquerra. - A la part costanera del nord de l'illa de Chiloé, s'indiquen les profunditats marines.

Descripció física: Filigranes: escut amb una banda en diagonal dividida en dues parts encapçalat per una flor de lis (segons Churchill, escut d'Estrasburg) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "11" i "100" (subratllat) i, en tinta marró, núm. 49".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela. Guillotinat pel marge dret.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 104, Casado/embid 102, Guarda 229.

Expos.: Americae Nova Descriptio 17.

30. Ms. 400/98

PIEDRA, Felipe

Plan de la ysla [de] S. Carlos descubierta por Don Phelipe González de Haedo, capitán de fragata de la Real Armada y comandante del navío de S.M. el San Lorenzo y fragata Santa Rosalía a cuya expedición salió del Puerto del Callao el día 10 de octubre de 1770 de orden del Excelentísimo Señor Don Manuel de Amat y Juniet [sic], caballero del orden de San Juan del Consejo de S.M. , general hombre de su Real Cámara con entrada, theniente general de sus Reales Exércitos, su virrey gobernador y capitán general de estos Reynos y provincias del Perú y Chile [Document cartogràfic] / Philipus Piedra me fecit . - Escala de una legua de 20 al grado [=4,7 cm]. - Escala de una milla marítima [=5,9 cm]. - Anno 1771. - 3 mapes en 1 full : manuscrits ; en full de 47 x 67 cm.

Dues cartes nàutiques, una de l'illa de Sant Carlos (de Pasqua) i l'altra l'ampliació de la part de costa corresponent a la cala de González, i alçat de la Cala. - Apareixen dibuixats tres ídols amb pedres damunt del cap a la zona costanera del mapa de la Cala i també es perfila el dibuix d'un rostre, possiblement el del capità González. -

Inclou llegendes de la carta nàutica de l'Illa i una altra comuna per l'altra i l'alçat i text explicatiu sobre el descobriment de l'Illa de San Carlos i la gent indígena que hi vivia. La primera escala correspon al mapa de l'Illa i la segona a la carta nàutica de la Cala. - Profunditat marines expressades en xifres. - Cartes nàutiques orientades amb el nord a baix.

Anagrama "B. G.", en vermell, a l'angle inferior esquerre.

Lloc i data mss.: "Lima, anno 1771".

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona amb un número quatre a la base, acabat amb les dues puntes en forma de creu llatina i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró, tinta vermella i lavat amb tinta negra.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "28-III"; a l'angle superior esquerre del verso, en tinta marró, núm. "39".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 100, Casado/Embid 98.

31. Ms. 400/113

HERVÉ, Juan de

Descripción de las yslas: La Hermosa, por los naturales Oajine, cituada por la latitud de 16 grados y 46 minutos sur y por 230 grados 31 minutos de longitud, meridiano de Thenerife; la de La Princesa, por los naturales Oraiatea, su mediania por latitud de 16 grados 40 minutos sur y por 230 grados 8 minutos de longitud, dicho meridiano; la de San Pedro, por los naturales Porapora, en la latitud de 16 grados 30 minutos sur y por 229 grados 47 minutos de longitud del propio meridiano y la de San Antonio, por los naturales Maurua, en la latitud de 16 grados 30 minutos sur y por 229 grados 35 minutos de longitud del citado meridiano, descubiertas por el capitán de fragata Don Domingo de Boenechea, comandante de la de S. M. nombrada Santa María Magdalena, alias Águila [Document cartogràfic] / sacadas a luz de su orden por Don Juan de Hervé, alférez de navío y primer piloto de ella ; Plano del Puerto escondido en la parte del norte de la ysla de la Princesa, levantado por el alférez de navío Don Juan de Apodaca, de orden del capitán de fragata Don Domingo de Boenechea . - Escala de nueve cables o una milla marítima de 60 en grado para el plano del Puerto Escondido [=22,8 cm]. - Escala de 4 leguas para las yslas [=9,9 cm]. - Año de 1775. - 2 mapas en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 44 x 76 cm.

Mapa de les quatre illes del Pacífic que formen el grup d'illes anomenades del Sotavent, de l'arxipèlag de la Societat, amb quatre perfils, i mapa del Puerto Escondido (al nord de l'illa anomenada aleshores de la Princesa). - Inclou: "Prespectiva [sic] de la ysla de la Princesa demorando a los rumbos que señala", "Prespectiva [sic] de la Ysla

Hermosa", "Prespectiva [sic] de la ysla de San Pedro vista al N 25 grados O correxido distancia de 7 leguas" i "Prespectiva [sic] de la ysla de San Antonio al NO 1/4 o de la aguja distancia de 8 leguas". - Inclou llegendes dels mapes.

Relleu expressat amb el dibuix d'alguns arbres i, en el mapa del Puerto Escondido, les profunditats expressades amb xifres. - El mapa de les illes orientat amb el nord cap a baix i el del Port cal a dalt a l'esquerra. - A tots dos mapes consta: "Correxido".

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona amb un número 4 a la base, els extrems dels quals acaben en forma de creu i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Relacionat amb els mapes dels Mss. 400/112-115 ja que la lletra i aspecte formal són els mateixos i amb el Ms. 400/11.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico 115, Casado/Embid 113.

32. Ms. 400/114

HERVÉ, Juan de

Descripción de la ysla de San Narciso cituada por la latitud de 17 grados 26 minutos sur y por los 242 grados 45 minutos de longitud, meridiano de Thenerife, descubierta por el capitán de fragata Don Domingo de Boenechea, comandante de la de S.M. Santa María Magdalena, Águila [Document cartogràfic] / sacado a luz de su orden por Don Juan Herver alférez de navío y primer piloto de ella ; Descripción de las yslas de San Juan, por los naturales Erua, cituada por la latitud de 17 grados 39 minutos sur y por 238 grados 53 minutos de longitud, meridiano de Thenerife, y la de los Martieres, por los naturales Tepua, cituada por la latitud de 17 grados 22 minutos S y por 238 grados 50 minutos de longitud de dicho meridiano, descubiertas por el capitán de fragata Don Domingo de Boenechea ; Descripción de la ysla de las Ánimas, por los naturales Noaroa, cituada por la latitud de 17 grados 50 minutos sur y por 240 grados 37 minutos de longitud, meridiano de Thenerife, descubierta por el paquebot Júpiter siendo conserva de la fragata de S.M. Santa María Magdalena, Águila, comandante de la expedición Don Domingo de Boenechea ; Descripción de las yslas de San Julián, por los naturales Tabao, cituada por la latitud de 17 grados 9 minutos sur y por 236 grados 39 minutos de longitud, meridiano de Thenerife, y la de San Blas, por los naturales Huaraba, cituada por la latitud de 16 grados 53 minutos sur y por 236 grados 23 minutos de longitud dicho meridiano, descubiertas por el capitán de fragata Don Domingo de Boenechea. - Escales diverses. - [1775]. - 4 mapes en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 54 x 76 cm.

Quatre mapes i sis perfils de les illes del Pacífic que formen l'arxipèlag de Tuamotu, amb la denominació que se'ls donà durant el període de dominació espanyola, amb

indicació de la situació cardinal i distàncies en relació a la llargada de l'illa en llegues o milles. - Inclou: "Prespectivas [sic] de la ysla de San Narciso" (dues); "Prespectiva [sic] de la ysla de los Mártires"; "Prespectiva [sic] de la ysla de las Ánimas"; "Prespectiva [sic] de los yslotes de las Ánimas" i "Prespectiva [sic] de la ysla de San Juan". - Inclou llegendes dels mapes.

Escales: "Escala de dos leguas marítimas o 20 en grado" [=6,9 cm] (primer mapa); "Escala de dos leguas marítimas o de 20 en grado" [=7,5 cm] (segon); "Escala de dos leguas" [=7,8 cm] (tercer) i "Escala de quatre leguas" [=6,2 cm] (quart). - Mapa de relleu pictòric. - El primer i el tercer orientats amb el nord a dalt, el segon amb el nord a la dreta i el quart amb el nord a dalt. - A tots els mapes, al costat de la indicació d'orientació, consta: "Correxido".

Data d'obtenció de les dades geogràfiques.

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb un número 4 a la base i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 116, Casado/Embid 114.

33. Ms. 400/115

HERVÉ, Juan de

Descripción de la ysla de San Diego, por los naturales Matea, cituada por la latitud de 17 grados sur y por 234 grados 36 minutos de longitud, meridiano de Thenerife, descubierta por el paquebot Júpiter, siendo conserva de la fragata de S.M. Santa María Magdalena, Águila, comandante de la expedición el capitán de fragata Don Domingo de Boenechea [Document cartogràfic] / sacado a luz de su orden por Don Juan de Hervé alférez de navío y primer piloto de ella ; Decripción de la ysla de los Pájaros, por los naturales Manua, cituada por la latitud de 17 grados 53 minutos sur y por 230 grados 31 minutos de longitud, meridiano de Thenerife, descubierta por el capitán de fragata Don Domingo de Boenechea. ; Descripción de la ysla de los Tres Hermanos, por los naturales Teturoa, cituada por la latitud de 17 grados S y por 231 grados 50 minutos de longitud, meridiano de Thenerife, descubierta por Don Domingo de Boenechea ; Descripción de la y[s]lla La Pelada, por los naturales Tupuemanu, cituada por la latitud de 17 grados 30 minutos sur y por 230 grados 46 minutos de longitud, meridiano de Thenerife, descubierta por el capitán de fragata Don Domingo de Boenechea. - Escales diverses. - [Ca.1775]. - 4 mapes en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 54 x 76 cm.

Quatre mapes i quatre perfils de les illes del Pacífic que formen el grup d'illes anomenades del Vent, de l'arxipèlag de la Societat, amb la denominació que se'ls

donà durant el període de dominació espanyola, amb indicació de la situació cardinal i distàncies (excepte en el tercer perfil on no s'indica): 7, 10 a 12, i 5 llegues. - Inclou: "Prespectiva [sic] de la ysla de San Diego al rumbo de la aguja que ba señalado"; "Prespectiva [sic] de la ysla de Pájaros"; "Presptiva [sic] de la ysla de los Tres Hermanos" i "Prespectiva [sic] de la Ysla Pelada" Inclou llegendes dels mapes.

Escales: "Escala de seis millas" [=5,5 cm] (primer mapa); "Escala de seis millas marítimas o de 60 en grado" [=8,3 cm] (segon); "Escala de seis millas" [=6,4 cm] (tercer) i "Escala de tres millas" [=4 cm] (quart). - Mapa de relleu pictòric. - El primer i el tercer orientats amb el nord a dalt i el segon i el quart amb el nord a baix una mica a la dreta. - A tots els mapes, al costat de la menció d'orientació, consta: "Correxido".

Data d'obtenció de les dades geogràfiques.

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona amb un número 4 a la base i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 117, Casado/Embid 115.

34. Ms. 400/112

HERVÉ, Juan de

Descripción de la ysla de Santa Rosa, por los naturales Oroybabay, cituada por la latitud de 23 grados 55 minutos sur y por los 234 grados 5 minutos de longitud, meridiano de Thenerife, descubierta por el theniente de navío de la Real Armada Don Thomás Gaiangos, comandante de la fragata de S.M. nombrada Santa María Magdalena alias Águila [Document cartogràfic] / sacado a luz de su orden por Don Juan de Hervé alférez de navío de dicha Real Armada y primer piloto de ella. - Escala de quatro millas marítimas de 60 en grado [=10,1 cm]. - [Ca. 1775]. - 1 mapa : manuscrit, col. ; 30 x 38 cm, en full de 38 x 54 cm.

Mapa i dos perfils de l'illa més gran de l'arxipèlag de Tubuai amb indicació de la situació cardinal i distàncies: el primer té una distància de 6 milles i l'altra de 4 llegues. - Inclou: "Prespectiva [sic] de la ysla de Santa Rosa según los rumbos por la aguja y distancia que señala" i "Otra prespectiva [sic] de la mencionada ysla de Santa Rosa". - Inclou llegenda del mapa.

Mapa de relleu pictòric i, a la part del canal, profunditats expressades en brases. - Orientat amb el nord cap abaix. - Al costat de la indicació d'orientació consta: "Correxido".

Data aprox. en base a la data del segon viatge i expedició a Tahití sota el comandament de Domingo de Boenechea, 1774-1775 (Sáenz-Rico).

Descripció física: Filigrana: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa

occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 114, Casado/Embid 112.

35. Ms. 400/111

HERVÉ, Juan de

Plano del puerto de la Santíssima Cruz de Ojatutira en la ysla de Amat cituado por la latitud de 17 grados, 34 minutos sur y por 232 grados 28 minutos de longitud, meridiano de Thenerife, habiendo hallado esta ysla este último viaje del año 1775, un grado y 25 minutos más al oeste que el viaje antezedente [Document cartogràfic] / levantado de orden del capitán de fragata de la Real Armada Don Domingo de Boenechea, comandante de la de S.M. nombrada Santa María Magdalena, alias Águila, por Don Juan de Hervé alférez de navío y primer piloto de ella. Prespectiva [sic] de la quebrada de Ojatutira vista desde la fragata de S. M. Santa María Magdalena, alias Águila, fondeada donde señala la letra y los que ban señalados son por la aguja. Plano de la ensenada de Matabay a la parte del NO de la ysla de Amat / levantado por el theniente de fragata Don Nicolás Toledo de orden del capitán de fragata Don Domingo de Boenechea, comandante de la de S. M. nombrada Santa María Magdalena, alias Águila. - Escala de una milla [=10 cm]. - Escala de media milla [=8,9 cm]. - [Ca. 1775]. - 3 mapes en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 54 x 75 cm.

Perfils de costa i cartes nàutiques de l'illa d'Amat, nom donat a l'illa de Tahití en el període de dominació espanyola els anys 1772-1776, i perfil de la zona de muntanya de la costa nord de l'illa.

La primera escala correspon al mapa del port de Santa Cruz d'Ojatutira i la segona al mapa de la cala de Matabay. - Mapa amb relleu pictòric. - Mapa del Port orientat amb el nord a baix i mapa de la Cala orientat amb el nord a l'esquerra. - En els dos mapes consta: "Correxido".

Data aprox. deduïda en base a la data del segon viatge que els espanyols feren a l'illa de Tahití i la data de mort del comandant de la fragata Santa Maria Magdalena.

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb un número 4 a la base i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Relacionat amb els Mss. [400/53-I](#) i Ms. [400/112](#), [400/113](#), [400/114](#) i [400/115](#) ja que la lletra és la mateixa.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 113, Casado/Embid 111.

36. Ms. 400/110

GAYANGOS, Tomás, m. 1796

[Diario de viaje de la expedición a la Isla de Amat capitaneada por Domingo de Boenechea, en abril de 1775] / Thomas Gayangos [Manuscrit]. – [1775]. - [25] f. ; 31 x 22 cm.:

1. F. 1-6r: Diario de la navegación que de orden de S.M. comunicada por el Excelentísimo Sr. Don Manuel de Amat y Junient, hizo a la Ysla de Amat y sus adyacentes el Capitán de fragata Don Domingo de Boenechea, comandante de la Santa María Magdalena [alias] Águila y el paquebot Júpiter, con el fin de restituir a su patria pertrechados de muchos útiles los dos naturales Pauto y Tetuanuy, transportar dos Padres misioneros del orden seráfico para que diesen principio a predicar el Santo Evangelio y una casa de madera para su establecimiento, ganado y semillas de varias especies con muchas erramientas propias para el cultibo / dado a luz por el theniente de navío y comandante actual de dicha fragata Don Thomas Gayangos. – En el Puerto del Callao, a 8 de abril de 1775. – [6] f.
2. F. 6r-8: : Diario de la navegación que para regresar al Puerto del Callao de la Ysla de Amat hizo el theniente de navío Don Thomás Gayangos, comandante de dicha fragata en corcerba del paquebot Júpiter. – [2] f.

Diari de la segona expedició de reconeixement vers l'Oceà Pacífic realitzada per la tripulació formada per Domingo de Boenechea (capità de fragata), Tomás Gayangos (comandant), un intèrpret i dos indígenes, amb l'objectiu de descobrir i explorar les illes més properes a l'illa d'Amat i de recollir dades sobre la població, la seva geografia i anteriors exploradors que les visitaren. Els dos textos comprenen narren, respectivament, els fets esdevinguts en els períodes: 20 setembre de 1774-20 gener de 1775 i 28 gener de 1775-7 abril de 1775. La ruta seguida: Port d'El Callao, illes Tuamotu, Tahití, Illes de la Societat, Raivavae i El Callao.

3. F. 9-22r: Diario de los más particulares acaecimientos durante nuestra mansión en el Puerto de Santa Cruz de Ojatutira, en la Ysla de Amat, situado en la latitud de 17 grados 34 minutos sud y en la longitud de 232 grados 28 minutos, Meridiano de Tenerife.

Fragment del diari que explica l'estada a l'Illa d'Amat (Tahití) dels membres de l'esmentada expedició, del 27 de novembre de 1774 al 7 de gener de 1775: les relacions dels colons amb els nadius i de la tasca evangelitzadora

que es desenvolupà (es construí una església i hi foren destinats i traslladats dos religiosos des de Lima).

4. F. 22r: Diario de los acaecimientos particulares en el Puerto de Santa Cruz de Ojatutira a nuestro regreso de la Ysla Orayatea.

Retorn a la Illa d'Amat després de l'intent frustrat d'arribar a l'illa anomenada "La Princesa", exploració de la zona pròxima al Port de Matabay davant d'un possible establiment anglès, mort i funeral pel capità Domingo de Boenechea i preparatius per a la marxa cap a Lima.

5. F. 22r-24: Noticias adquiridas de los yndios más formales y de la primera distinción de la Ysla de Amat y comprobadas por otros de yguales circunstancias que haviéndoles hecho las mismas preguntas se hallaron en todo contestes.

Llistat de les illes existents situades a l'Est i Oest, respecte la d'Amat, amb una breu explicació de cadascuna d'elles i informació obtinguda per la tripulació de la població indígena pel que fa als tres viatges dels anglesos a l'illa realitzats amb anterioritat, els anys 1769 i 1773.

Noms citats: Domingo de Boenechea, Raimundo Bonicorci, Ramon Morales, Juan de Monterola, Nicolás Toledo, Juan de Apodaca, Mr. Bougainville, Juan Hervé, Joseph de Castro, Pedro Freire y Andrade, Diego Machado i Francisco Pérez.

Descripció física: Filigranes: dibuix a la part central d'un bou o brau amb les lletres, a dues línies, "CM" i "C"; en alguns f., dibuix d'un rosari del qual penja una creu trebolada (f. 1-9). Alguns f. tenen en els angles superior i inferior, respectivament, una "B" o una "M"; també dibuix d'un rosari del qual penja una creu trebolada amb la lletra "G" a l'angle inferior esquerre del primer f. – Tinta marró. – Pag. moderna i últ. f. en blanc.

Numeracions: L'exemplar és un quadern format per 12 plec de 2 f. relligats i que presenten dues seqüències de numeració correlatives de l'1 al 4 i de l'1 al 8 (a part del f. 9).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 112, Casado/Embid 110.

37. Ms. 400/25

Plano desde la punta baja de el Callao hasta la ysla de San Lorenzo [y] de aí a Morro Solar [Document cartogràfic]. - Escala de una legua marítima [=8,7 cm]. - [Entre 1761 i 1776]. - 1 mapa : manuscrit ; 44 x 57 cm.

Carta nàutica de la Punta d'El Callao al Morro Solar i alçat de la zona costanera nord de l'illa de San Lorenzo i la Punta sud de l'illa El Frontón. - Inclou llegenda del plànol. L'escala gràfica és de 3 leguas. - Profunditats marines expressades en xifres i mapa de relleu pictòric.

Datació deduïda de les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley). - Mapa lavat amb tinta negra.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró i llapis, núm. "34".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 26, Casado/Embid 25.

Expos.: Americae Nova Descriptio 19.

5. Plànols de ciutats i equipaments ciutadans

38. Ms. 400/17

LOSADA Y CARAVALLLO, Antonio

Plano de la villa de Santa Bárbara lebandado de orden de el Excelentísimo Señor Don Manuel de Amat y Juinent [sic], caballero de el orden de San Juan de el Conzejo de Su Magestad, mariscal de sus Reales Exérsitos, virrey, governador y capitán ceneral [sic] de el Reyno de el Perú y presidente de su Real Audiencia [Document cartogràfic] / por mandado de su Excelencia, Antonio Lossada y Caraballo me fecit. - Escala de 10 quadras castellanas [=9,1 cm]. - Escala de 3 quadras castellanas [=7,5 cm]. - 1761. - 1 plànol : manuscrit, col. ; 51 x 147 cm.

Plànol de la població xilena de nova creació de Santa Bárbara, ubicada prop del riu Bío Bío, al costat de la fortificació de la qual adoptà el nom i la qual acollia la guarnició que hi era destinada per a defensar defensar la zona fronterera amb els Araucans. - Apareixen dibuixades cases i figures d'indígenes indis "pehuenches". - Inclou llegenda del plànol.

La primera escala fa referència a l'elaboració del plànol de "chacras" (propietats rurals de Xile) i, la segona, a la del plànol de la nova vila i de la seva fortalesa que fou reconstruïda. - Mapes de relleu pictòric. - Orientat amb el nord a baix a l'esquerra.

Data sencera ms.: "Diziembre 20 de 1761".

Descripció física: Filigranes: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, i, a l'angle superior dret, en tinta marró, núm. "29".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 18, Casado/Embid 17, Atlas Reino Chile làm. núm. 81.

39. Ms. 400/51-II

Ciudad de la Abana y sus fortalezas [Document cartogràfic]. - No dibuixat a escala. - [1762 o 1763]. - 1 plànol : manuscrit, col. ; 21 x 25 cm, en full de 25 x 35 cm.

Perspectiva de la ciutat de l'Havana. – Apareixen dibuixades la flota de vaixells anglesa, les defenses espanyoles, una cadena amb alguns vaixells enfonsats per a impedir l'entrada al port, el punt de desembarcament dels anglesos, els campaments dels anglesos i de la població negra, i edificis i fortificacions diverses. - Inclou llegenda del plànol.

Orientat amb el nord a baix.

Data aprox. en base a la guerra anglo-espanyola de 1762, en què els anglesos assetjaren i ocuparen la ciutat de l'Havana, restant sota el seu poder un any.

Descripció física: Tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm. "48" i a l'angle inferior dret del verso, en llapis, "EXP 078".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela amb el [Ms. 400/51-I](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 52 b, Casado/Embid 51-2º

40. Ms. 400/1-II

BERANGER, Carlos de, 1719-1793

Plano de la planta que se propone para la nueva población de la Pampa de Tecque, inmediata al fuerte real que se deve construir para defensa de la Bahía del Rey y puerto de San Carlos [Document cartogràfic] / Carlos de Beranger. - 100 varas [=6,6 cm]. - 1768. - 1 plànol : manuscrit, col. ; 23 x 46 cm, en full de 36 x 48 cm.

Planta de la població anomenada de San Carlos de Tecque, de planta rectangular amb una plaça central i traçat de carrers reticulars. - Inclou llegenda del plànol.

A la part inferior, nota: "Lado que deve mirar así al frente del Fuerte Real y quedará distante doscientas cinquenta varas, como mandan las Reales Leyes".

Lloc i data mss.: "Chacao, a 6 de septiembre de 1768".

Descripció física: Filigrana: flor de lis amb les inicials "VDL" a la base (Van der ley).

Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta negra: "Nº 34" i, a l'angle inferior esquerre del verso, en llapis, número "12 I".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb Ms. [400/1-I](#) i [400/1-III](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 2 b, Casado/Embid 1-II. Guarda 241.

41. Ms. 400/116

Plano de los canales y tomas por donde se riegan los valles de la Magdalena, Maranga y la Legua [Lima] según la última vicita actuada este año de 1774, según consta de adjuntos instrumentos [Document cartogràfic]. - Escala no determinada. - [1774]. - 1 plànol : manuscrit, col. ; 44 x 101 cm, en full de 46 x 117 cm.

Plànol de part de la ciutat de Lima amb les seves muralles i de la planúria que s'extén a la zona sud, per sota de la ciutat, a la riba esquerra del riu Rimac, planúria inclinada vers l'oceà Pacífic que facilita el desguàs de l'aigua: hi ha representats els diferents canals d'irrigació que neixen del riu i preses que permeten abastir d'aigua per al regatge les poblacions i les valls de La Magdalena, La Legua i La Maranga. - Inclou llegenda del plànol.

Data obtinguda del tít.

Descripció física: Filigranes: escut amb doble banda en diagonal encapçalat per una flor de lis (segons Churchill, escut d'Estrasburg) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 118, Casado/Embid 116, Tascón p. 172-173 (vol. 1).

42. Ms. 400/31-I

Plano del pueblo de Bella Vista [Document cartogràfic]. - Escala de 100 varas españolas [=3,9 cm]. - [Entre 1761 i 1776]. - 1 plànol : manuscrit ; 27 x 27 cm, en full de 40 x 30 cm.

Planta de la població de nova construcció de Bella Vista, al Perú, edificada damunt les runes de l'antic presidi d'el Callao. - Inclou llegenda del plànol, fora del requadre on està inscrit, amb quatre lletres sense explicació que no hi són indicades (T, Y, X i I) i sense l'explicació dels núm. 1 al 10.

Orientat amb el nord a baix. - Apareix dibuixada una rosa dels vents al centre del plànol, on hi ha la plaça de la població.

Descripció física: Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró i llapis, núm. "44". Muntat amb el Ms. 400/31-II.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela. Possiblement escapçat.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 32 a, Casado/Embid 31-1º.

43. Ms. 400/48-II

Piura [Document cartogràfic]. - No dibuixat a escala. - [Entre 1761 i 1776]. - 1 dibuix de paisatge : manuscrit, col. ; 21 x 30 cm.

Vista de la ciutat de Piura. - Inclou llegenda del dibuix. - Mapa de relleu pictòric. - Apareixen dibuixades escenes d'indis amb animals.

Descripció física: Filigrana: tres cercles, un al costat de l'altre, i xifres que semblen una data. - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm. "38" (Sáenz-Rico).

Expos.: Americae Nova Descriptio 23.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela i relacionat amb el [Ms. 400/48-I](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 49 b, Casado/Embid 48-2º, Tascón p. 461 (vol. 2).

2.1.1.2. Nord d'Àfrica

44. Ms. 400/142

[Mapa de la ciudad y costa de Argel] [Document cartogràfic]. - 1 legua castellana [=8,9 cm]. - [Entre 1761 i 1776]. - 1 mapa : manuscrit ; 32 x 48 cm.

Mapa de la ciutat d'Alger i perfil de costa de la badia semicircular que voreja el departament del mateix nom que limita a l'est pel Cap Matifú i a l'oest per la punta Pescade, amb indicació de les fortificacions i defenses existents, i carta nàutica de la zona. - Inclou llegenda del mapa i informació sobre els canons disponibles: nombre, calibre i material amb què van ser construïts.

Profunditats expressades amb xifres i mapa de relleu pictòric. Orientat amb el nord a baix.

Tít. proporcionat pel catalogador.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Relacionat amb el [Ms. 400/143](#) (són molt similars).

Descripció física: Filigrana: lletres "RRVME(?)" que queden tallades. - Tinta negra.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela. Amb una mica d'òxid.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 145, Casado/Embid 142.

45. Ms. 400/143

[Mapa de la ciudad y costa de Argel] [Document cartogràfic]. - 1 legua castellana [=8,8 cm]. - [Entre 1761 i 1776]. - 1 mapa : manuscrit, col. ; 35 x 46 cm.

Mapa de la ciutat d'Alger i perfil de costa de la badia semicircular que voreja el departament del mateix nom que limita a l'est pel Cap Matifú i a l'oest per la punta Pescade, amb indicació de les fortificacions i defenses existents, i carta nàutica de la zona. - Inclou llegenda del mapa i informació sobre els canons disponibles: nombre, calibre i material amb què van ser construïts.

Profunditats expressades amb xifres i mapa de relleu pictòric. - Orientat amb el nord a baix.

Tít. proporcionat pel catalogador.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Relacionat amb el [Ms. 400/142](#) (són similars).

Descripció física: Filigranes: inicials "HR" (cf. Gravell-Miller 346-348), "R" rubricada (Gravell-Miller 22: Adriaan Rogge) i llaç i corn inscrits en un escut encapçalat per una corona amb les inicials "GR" a la base (cf. Gravell-Miller 251: coincideix però sense la data; Churchill 323 i 331: en el primer cas, L.V. Gerrevink i, en el segon, apareix juntament amb el monograma d'Adriaan Rogge). - Tinta negra i aquarel·la.

Estat de conservació: Exempler restaurat i muntat sobre tela. Amb algunes taques d'òxid.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 146, Casado/Embid 143.

46. Ms. 400/129

M. S. C.

[Perfil de costa de parte de la bahía de Argel] [Document cartogràfic] / M.S.C. sc[ulpsit]. - Escala no determinada. - [Entre 1761 i 1776]. - 1 perfil : calcografia ; 19 x 28 cm.

Perfil de costa de la meitat oest de la badia d'Alger, des de la zona propera al riu Harrach a l'est fins la punta Pescade a l'oest, amb indicació de les fortificacions i defenses existents i del "Campamento de los enemigos".

Mapa de relleu pictòric. - Orientat amb el nord a baix a la dreta.

Tít. proporcionat pel catalogador.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Estat de conservació: Exempler restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 131, Casado/Embid 129.

47. Ms. 400/51-I

Plano de Gibraltar conforme a la papelita [Document cartogràfic]. - Escala de 5 leguas castellanas [=10,8 cm]. - [Entre 1761 i 1776]. - 1 mapa : manuscrit, col. ; 26 x 36 cm, en full de 29 x 43 cm.

Mapa de Gibraltar i del nord d'Àfrica on hi ha indicades les fortificacions existents; també hi ha marcats dos trajectes a seguir pels vaixells procedents de l'Oceà Atlàntic que es dirigeixen a la badia d'Algesires. - Inclou quantitats de peces d'artilleria que hi ha als diferents castells i fortificacions i llegendes del plànol de la costa de Gibraltar i de la costa del nord d'Àfrica.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Descripció física: Tinta negra, tinta marró, tinta vermella i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm. "68" i, en llapis, núm. "71-I" i a l'angle superior esquerre del verso, en tinta marró, núm. "71".

Estat de conservació: Exemplar Muntat sobre tela amb el [Ms. 400/51-I](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 52 a, Casado/Embid 51-1º.

48. Ms. 400/78

Plano de Gibraltar según su demarcación antigua [Document cartogràfic]. - Escala no determinada. - [Entre 1761 i 1776]. - 1 mapa : manuscrit ; 18 x 25 cm, en full de 21 x 31 cm.

Mapa de Gibraltar i del nord d'Àfrica amb el perfil de les costes, on hi ha indicades les fortificacions existents. - Inclou llegenda del plànol general, de la costa de Gibraltar i de la costa d'Àfrica.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Descripció física: Tinta marró.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 80, Casado/Embid 78.

2.1.1.3. Barcelona

49. Ms. 400/144

[Plano de la comarca de Barcelona hasta San Cugat del Vallés y proximidades de Mataró] [Document cartogràfic]. – 1 legua [=7'9 cm]. – [177-]. – 1 plànol : manuscrit, col. ; 20'4 x 29'6 cm.

Plànol parcial de l'actual comarca del Barcelonès, anomenada també el Pla de Barcelona, i que agafa també part de la del Maresme. Hi ha representats, a més de la ciutat de Barcelona, actuals barris que al segle XVIII eren termes municipals independents; de sud a nord són: Creu Coberta, Sant Martí de Provençals ("San Martí"), el Clot, Gràcia, on estava ubicada la casa de camp del Virrei Amat amb una àmplia extensió de terreny al voltant, el de Jesús, Sant Genís dels Agudells que des del segle XVII i fins ben entrat el segle XIX formava amb Horta un sol municipi i parròquia (barri d'El Coll), la Vall d'Hebron amb el Monestir de San Jeroni, Sant Andreu del Palomar, Sant Adrià del Besòs i Badalona. L'extensió de la comarca del Barcelonès queda delimitada al sud per Montjuïc, a l'oest l'actual comarca del Vallès Occidental (Sant Cugat, Caldes de Montbui, Santa Perpètua de Mogoda), la del Vallès Oriental (Coll de Montalegre, al municipi de Sant Fost de Campsentelles) i el Maresme (Montgat). S'indiquen el riu Besòs on aflueix la riera de Caldes de Montbui i la riera d'Horta i també accident geogràfics com la muntanya de Montjuïc, la Serra de Collserola i el coll de Montnegre. Les vies de comunicació per terra que hi ha traçades indicant la direcció són el camí de Caldes i el camí de Barcelona a Sant Cugat, ara carretera local que creua la serra de Collserola, anomenada l'"Arrabassada" que passa per Gràcia, Sant Andreu i Montcada, el de França i el de Mataró.

Mapes de relleu pictòric. – Orientat amb el nord a la dreta (dibuix de dues fletxes creuades amb indicació de la direcció errònia).

Tít. obtingut de Sáenz-Rico i del Ms. 400/145.

Data aprox. deduïda a partir de la data en què es començà a construir la casa de Manuel d'Amat a Gràcia, l'any 1771, i de la data de cessament com a virrei del Perú, el 1776.

Descripció física: Filigranes: dibuix de la meitat d'un escut amb doble banda en diagonal (segons Churchill, escut d'Estrasburg) [es tracta de la part inferior d'un full]. – Tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 144, Casado/Embid 144.

2.1.2. Plànols d'arquitectura

2.1.2.1 Arquitectura militar

50. Ms. 400/12-I

Figura del castillo de Cruzes [Document cartogràfic]. - Escala no determinada. - [Ca. 1759]. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit ; 7 x 10 cm, en full de 30 x 22 cm.

Planta del castell de Cruces, nom que li ve donat per la seva proximitat al riu que porta el mateix nom, i dues propostes en relació a la planta que hauria de tenir per a una millor capacitat defensiva. - Inclou llegenda del plànol i text sobre la seva utilitat i l'artilleria.

Data aprox. deduïda del contingut del text.

Descripció física: Filigrana: no identificada. - Tinta negra i marró.

Numeracions: A l'angle superior esquerre, en tinta marró, núm. "59".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela amb els Mss. [400/12-II](#), [12-III](#) i [12-IV](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 13 a, Casado/Embid 12-1º, Guarda 442.

51. Ms. 400/12-IV

El Fuerte Fernando [Document cartogràfic] : construido sobre las orillas de Río Bueno, de estacada, después de la victoria de el día 27 de henero de 1759 por el comandante de ella. - Escala de 10 toesas [=5,1 cm]. - [1759 o post.]. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, poc col. ; 20 x 30 cm.

Planta de la fortificació de San Fernando, edificada en la Campanya militar que es desenvolupà a la zona costanera del Río Bueno, quan intentaven obrir-se pas cap al sud i per a poder fer front a les possibles revoltes indígenes, per part dels araucans. - Inclou llegenda del plànol. - Els diferents elements estan dibuixats; tít. i llegenda emmarcats pel dibuix d'un indígena i diverses armes.

Orientat amb el nord a l'esquerra.

El comandant a què es fa referència és Juan Antonio Garretón, tinent coronel de Valdivia.

Data aprox. en base al tít.

Descripció física: Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta negra, núm. "58".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela amb els Mss. [400/12-I](#), [12-II](#) i [12-III](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 13 d, Casado/Embid 12-4º, Guarda 446.

52. Ms. 400/23

Plano que manifiesta el estado en que se hallava el Real Phelipe, situado en el puerto del Callao, a la llegada de el Excelentísimo Señor Don Manuel de Amat, theniente general de los Reales Exercitos, virrey, governador y capitán g[ene]ral de los Reynos del Perú y Chile a. el año de 1761; asimismo las ruinas de la antigua fortaleza que oy día pueden servir sus baluartes y cortinas de fuertes baterías y trincheras al enemigo que sitiase el nuevo fuerte [Document

cartogràfic]. - Escala del plano 1000 varas [=30,7 cm]. - Escala de los perfiles 90 varas [=14,1 cm]. - [Ca. 1761]. - 5 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 71 x 73 cm.

Planta de la plaça militar d'El Callao, planta pentagonal de la ciutadella del Real Felipe amb del perfil de costa que dona a la badia de la Mar Brava, a l'Oceà Pacífic, i perfils de quatre parts de la fortificació. - Inclou llegenda del plànol de la ciutadella, llegenda de les runes de l'antiga plaça i explicació sobre la seva situació i estat en onze apartats. - Inclou: "Real Phelipe, perfil de la cortina principal cortado por m n", "Perfil de el espaldón Y cortado por Y Q", "Perfil del baluarte A cortado por A P" i "Perfil de el baluarte A cortado por A O" (el primer fa referència a la ciutadella i, els altres tres, a la plaça militar i muralles). - Part submergida de l'antiga plaça corresponent a la zona costanera de la badia de la Mar Brava expressada amb dibuixos.

Orientat, probablement, amb el nord a baix a la dreta.

Data aprox. en base al tít.

Descripció física: Filigranes: flor de lis i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior esquerre del verso, en tinta marró, núm. "37".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 24, Casado/Embid 23.

53. Ms. 400/3

Planes y descripción de las obras fabricadas en la nueva plaza de Valdivia desde 24 de noviembre de 1760 hasta 1º de henero de 1762 [Document cartogràfic]. - Escala no determinada. - [Ca. 1762]. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; 48 x 55 cm, en full de 49 x 74 cm.

Planta de la nova plaça militar de la ciutadella de Valdivia, en motiu del seu trasllat a la illa de Mancera fins l'any 1767. - Inclou llegenda del plànol.

Data aprox. en base a la data més moderna del document.

Descripció física: Filigrana: flor de lis amb les inicials "VDL" a la base (Van der Ley). - Tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret del plànol, en tinta marró, núm. "63" i, a l'angle inferior dret del verso, en llapis, núm. "(15)".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico 4, Casado/Embid 3, Guarda 125.

54. Mss. 400/7-I i 400/7-II

BIRT, José Antonio, m. 1773

Plano del castillo de Niebla en el puerto de Baldivia ; Plano del castillo de Baldivia sobre el río del mismo nombre [Document cartogràfic] / Josseph Antonio Birt. - Escala no determinada. - 1763. - 2 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 31 x 45 cm.

Plantes dels castells de Niebla i Valdivia. - Inclou llegendes d'ambdós plànols.
Lloc i data mss.: "Baldibia, y marzo 18 de 1763".

Descripció física: Filigrana: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm. "20" i a l'angle inferior esquerre del verso, en llapis, "(20 I)".

Estat de conservació: Exempler muntat sobre tela amb els Mss. [400/7-III](#) i [7-IV](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 8 a, Casado/Embid 7-I i 7-II, Guarda 112 i 180.

55. Mss. 400/7-III i 400/7-IV

BIRT, José Antonio, m. 1773

Plano del castillo del Corral en el puerto de Baldivia ; Plano del castillo de Amargos en el puerto de Baldivia [Document cartogràfic] / Josseph Antonio Birt. - Escala no determinada. - 1763. - 2 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 31 x 45 cm.

Plantes dels castells de Corral i d'Amargos. - Inclou llegendes d'ambdós plànols.
Lloc i data mss.: "Baldivia, y marzo 24 de 1763".

Descripció física: Filigrana: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior esquerre del verso, en llapis, núm. "(20 II)".

Estat de conservació: Exempler restaurat i muntat sobre tela amb els Mss. [400/7-I](#) i [7-II](#). Retallat per la part inferior esquerra.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 8 b, Casado/Embid 7-2° i 7-3°, Guarda 111 i 113.

56. Ms. 400/11

BIRT, José Antonio, m. 1773

Plano, perfil y elevación del Fuerte de San Carlos nuebamente construido en el puerto de Baldibia [Document cartogràfic] / Joseph Antonio Birt. - 25 tuesas [=8,8 cm]. - 1763. - 3 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 46 x 32 cm.

Planta, alçat i perfil de la ciutadella de San Carlos construïda de nou a l'entrada de la badia de Valdivia, a l'illa de Mancera.

Lloc i data mss.: "Baldibia, y octubre 5 de 1763".

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm. "24" i a l'angle inferior esquerre, en llapis, "13 I".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 12, Casado/Embid 11, Atlas Reino Chile lám. núm. 121, Guarda 94.

Expos.: Americae Nova Descriptio 18.

57. Ms. 400/4

BIRT, José Antonio, m. 1773

Plano y perfil del almalzen de pólbora construido nuebamente en el puerto de Baldibia sobre la pequeña montaña de la isla de Manzera [Document cartogràfic] / Josseph Antonio Birt. - Escala de dies varas castellanias que sirbe para el plano y perfil [=11,1 cm]. - 1763. - 2 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 43 x 29 cm.

Planta i perfil del magatzem de pólvora construït a l'illa de Mancera. - Inclou llegenda de la planta del magatzem.

Tít. del perfil: "Perfil que pasa en el plano sobre la línea 1 y 2".

Lloc i data mss.: "Baldibia, nobiembre 8 de 1763".

Descripció física: Filigrana: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela. Al verso, en tinta negra, núm. "16".

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 5, Casado/Embid 4, Guarda 124.

58. Ms. 400/33-I

Plano de los almacenes de pólvora y pertrechos que se construyeron en uno de los baluartes del recinto de esta ciudad de los reyes, capital del Reyno del Perú, año de 1763 [Document cartogràfic]. - Escala del plano 40 varas [=7,9 cm]. - Escala del perfil 20 varas [=9,5 cm]. - [1763]. - 2 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; 30 x 31 cm, en full de 33 x 44 cm.

Planta i perfil dels magatzems de pòlvora, artilleria i altres municions per a la guerra que hi ha en un dels baluards del recinte emmurallat de la ciutat de Lima, l'immediat a la Portada "Bethlemitas". - Inclou: "Perfil cortado [sic] sobre la línea 1, 2, 3". - Inclou llegenda del plànol i text sobre el material utilitzat i la seva construcció.
Data obtinguda del tít.

Relacionat amb els Mss. [400/27](#) i [400/28](#), ja que la lletra és la mateixa.

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut amb les inicials "WR" a la base (cf. Churchill 408 i 410: coincideix en part, les inicials podrien correspondre a Wendelin Riehel). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm. "5" i també en l'angle superior dret, en llapis, i al marge esquerre del verso, en tinta marró, núm. "47".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela amb el [Ms. 400/33-II](#). Retallat pel marge esquerre.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 34 a, Casado/Embid 33-1°-2°-3°.

59. Ms. 400/27

Plano y perfil de un proyecto dispuesto para fortificar y defender las puertas del fuerte el Real Felipe situado en el puerto del Callao, en el año de 1763 [Document cartogràfic]. - Escalas diverses. - [1763]. - 4 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; 43 x 76 cm.

Projecte de fortificació de les portes d'El Real Felipe amb referència a la Puerta Real principal. - Inclou: "Perfil cortado por la línea 1 y 2", "Perfil cortado por la línea 3 y 4" i "Perfil cortado por la línea 5 y 6". - Inclou llegenda del plànol.

"Escala del plano 450 varas" [=14,6 cm], "escala del perfil 1 y 2 50 varas" [=18,4 cm] i "escala de los perfiles 3 y 4-5 y 6 400 varas" [=20,1 cm].

Data obtinguda del tít.

Descripció física: Filigranes: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms) i escut amb doble banda en diagonal encapçalat per una flor de lis amb les inicials "JH" (cf. Gravell-Miller 429; Churchill 430: amb algunes variants respecte la forma de l'escut, Jan Honig; escut d'Estrasburg). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm. "18" i també a l'angle superior dret, en llapis, i a l'angle superior esquerre del verso, en tinta marró, núm. "40".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 28, Casado/Embid 27.

60. Ms. 400/22

Plano de el fuerte el Real Phelipe, situado en el puerto de el Callao, que manifiesta las obras que de orden de el Excelentísimo Señor Don Manuel de Amat, theniente general de los Reales Exercitos, virrey, governador y capitán general de los Reynos del Perú y Chile, &a. se han executado el año de 1762 y 63 para ponerlo en el mejor estado de defenza por las razones que abajo se expresan [Document cartogràfic]. - Escala del plano 450 varas [=15,8 cm]. - Escala de los perfiles 80 varas [=15,4 cm]. - [Ca. 1763]. - 4 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 93 x 98 cm.

Inclou: "Perfil de la Puerta Real cortado por A B", "Perfil cortado por C D" i "Perfil de la Puerta del Socorro cortado por E F". - Inclou llegenda del plànol, llegenda de les obres executades, llegenda de les obres projectades i text detallat sobre les millors fetes en la ciutadella en relació a l'estat en què Manuel Amat la trobà el 1761 (es fa referència al plànol corresponent).

Data aprox. deduïda en base a la data en què finalitzaren les obres de millora a la ciutadella d'El Callao.

Descripció física: Filigranes: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms) i flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der ley). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 23, Casado/Embid 22.

61. Ms. 400/26

Plano del fuerte de San Phelipe el Real del Callado [Document cartogràfic]. - Escala que sirbe para el plano 50 tuesas [=4,6 cm]. - Escala que sirbe para el perfil 7 tuesas [=10,5 cm]. - [Ca. 1763]. - 2 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 38 x 47 cm.

Planta i perfil de la ciutadella d'el Real Felipe d'El Callao on hi ha indicades les obres projectades sense començar. - Inclou llegenda del plànol. - Inclou: "Perfil cortado sobre la línea 1 y 2 en el plano".

La lletra és la mateixa d'altres plànols signats per José Antonio Birt.

Data aprox. deduïda a partir d'altres mapes sobre la mateixa temàtica, en base a l'estat de les obres que hi foren realitzades.

Descripció física: Filigrana: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró i llapis, núm. "39".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela. Retallat pels marges esquerre i dret.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 27, Casado/Embid 26, Guarda 7.

62. Ms. 400/28

Segundo proyecto que se a formado reducido al menos coste para poner en defenza las puertas principales del Real Phelipe del Callao, respecto el abandono que actualmente padecen y resguardarlas de los insultos repentinos de petardos o de qualquier otro artificio del enemigo [Document cartogràfic]. - Escala del plano 100 varas [=9,9 cm]. - Escala de los perfiles 60 varas [=12,7 cm]. - [Ca. 1763]. - 3 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; 40 x 50 cm.

Segon projecte d'obres per a fortificar i reforçar les portes d'entrada de la ciutadella d'el Real Felipe, amb motiu d'un intent de reduir costos. - Inclou: "Perfil cortado sobre la línea 1, 2" i "Perfil simple cortado sobre la línea 3, 4".

La lletra és la mateixa de l'autor del plànol del primer projecte.

Data aprox. en base a la data del primer projecte.

Relacionat amb el [Ms. 400/27](#) (primer projecte).

Descripció física: Filigranes: flor de lis amb les inicials "VDL" a la base (Van der Ley) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró i llapis, núm. "41".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 29, Casado/Embid 28.

63. Ms. 400/20-I

BIRT, José Antonio, m. 1773

Plano, perfil y elevación del castillo de la Concepción nuebamente construido en el puerto de Valparaiso y proyecto de la mejora que se deve ejecutar para que quede defendido por la parte de tierra al ataque de los enemigos [Document cartogràfic] / Josseph Antonio Birt. - Escala de dies tuesas que sirbe para el plano y perfil [=8,7 cm]. - 1764. - 2 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 44 x 30 cm.

Planta i perfil del castell de la Concepción, a Xile, amb recinte de planta oval, situat a la zona costanera, per a protegir el lloc d'ancoratge de les naus mercants o de guerra. - Inclou llegenda de la planta del castell.

Tít. del perfil: "Perfil que pasa por la línea 1 y 2".

Lloc i data mss.: "Santiago, y septiembre 4 de 1764".

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona, amb un núm. 4, dues "V" al revés i les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 404 i 407: Van der Ley). - Tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, i al verso, en tinta marró, núm. "32".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb els Mss. [400/20-II](#) i [20-III](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 21 a, Casado/Embid 20-1º, Guarda 289.

64. Ms. 400/20-III

BIRT, José Antonio, m. 1773

Plano del castillo de San Josseph del puerto de Valparaiso ; Plano del castillo de la ysla de Juan Fernández en la bahía de Cumberla [Document cartogràfic] / Josseph Antonio Birt. - Escala no determinada. - 1764, 1765. - 2 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 30 x 45 cm.

Inclou llegendes dels plànols.

Lloc i data mss.: "Valparaiso, y junio 12 de 1765-y agosto 12 de 1764".

Relacionat amb el [Ms. 400/13-I](#).

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb un núm. 4, dues "V" al revés i les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 404 i 407: Van der Ley). - Tinta negra i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat amb els Mss. [400/20-I](#) i [20-III](#). Retallat pel marge inferior.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 21 c, Casado/Embid 20-3º, Guarda 297 i 358.

65. Ms. 400/18-I

BIRT, José Antonio, m. 1773

Plano de la plaza de Puren según el nuevo proyecto [Document cartogràfic] / Joseph Antonio de Birt. - Escala de 100 varas para el plano [=16,7 cm]. - Escala de 40 pies para el perfil. - 1765. - 2 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 36 x 44 cm.

Planta i perfil de la plaça militar de Puren, població pròxima a Santa Bárbara al costat del riu Bío Bío, a la frontera amb Concepción ocupada pels indis llanos o llanistas. - Inclou: "Perfil cortado sobre la recta 1, 2. Escala de 40 pies para el perfil". - Inclou llegenda del plànol de la planta.

Lloc i data mss.: "Santiago de Chile, y diziembre 27 del año de 1765".

Descripció física: Filigrana: llaç i corn inscrits en un escut encapçalat per una corona amb les inicials "GR" a la base (cf. Gravel·l-Miller 251: coincideix però sense la data). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "30 I" i al marge esquerre del verso, en tinta negra, núm. "30".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/18-II](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 19 a, Casado/Embid 18-1º, Guarda 381.

66. Ms. 400/20-II

BIRT, José Antonio, m. 1773

Elevación visto por su frente del Quartel de los Dragones construido e[n] la ciudad de Santiago de Chile [Document cartogràfic] / Joseph Antonio Birt. - 25 varas [=13,3 cm]. - [Ca. 1765]. - 2 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 32 x 41 cm.

Planta i alçat de la façana principal de la caserna de la Compañía de Dragones, a Santiago de Xile.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley). - Tinta negra i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela amb els Mss. [400/20-I](#) i [20-III](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 21 b, Casado/Embid 20-2º.

67. Ms. 400/9

BIRT, José Antonio, m. 1773

Plano del proyecto que se deve hazer sobre el terreno donde susiste el castillo de Amargos [Document cartogràfic] / Josseph Antonio Birt. - 20 tuesas [=9,7 cm]. - 1768. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; 44 x 44 cm, en full de 46 x 59 cm.

Planta del castell d'Amargos, comuna de Corral. - Inclou llegenda del plànol.
Lloc i data mss.: "Santiago de Chile, y agosto 6 de 1768".

Relacionat amb el [Ms. 400/7-IV](#).

Descripció física: Filigrana: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm. "22" i a l'angle inferior esquerre del verso, en llapis, núm. "(22)".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 10, Casado/Embid 9, Guarda 163.

68. Ms. 400/10-II

BIRT, José Antonio, m. 1773

Perfil que pasa por la línea 1, 2, 3, 4, 5 correspondiente al proyecto de castillo de Amargos [Document cartogràfic] / Josseph Antonio de Birt. - Escala de veinte y cinco tuesas [=28 cm]. - 1768. - 1 perfil : manuscrit, col. ; 24 x 73 cm.

Perfil del castell d'Amargos, a la comuna d'el Corral.
Lloc i data mss.: "Santiago de Chile, y agosto 6 de 1768".

Relacionat amb el [Ms. 400/9](#) (plànol original).

Descripció física: Filigrana: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle inferior esquerre del verso, en llapis, núm. "(23 I)".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 11 b, Casado/Embid 10-I, Guarda 165.

69. Ms. 400/8

BIRT, José Antonio, m. 1773

Plano del proyecto que se deve hazer en el castillo del Corral condenando el que susiste areglando ala dispocisió que hisieron presente los yngenieros [Document cartogràfic] / Josseph Antonio Birt. - 60 tuesas [=18,6 cm]. - 1768. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; 45 x 51 cm.

Planta del castell de Corral, en motiu de la seva reconstrucció. - Inclou llegenda del plànol i nota explicativa sobre la defensa del castell.
Lloc i data mss.: "Santiago de Chile, y agosto 6 de 1768".

Relacionat amb el [Ms. 400/7-III](#).

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley). - Tinta negra i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm. "21" i al verso, en llapis, núm. "(21)".

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 9, Casado/Embid 8, Atlas Reino Chile làm. núm. 119.

70. Ms. 400/10-I

BIRT, José Antonio, m. 1773

Perfil que pasa por la linea 1, 2, 3 correspondiente del proyecto del castillo de Corral [Document cartogràfic] / Josseph Antonio de Birt. - Escala de veinte y cinco tuesas [=28 cm]. - 1768. - 1 perfil : manuscrit, col. ; 25 x 73 cm.

Perfil del castell de Corral.

Lloc i data mss.: "Santiago de Chile, y agosto 6 del año 1768".

Relacionat amb el [Ms. 400/8](#) (plànol original).

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix amb el dibuix de la part superior; Van der Ley). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle inferior dret, en llapis, núm. "23 II" i a l'angle superior esquerre del verso, en tinta marró, núm. "23".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 11 a, Casado/Embid 10-II.

71. Ms. 400/5

BIRT, José Antonio, m. 1773

Plano del proyecto que se deve hazer sobre el terreno en donde ecsiste castillo de Niebla [Document cartogràfic] / Joseph Antonio Birt. - 40 tuesas [=12,5 cm]. - 1768. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; 51 x 54 cm, en full de 52 x 71 cm.

Planta del castell de Niebla. - Inclou llegenda del plànol.
Lloc i data mss.: "Santiago de Chile, y agosto 6 de 1768".

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix amb el dibuix de la part superior; Van der Ley) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle inferior dret del verso, en llapis, núm. "(18)".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 6, Casado/Embid 5, Atlas Reino Chile làm. núm. 120, Guarda 152.

72. Ms. 400/6

BIRT, José Antonio, m. 1773

Perfil que pasa por la línea 1, 2, 3, 4, 5 corespondiente al proyecto del castillo de Niebla [Document cartogràfic] / Josseph Antonio Birt. - Escala de trenta tuesas [=33,9 cm]. - 1768. - 1 perfil : manuscrit, col. ; 30 x 149 cm.

Perfil del castell de Niebla.
Lloc i data mss.: "Santiago de Chile, y agosto 6 del año de 1768".

Relacionat amb el [Ms. 400/5](#) (plànol original).

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix amb el dibuix de la part superior; Van der Ley) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa

occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret del verso, en tinta marró, núm. "19" i a l'angle inferior dret del verso, en llapis, núm. "(19)".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 7, Casado/Embid 6, Guarda 156.

73. Ms. 400/49

[Plano del Astillero Real de Guayaquil, en construcció] [Document cartogràfic]. - 200 baras [=12 cm]. - [Ca. 1768]. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit ; 44 x 46 cm.

Projecte de la drassana de Guayaquil, recinte situat al costat del riu Guayas, dins del qual hi ha les garites per als vigilants i edificis diversos destinats a comptaduria, allotjament d'oficials, magatzem, patis i una "grada y carrera para hechar el navío a el agua". - Inclou llegenda del plànol.

Tít. obtingut de Sáenz-Rico.

Data aprox. en base a un altre mapa del mateix autor.

Relacionat amb el [Ms. 400/50](#) (la lletra és la mateixa de l'autor d'aquest plànol: "Oyagüe" o "Yagoe").

Descripció física: Filigrana: "C & I Honig" (cf. Gravell-Miller 370 i 371: Cornelis i Jan Honig). - Plànol lavat amb tinta negra.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis i tinta marró, núm. "68".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 50, Casado/Embid 49.

74. Ms. 400/1-I

BERANGER, Carlos de, 1719-1793

Plano de el Fuerte Real de San Carlos construido en la Punta de Tecque en la isla de Chiloé cuya ventajosa situación se individualiza en la relación de consistencia que se formó en 2 de agosto de 1768 y con extensión se expone en el papel de preceptos y máximas de 24 de diciembre de 1769 y este plano demuestra el estado actual de su construcción declarando lo construido y lo que falta construir para su total perfección. [Document cartogràfic] / Carlos de Beranger. - Escala del plano 100 varas [=7,9 cm]. - Escala del perfil 35 varas

[=9,8 cm]. - 1770. - 2 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; 29 x 39 cm.

Inclou perfil parcial de la ciutadella. - Inclou text sobre la construcció i característiques de la ciutadella de San Carlos i llegenda del plànol.

Lloc i data mss.: "San Carlos, a primero de febrero de 1770".

Descripció física: Filigranes: cavaller subjectant una llança, al costat dret del dibuix, i lleó, al costat esquerre, alçant una espasa i portant a l'altra mà un grapat de fletxes; el conjunt està envoltat per una banda de ratlles verticals amb una campana a la base i al costat apareix el lema "Pro patria" (Gravell-Miller 697) i "LVG" (Gravell-Miller 473: originàriament, foren atribuïdes a Lubertus Van Gerrevink; durant el segle XVIII apareix amb d'altres inicials o nom d'altres paperaires). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela amb els Mss. [400/1-II](#) i [1-III](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 2 a, Casado/Embid 1-I, Atlas Reino Chile lám. núm. 122.

75. Ms. 400/13-II

BIRT, José Antonio, m. 1773

Plano de la fortificación que defiende el puerto de la ysla de tierra de Juan Fernández ; Perfil que corta en el plano por la recta 1 y 2 [Documento cartográfico] / Josseph Antonio Birt. - Escala de setenta varas que sirve para el plano [=8,8 cm]. - Escala de treinta y cinco varas para el perfil [=9,1 cm]. - 1770. - 2 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 29 x 46 cm.

Planta i perfil de la fortificació de l'illa de Juan Fernández anomenada actualment "Robinson Crusoe". - Inclou llegenda del plànol de la planta del castell.

Lloc i data mss.: "Santiago de Chile, y diziembre 3 de 1770".

Descripció física: Filigrana: escut amb doble banda en diagonal encapçalat per una flor de lis i amb una campana a la part inferior (segons Churchill, escut d'Estrasburg). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "26 II".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela amb el [Ms. 400/13-I](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 14 b, Casado/Embid 13-2º.

76. Ms. 400/52

EZCURRA, Pedro

[Plano y perfiles de un castillo en una punta rocosa y sobre una ensenada] [Document cartogràfic] / Pedro Ezcurra. - 60 varas [=27,3 cm]. - [1771]. - 3 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; 43 x 58 cm.

Planta, alçat i perfil d'un castell: perfil de la façana posterior interior on hi ha les cambres dels oficials i alçat d'una part del mur que correspon a un dels dos angles posteriors. - Núm. de l'1 al 23 sense explicació.

Tít. i data obtinguts de Sáenz-Rico.

Relacionat amb els Ms. [400/53-I](#) o [53-II](#).

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un cercle (cf. Gravell-Miller 256). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm. "72" i, en llapis, núm. "72-I".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 53 i p. 625, Casado/Embid 52.

77. Ms. 400/53-II

EZCURRA, Pedro

[Perfil y fachada de un edificio] [Document cartogràfic] / [Pedro Ezcurra]. - Escala no determinada. - [1771]. - 2 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; 27 x 29 cm.

Alçat i perfil de la façana d'un mateix edifici. L'alçat presenta una porta principal rematada amb una creu i dues altres creus sobre boles als dos angles de la teulada. - Núm. del 24 al 27 sense explicació.

L'escala és, probablement, la del plànol corresponent: "60 varas [=27,3 cm]".

Nom de l'autor obtingut d'un dels plànols amb què està relacionat (Ms. 400/52).

Tít. i data obtinguts de Sáenz-Rico.

Relacionat amb els Mss. [400/52](#) i [400/53-I](#).

Descripció física: Tinta negra i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/53-I](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 54 b i p. 625, Casado/Embid 53, Guarda 363.

78. Ms. 400/53-I

EZCURRA, Pedro

[Leyenda del "Plano y perfiles de un castillo en una punta rocosa y sobre una ensenada"] [Manuscrit] / [Pedro Ezcurra]. - [1771]. - [1] f. ; 31 x 21 cm.

Llegenda del plànol que es troba al Ms. 400/53-I: "Plano y perfiles de un castillo en una punta rocosa y sobre una ensenada" amb l'explicació del núm. 1 al 23; el núm. que correspondria al 12 està indicat erròniament "11".

Nom de l'autor obtingut del plànol.

Tít. proporcionat pel catalogador.

Data obtinguda de Sáenz-Rico.

Relacionat amb els Ms. [400/52](#) i [400/53-II](#).

Descripció física: Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "72-II" i a l'angle superior esquerre del verso, en tinta marró, núm. "72".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 54 a i p. 625, Casado/Embid 53, Guarda 363.

79. Ms. 400/133

Este plano manifiesta en el estado que quedan los quarteles de esta plaza con expreción del destino que tienen la[s] piezas que lo componen [Document cartogràfic]. - 60 varas [=10,8 cm]. - [1776?]. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; en full de 25 x 37 cm.

Planta de la caserna situada en una plaça militar, probablement la d'El Callao (Sáenz-Rico). - Inclou llegenda del plànol.

Data probable obtinguda de Sáenz-Rico: data en què Manuel d'Amat i Junyent abandonà el poder.

Descripció física: Filigrana: flor de lis (cf. Gravell-Miller 418). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela. Retallat ple marge esquerre.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 136, Casado/Embid 133.

80. Ms. 400/41-I

Plano de una lengua de sierpe o galería cubierta, con tres retiradas [Document cartogràfic]. – Escala de 10 tuesas [=8,9 cm]. – [Entre 1761 i 1776]. – 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; 21 c 32 cm.

Planta d'una galeria coberta lineal amb tres espais triangulars consecutius, en la mateixa direcció, en forma de fletxa; al final, de cadascun d'aquests espais hi ha un accés o pas.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i de Junyent al Perú.

Descripció física: Filigrana: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). – Tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret del plànol annex, en llapis, núm. "55 II".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/41-II](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 42 a, Casado/Embid 41-1º, Guarda 526.

81. Ms. 400/29

[Proyecto para fortificar un frente de mar] [Document cartogràfic]. - Escala no determinada. - [Entre 1761 i 1776]. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; 52 x 45 cm.

Planta d'una fortificació costanera i perfil de costa. - Apareixen dibuixades quatre naus de guerra de diferent tipologia i trets creuats entre les bateries del castell i les mateixes expressats amb línies contínues de diferent color segons la direcció (vermell les que surten de les naus i negre les altres). - La nota serveix de llegenda del plànol i inclou text amb una nota sobre la seva construcció i utilitats respecte la seva defensa.

Tít. obtingut de Sáenz-Rico.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "WR" a la base (cf. Churchill 408 i 410: coincideix en part, les inicials podrien correspondre a Wendelin Riehel) i "D & C Blauw" (Gravell-Miller 106: Dirk i Cornelis Blauw). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior esquerre, en tinta marró, núm. "27" i a l'angle superior dret, en llapis, i també a l'angle superior esquerre del verso, en tinta marró, núm. "42".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 30, Casado/Embid 29.

82. Ms. 400/18-II

BIRT, José Antonio, m. 1773

Plano, perfil y elevación de las casas que se han construido sobre varios terrenos para facilitar el paso en la estación del invierno por la cordillera de los Andes [Document cartogràfic] / José Antonio de Birt. - 5 varas [=7,7 cm]. - 1765. - 3 plànols d'arquitectura en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 30 x 47 cm.

Plànols de refugis construïts als Andes, a la zona fronterera amb Portugal, per tal de poder arribar a les missions dels Moxos.

Lloc i data mss.: "Santiago de Chile, y octubre 12 de 1765".

Descripció física: Filigrana: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "30 II".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/18-I](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 19 b, Casado/Embid 18-2º, Guarda 633.

2.1.2.2. Arquitectura civil pública

83. Ms. 400/24

GAMARRA, Martín de

Carta topographica del presidio del Callao según se hallaba antes de su ruyna año de 1746 [Document cartogràfic] : fundado a 12 grados 7 minutos de latitud austral y 295 de longitud / delineada por Don Martín de Gamarra. - 30 toesas [=19,8 cm]. - [Post. a 1746]. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; 50 x 67 cm, en full de 62 x 70 cm.

Planta del presidi d'el Callao i mapa de les rodalies d'abans del sisme submarí que arrasà la costa de Lima: el presidi és de planta quadrilàtera irregular amb carrers de traçat reticular. - Inclou llegenda del plànol. - Finestra on hi ha el tít. i menció de responsabilitat emmarcada per un dibuix arquitectònic amb una columna, a banda i banda, i una cortina i apareixen dibuixats un vaixell, les esglésies i un nucli de població.

Mar i llacunes expressades per ratlletes. - Orientat amb el nord a dalt a la dreta.

Data aprox. en base al tít.

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut i encapçalada per una corona amb un número 4 a la base amb els extrems acabats en forma de creu- Tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "36".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 25, Casado/Embid 24, Tascón p. 158 (vol. 1).

Expos.: Puertos españoles p. 202.

84. Ms. 400/32-II

[Alzado de tres fachadas de la Casa de Huérfanos de Lima] [Document cartogràfic]. – 40 varas [=16,7 cm]. – [Entre 1761 i 1776]. – 1 plànol d'arquitectura : manuscrit ; 65 x 14 cm.

Alçat de la façana exterior principal i de dues façanes interiors; les lletres es corresponen amb les del plànol "Perspectiva de la Casa de Huérfanos de Lima".

Tít. proporcionat pel catalogador.

Datació deduïda de les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Relacionat amb els Mss. [400/32-I](#) i [400/32-III](#).

Descripció física: Tinta negra i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb els [Mss. 400/32-I](#) i [400/32-III](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 33 b , Casado/Embid 32-2º.

85. Ms. 400/32-I

Perspectiva de la Casa de Huérfanos de Lima [Document cartogràfic]. – 45 varas [=21,1 cm]. – [Entre 1761 i 1776]. –1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; 44 x 65 cm.

Planta de l'orfenat de Lima.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i de Junyent al Perú.

Relacionat amb els Mss. [400/32-II](#) i [400/32-III](#).

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "WR" a la base (cf. Churchill 408 i 410: coincideix en part, les inicials podrien correspondre a Wendelin Riehel) i "D & C Blauw" (Gravell Miller 106: Dirk i Cornelis Blauw, germans holandesos). – Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta negra, "F. 1" i, en llapis, núm. "45 I".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb els Mss. [400/32-II](#) i [400/32-III](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 33 a, Casado/Embid 32-1º.

86. Ms. 400/32-III

[Planta de la Casa de Huérfanos de Lima] [Document cartogràfic]. – Escala no determinada. – [Entre 1761 i 1776]. – 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; 12 x 19 cm.

Sembla el fragment de l'esboç d'un plànol anterior al titolat "Perspectiva de la Casa de Huérfanos de Lima" (Ms. 400/32-I).

Tít. proporcionat pel catalogador.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i de Junyent al Perú.

Relacionat amb els Mss. [400/32-I](#) i [400/32-II](#).

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut amb les inicials "WR" a la base (cf. Churchill 408 i 410: coincideix en part, les inicials podrien correspondre a Wendelin Riehel). – Tinta negra i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela amb els Mss. [400/32-I](#) i [32-II](#). Sembla haver estat retallat.

87. Ms. 400/74

Cárcel de la ciudad según está a el presente [Document cartogràfic]. – 30 varas [=15 cm]. – [Entre 1761 i 1776]. – 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; 29 x 34 cm, en full de 33 x 47 cm.

Planta de l'edifici d'una presó. – Inclou llegenda del plànol. – La lletra és semblant a la d'alguns documents del Manuscrit referents a l'estat general de l'exèrcit del Virregnat i de les municions, d'autor desconegut.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i de Junyent al Perú.

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "WR" a la base (cf. Churchill 408 i 410: coincideix en part, les inicials podrien correspondre a Wendelin Riehel). – Tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 76, Casado/Embid 74.

88. Ms. 400/44-II

AYMERICH Y VILLAJUANA, Antonio

Plano primero de la Real Cassa de Moneda que se construie en la ymperial villa de Potossí, demostrando el estado en que se halla su obra hoi día de la fecha [Document cartogràfic] / Antonio Aymerich y Villajuana. - Escala de treinta varas castellanas [=11,6 cm]. - 1765. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; 38 x 77 cm, en full de 40 x 93 cm.

Plànol de la planta baixa de la primera Casa de Moneda de l'Alt Perú (actualment República de Bolívia). - Inclou llegenda del plànol, la qual es complementa amb la del plànol citat.

Lloc i data mss.: "Potossí, 8 de marzo de 1765".

Descripció física: Filigranes: Ilaç i corn inscrits en un escut encapçalat per una corona que amb les inicials "GR" a la base (cf. Gravell-Miller 318: Lubertus Van Gerrevink)) i nom "J Honig i Zoon" que corresponen a J. Honig & Zoonen (cf. Gravell-Miller 332 i 374) i "HR" (cf. Gravell-Miller 346-348). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/40-I](#).

Relacionat amb el [Ms. 400/44-I](#) (segon plànol).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 45 b, Casado/Embid 44-2º.

89. Ms. 400/44-I

AYMERICH Y VILLAJUANA, Antonio

Plano segundo de la Real Cassa de Moneda que se construie en la ymperial villa de Potossí, demostrando el estado en que se halla su obra hoi día de la fecha [Document cartogràfic] / Antonio Aymerich y Villajuana. - Escala de treinta varas castellanas [=11,6 cm]. - 1765. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; 38 x 77 cm, en full de 40 x 93 cm.

Plànol del primer pis de la primera Casa de Moneda de l'Alt Perú (actualment República de Bolívia), en procés de construcció. - Inclou llegenda del plànol.

Lloc i data mss.: "Potossí, 8 de marzo de 1765".

Descripció física: Filigranes: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms); Ilaç i corn inscrits en un escut encapçalat per una corona amb un número 4 i el nom "L V Gerrevink" a la base (Gravell-Miller 318: Lubertus Van Gerrevink); Ilaç i corn inscrits en un escut encapçalat per una corona amb les inicials "GR" (cf. Gravell-Miller 251: coincideix però sense la data; cf. Churchill 323: L.V. Gerrevink) i el nom "J Honig i Zoon" a la base, en tres files diferents (cf. Gravell-Miller 332: les dues darreres fileres d'inicials semblen

correspondre a J. Honig & Zonen) i les inicials "HR" (cf. Gravell-Miller 346-348). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exempler restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/44-II](#).

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm."52" i, a l'angle inferior dret del verso, en llapis, núm. "58"

Relacionat amb el [Ms. 400/44-II](#) (primer projecte).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 45 a, Casado/Embid 44-1º.

90. Ms. 400/45-II

AYMERICH Y VILLAJUANA, Antonio

Perfil y vista ynterior de la Real Cassa de Moneda que se construie en la ymperial villa de Potossí, cortado por la línea 7, 6, 5, 4, 3 [Document cartogràfic] / Antonio Aymerich y Villajuana. - Escala de treinta varas castellanas [=11,6 cm]. - 1765. - 1 perfil : manuscrit, col. ; 20 x 69 cm.

Perfil de la primera Casa de Moneda de l'Alt Perú (actualment República de Bolívia).
Lloc i data mss.: "Potossí, 8 de marzo de 1765".

Descripció física: Filigrana: llaç i corn inscrits en un escut encapçalat per una corona amb el nom "L V Gerrevink" a la base (Gravell-Miller 318: Lubertus Van Gerrevink). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exempler restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/45-I](#).

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm. "49".

Relacionat amb els Mss. [400/44-I](#) i [44-II](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 46 b, Casado/Embid 45-2º.

91. Ms. 400/45-I

AYMERICH Y VILLAJUANA, Antonio

Vista y fachada principal de la Real Cassa de Moneda que se construie en la ymperial villa de Potossí, cortada por la línea 1, 2 [Document cartogràfic] / Antonio Aymerich y Villajuana. - Escala de quinse varas castellanas [=11,7 cm]. - 1765. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; 20 x 55 cm.

Alçat de la façana principal de la primera Casa de Moneda de l'Alt Perú (actualment República de Bolívia).

Lloc i data mss.: "Potossí, 8 de marzo de 1765".

Descripció física: Filigrana: llaç i corn inscrits en un escut encapçalat per una corona amb les inicials "GR" (cf. Gravell-Miller 251: coincideix però sense la data; cf. Churchill 323: L.V. Gerrevink) i el nom "J H i Zo?" a la base, en tres files diferents (cf. Gravell-Miller 332 i 374: les dues darreres fileres d'inicials semblen correspondre a J. Honig & Zonen). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró i llapis, núm. "59".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/ 45-I](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 46 a, Casado/Embid 45-1º.

2.1.2.3. Ponts i camins

92. Ms. 400/117

Proyecto para un puente en la provincia de Xauxa el [que] sirva igualmente al público i a la provincia [Document cartogràfic]. - 220 baras [=7,9 cm]. - [Entre 1761 i 1776]. - 2 mapes en 1 full : manuscrits, col. ; 27 x 42 cm, en full de 32 x 48 cm.

Perspectiva aèria i perspectiva frontal d'un túnel artificial projectat a la província de Jauja, al Perú. - Inclou llegenda dels mapes.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Descripció física: Filigrana: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 119, Casado/Embid 117, Tascón p. 579 (vol. 2).

93. Ms. 400/97

Plan y elevación del Puente de Alcántara [Document cartogràfic]. - 400 pies españolas [=15,3 cm]. - [Ant. a 1771]. - 2 plànols d'arquitectura en 1 full ; 27 x 38 cm.

Planta i alçat del pont romà anomenat d'Alcántara, nom de la localitat de Càceres on està construït. - Inclou llegendes dels plànols.

Alçades del Pont i del nivell de l'aigua del riu Tajo expressades en peus i polzades.

Data aprox. obtinguda de Sáenz-Rico.

Descripció física: Filigrana: torre d'un castell (cf. Gravell-Miller 699: coincideix el dibuix però sense inicials; cf. Valls i Subirà Catalunya 49-50: Francisco Guarro?). - Gravat calcogr. - Finestres orlades amb motius vegetals amb els dibuixos, una d'elles de la cara d'un àngel i l'altra d'un guerrer romà amb un escut on hi ha la creu d'Alcàntara.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "110" i, en tinta marró, núm. "37".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 99, Casado/Embid 97.

94. Ms. 400/41-II

Plano de un puente formado sobre cuerdas para el paso de un río ; Vista en elevación del dicho puente mirado desde el punto A : perfil cortado sobre la línea B [Visual]. - [Entre 1761 i 1776]. - 2 dibuixos en 1 full : tinta marró, aquarel·la ; en full de 36 x 23 cm.

Planta i alçat d'un pont suspès o penjant.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Descripció física: Filigrana: flor de lis.

Numeracions: Als angles superiors esquerre i dret, en llapis, núm. "55 III".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela. Retallat per la part inferior esquerra.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 42 b, Casado/Embid 41-2º.

2.1.2.4. Estructures hidràuliques

95. Ms. 400/126

[Perspectiva de otro proyecto del Paseo de Aguas o Navona de Lima] [Document cartogràfic]. - Escala no determinada. - [Ca. 1770]. - 1 panoràmica : manuscrita, col. ; en full de 49 x 34 cm.

Representació perspectiva d'un projecte del Paseo de Aguas o Navona de la ciutat de Lima: al fons hi ha una estàtua eqüestre damunt d'un pedestal envoltada per una valla de ferro, amb tres fonts circulars en cascada col·locades en forma de triangle, al davant, i amb dos petits pedestals qu'aguanten trofeus; al costat esquerre i al fons hi ha arbres i, a la dreta, un pont sobre un canal; adornen l'entrada un obelisc amb una font al peu i una columna damunt d'un pedestal.

Tít. obtingut de Sáenz-Rico (s'ha canviat una paraula per a diferenciar-lo del tít. del núm. 126).

Data aprox. deduïda de la data d'inici de la seva construcció, obres que duraren del 1770 al 1776 (Günter Doering, Juan: Guillermo Lohmann Villena, "Lima", cop. 1992, p. 133).

Relacionat amb els Mss. [400/77](#), [400/122](#), [400/124](#) i [400/128](#).

Descripció física: Filigrana: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 128, Casado/Embid 126.

96. Ms. 400/124

[Perspectiva de un proyecto del Paseo de Aguas o Navona de Lima] [Document cartogràfic]. - Escala no determinada. - [Ca. 1770]. - 1 panoràmica : manuscrita, col. ; en full de 70 x 49 cm.

Representació perspectiva d'un projecte del "Paseo de Aguas" o "Navona" de la ciutat de Lima: al fons hi ha una font amb dotze canelles sobre la qual s'aixeca una estàtua eqüestre, probablement de Carles III, amb l'esboç d'un escut en el pedestal i, a banda i banda de la font, dos surtidors circulars en cascada; al costat esquerre i al fons hi ha arbres i, a la dreta, un pont sobre un canal; adornen l'entrada dues estàtues sedents d'animals damunt de pedestals amb làpides; a l'esquerra, façana d'un edifici contigu. Tít. obtingut de Sáenz-Rico.

Datació deduïda en base a les data d'inici de la seva construcció, obres que duraren de 1770 a 1776 (Günter Doering, Juan: Guillermo Lohmann Villena, "Lima", cop. 1992, p. 133).

Relacionat amb els Mss. [400/77](#), [400/122](#), [400/126](#) i [400/128](#).

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 126, Casado/Embid 124.

97. Ms. 400/122

[Plano del Paseo de Aguas o Navona de Lima] [Document cartogràfic].- 100 varas [=13,9 cm]. - [Ca. 1770]. - 1 plànol : manuscrit, col. ; en full de 43 x 67 cm.

Plànol del "Paseo de Aguas" o "Navona" de la ciutat de Lima, de traçat irregular, amb indicació de la longitud i les diferents amplades del passeig-plaça.

Tít. obtingut de Sáenz-Rico.

Datació deduïda en base a la data d'inici de la construcció del Passeig, obres que duraren del 1770 a 1776 (Günter Doering, Juan; Guillermo Lohmann Villena, "Lima", cop. 1992, p. 133).

Relacionat amb els Mss. [400/124](#) i [400/128](#) (per la distribució de l'espai i dels diferents elements que és molt similar) i amb el [Ms. 400/70](#).

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "WR" a la base (cf. Churchill 408 i 410: coincideix en part, les inicials podrien correspondre a Wendelin Riehel) i "D & C Blauw" (cf. Gravell-Miller 106: Dirk i Cornelis Blauw, germans holandesos). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior esquerre del verso, en llapis de color blau, núm. "8".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 124, Casado/Embid 122.

98. Ms. 400/128

[Esbossos del Paseo de Aguas o Navona de Lima] [Gràfic]. - [Ca. 1770]. - 2 dibuixos en 1 full : tinta marró, llapis ; en full de 40 x 30 cm.

Dos esbossos del "Paseo de Aguas" o "Navona" de la ciutat de Lima, un al recto i l'altre al verso.

Tít. proporcionat pel catalogador.

Datació deduïda en base a la data d'inici de la seva construcció, obres que duraren del 1770 al 1776 (Günter Doering, Juan; Guillermo Lohmann Villena, "Lima", cop. 1992, p. 133).

Relacionat amb els Mss. [400/70](#), [400/122](#), [400/124](#) i [400/126](#).

Descripció física: Filigrana: medalló circular que té com a ornament tres petits cercles a la part superior, inferior, dreta i esquerra, amb les inicials "JE" inscrites i encapçalat per una creu amb les puntes trevolades (Valls i Subirà Catalunya 23 bis: Josep Esteva). - Tinta marró i llapis.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 130, Casado/Embid 128.

99. Ms. 400/77

[Planta i parte perspectiva, a la entrada, de un proyecto del Paseo de Aguas Navona de Lima] [Document cartogràfic]. – 10 varas [=8,1 cm]. – [Ca. 1770]. – 1 plànol : manuscrit ; 69 x 48 cm.

Plànol del Paseo de Aguas de Lima, avinguda de planta quasi rectangular ja que la part posterior del seu traçat presenta una corba. A la dreta, prenent com a punt de referència l'entrada, hi ha un

petit pont sobre d'un rec a través del qual l'aigua, probablement del riu Rimac, és desviada per abastir la font que està situada al fons, amb dotze canelles i dos surtidors d'aigua; a la part esquerra, representació en perspectiva de la façana d'un edifici contigu.

Tít. obtingut de Sáenz-Rico.

Relacionat amb els Mss. [400/122](#), [400/124](#), [400/126](#) i [400/128](#).

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405 coincideix amb la part superior; Van der Ley) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). – Tinta marró i aiguada.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico 79, Casado/Embid 77.

100. Ms. 400/30

BERANGER, Carlos de, 1719-1793

Plano del palacio que se proyecta para el Excelentísimo Señor Virrey en el prezidio del Callao [Document cartogràfic] / Carlos Beranger. - 20 varas [=6,1 cm]. - 1762. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, poc col. ; 28 x 42 cm, en full de 32 x 59 cm.

Planta del palau, planta del quarter i alçat de la façana on hi ha les cambres de la família, recinte en el qual les diferents dependències estan distribuïdes entorn d'un pati central. - Inclou: "A B Fachanda [sic] del Palacio de la abitación de S.E.". - Inclou llegenda del plànol, text sobre la construcció del palau, advertència i dedicatòria al virrey Manuel d'Amat i Junyent.

L'alçat de la façana del palau on hi ha les cambres de la família medeix 5 varas.

Lloc i data mss.: "Lima, 3 de mayo de 1762".

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "WR" a la base (cf. Churchill 408 i 410: coincideix en part, les inicials podrien correspondre a Wendelin Riehel). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró i llapis, núm. 43".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 31, Casado/Embid 30, Guarda 463.

2.1.2.5. Arquitectura civil privada

101. Ms. 400/76

[Plano de la planta principal del palacio barcelonés llamado de la Virreina, en la Rambla] [Document cartogràfic]. - 40 varas castellanas [=21 cm]. - [1771]. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; 34 x 46 cm.

Planta del Palau de la Virreina, a Barcelona, projecte que fou remès des del Perú pel virrei Amat qui donà detallades instruccions per a la seva construcció. - El virrei Amat construï el Palau de la Virreina seguint els plànols de Josep Ausich (GEC).

Tít. obtingut de Sáenz-Rico.

Data obtinguda de Sáenz-Rico, deduïda a partir de la menció que es fa en el plànol de la "casa que se dá al herrero", que li fou donada en compensació per haver englobat la d'aquest en la construcció del Palau; la construcció del Palau data de 1772-1776 (GEC).

Descripció física: Filigranes: flor de lis i "IV" (Gravell-Miller 411 i 412: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "71".

Estat de conservació: Exemplar restaurat muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 78, Casado/Embid 76.

102. Ms. 400/136-I

Frente de la torra cituada al Pla de Barcelona [Document cartogràfic]. - Escala no determinada. - [Ca. 1771]. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit ; 25 x 35 cm.

Alçat de la façana principal de la torre de Gràcia del virrei Amat, a Barcelona, corresponent a la part nova.

Hi ha l'escala gràfica però no s'indica cap mesura.

Datació deduïda en base a la data d'inici de les obres; les obres acabaren l'any 1773 (GEC).

Relacionat amb els Ms. [400/136-II](#) i [400/137](#) (plànols del mateix edifici).

Descripció física: Tinta marró i lavat amb tinta negra. - El disseny és molt semblant al dels plànols que es troben als Mss. 400/134 i 135; segons Sáenz-Rico, la lletra del títol és probablement la d'Antoni d'Amat, germà del Virrei del Perú.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela. Amb taques d'humitat.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 139 a, Casado/Embid 137.

103. Ms. 400/136-II

Espalda de la sobra expresada [Document cartogràfic]. - Escala no determinada. - [Ca. 1771]. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit ; 19 x 32 cm.

Alçat de la façana posterior de la torre de Gràcia del virrei Amat, a Barcelona, corresponent a l'edifici antic.

Hi ha l'escala gràfica però no s'indica cap mesura.

Datació deduïda en base a l'any d'inici de les obres; les obres acabaren l'any 1773 (GEC).

Relacionat amb els plànols que es troben al Ms. [400/136-I](#) i [400/137](#).

Descripció física: Tinta marró i lavat amb tinta negra. - El disseny és molt semblant al dels plànols que es troben als Mss. 400/134 i 135; segons Sáenz-Rico, la lletra del títol és probablement la d'Antoni d'Amat, germà del Virrei del Perú.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela amb el [Ms. 400/136](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 139 b, Casado/Embid 136-2º.

104. Ms. 400/137

[Plano de la torre que tenia el virrei Amat en Gracia, Barcelona] [Document cartogràfic]. - 100 palmos [=12,6 cm]. - [Ca. 1771]. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; en full de 63 x 48 cm.

Planta de la torre de Gràcia, a Barcelona, del virrei Amat que consta de dos cossos: la casa nova i la casa antiga reformada que tanca el recinte per la part posterior, resultant-ne un pati interior amb un estanc al mig.

Tít. proporcionat pel catalogador.

Datació deduïda en base a l'any d'inici de les obres; les obres acabaren l'any 1773 (GEC).

Descripció física: Filigranes: escut amb doble banda en diagonal encapçalat per una flor de lis (segons Churchill, escut d'Estrasburg) i inicials "D & C Blauw" (Gravell-Miller 106: Dirk i Cornelis Blauw, germans holandesos). - Tinta marró i aquarel·la.

Relacionat amb els Mss. [400/136-I](#) i [400/136-II](#).

Estat de conservació: Exempler restaurat i muntat sobre tela. Amb un fragment de paper enganxat en el marge esquerre per a poder acabar el dibuix.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 140, Casado/Embid 137.

105. Ms. 400/70

[Perfil d'una casa-palau amb jardí] [Document cartogràfic]. - Escala no determinada. - [177-]. - 1 perfil : manuscrit, col. ; 35 x 62 cm.

Perfil de la casa-palau reconstruïda pel virrei Amat a Madrid, al carrer de San Mateo, que habilità a la seva tornada del Perú; projecte de perfil de la part central-posterior paral·lela a la façana de la casa-palau que dona al carrer de San Benito on es veuen l'escala principal i l'hort amb el jardí i nòria.

Tít. proporcionat pel catalogador.

Datació deduïda en base a la data en què aquesta casa fou adquirida per al Virrei i les dates de les reformes que s'hi realitzaren (Sáenz-Rico, p. 429-439).

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villadery; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "45 II" i "(9)".

Estat de conservació: Exempler restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 72, Casado/Embid 70.

106. Ms. 400/75

[Plano de una casa principal en la calle de San Mateo en Madrid, con jardín y noria, con una cochera frente a la misma] [Document cartogràfic]. - 60 pies castellanos [=14 cm]. - [177-]. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, poc col. ; 20 x 33 cm.

Planta de la casa-palau adquirida pel virrei Amat a Madrid amb indicació dels noms dels carrers que l'envolten. - Inclou text amb dades sobre les dimensions i emplaçament de la casa, al verso.

Tít. proporcionat pel catalogador.

Datació deduïda en base a la data en què aquesta casa fou adquirida per al Virrei i les dates de les reformes que s'hi realitzaren (Sáenz-Rico, p. 429-430).

Descripció física: Filigrana: Henk Voorn. - Tinta marró i aquarel·la. - Escrit per les dues cares.

Estat de conservació: Exempler restaurat.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 77, Casado/Embid 75.

107. Ms. 400/79

[Plano general de una casa principal en la calle de San Mateo de Madrid con jardín y noria, picadero anexo y cocheras enfrente] [Document cartogràfic]. - 150 pies [=22,1 cm]. - [177-]. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; 37 x 44 cm.

Planta de la casa-palau adquirida i arreglada per ordre de Manuel d'Amat i de Junyent a Madrid que té un picador annex i una cotxera al davant, amb indicació dels noms d'alguns carrers. - Inclou llegenda del plànol.

Indica mesures de la cotxera: "Sittio arial 4/7 pies circumferencia [sic]". - Orientat amb el nord a dalt a la dreta.

Tít. proporcionat pel catalogador.

Datació deduïda en base a la data en què aquesta casa fou adquirida per al Virrei i les dates de les reformes que s'hi realitzaren (Sáenz-Rico, p. 429-430).

Relacionat amb els Mss. [400/138](#), [400/139](#) i [400/141](#).

Descripció física: Filigrana: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 81, Casado/Embid 79.

108. Ms. 400/141

Plano de los quartos bajos de una casa sitta en la calle de San Mateo, señalada con el número 6 en la manzana 335 [Document cartogràfic]. - 100 pies castellanos [=21,4 cm]. - [177-]. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; 46 x 62 cm.

Plànol de la planta baixa de la casa-palau adquirida i arreglada per ordre de Manuel d'Amat i de Junyent a Madrid, al carrer de San Mateo, amb indicació dels carrers que l'envolten. - Inclou llegenda del plànol i una nota aclarativa.

Datació deduïda en base a la data en què aquesta casa fou adquirida per al Virrei i de les dates de les reformes que s'hi realitzaren (Sáenz-Rico, p. 429-430).

Relacionat amb els Mss. [400/70](#), [400/75](#), [400/79](#), [400/138](#) i [400/139](#).

Descripció física: Tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 144, Casado/Embid 141.

109. Ms. 400/138

Perfil y alzado cortado en los planes por la línea C, D ; Ydem por la línea A, B [Document cartogràfic]. - 100 pies castellanos [=21,2 cm]. - [177-]. -2 perfils en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 36 x 50 cm.

Dos perfils de la casa-palau adquirida i arreglada per Manuel d'Amat i de Junyent a Madrid, al carrer de San Mateo.

Datació deduïda en base a la data en què aquesta casa fou adquirida per al virrei i les dates de les reformes que s'hi realitzaren (Sáenz-Rico, p. 429-430).

Relacionat amb els Mss. [400/139](#) i [400/141](#) (plànol original). També amb els Mss. [400/70](#), [400/75](#) i [400/79](#).

Descripció física: Filigrana: Angle recte que obert cap a la dreta amb el costat vertical forma una "P" i amb l'altre una "V", ja que hi ha una línia recta que surt del vèrtex (Gravell-Miller 546; cf. Churchill 13, 135 i 403: es tracta només de part de la filigrana repertoriada; en tots els casos, és de Pieter van der Ley, les inicials del qual es poden deduir de la marca). - Tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela. Escapçat pel marge esquerre.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 141, Casado/Embid 138.

110. Ms. 400/139

Plano del quarto principal de una casa sita en la calle de San Mateo, señalada con el número 6 en la manzana 335 [Document cartogràfic]. - 100 pies castellanos [=21,4 cm]. - [177-]. - 1 plànol d'arquitectura : manuscrit, col. ; 46 x 62 cm.

Plànol de la primera planta d'una casa-palau adquirida i arreglada per ordre de Manuel d'Amat i de Junyent a Madrid, al carrer de San Mateo, amb indicació dels carrers que l'envolten. - Inclou llegenda del plànol.

Datació deduïda en base a la data en què aquesta casa fou adquirida per al Virrei i les dates de les reformes que s'hi realitzaren (Sáenz-Rico, p. 429-430).

Relacionat amb els Mss. 400/70, 75, 79, 138 i 141.

Descripció física: Filigrana: Angle recte que obert cap a la dreta amb el costat vertical forma una "P" i amb l'altre una "V", ja que hi ha una línia recta que surt del vèrtex (Gravell-Miller 546; cf. Churchill 13, 135 i 403: es tracta només de part de la filigrana repertoriada; en tots els casos, és de Pieter van der Ley, les inicials del qual es poden deduir de la marca). - Tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 142, Casado/Embid 139.

111. Ms. 400/134

Frente de la Casa Copons, situada en la Plaza de Santa Ana en Barcelona [Document cartogràfic]. – Escala no determinada. – [Entre 1761 i 1776]. – 1 plànol d'arquitectura : manuscrit ; 29 x 40 cm.

Alçat de la façana principal d'un palau dels Amat situat a la Plaça de Santa Anna de Barcelona –en l'actualitat, Portal de l'Àngel- on vivia la família Copons. Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i de Junyent al Perú.

Relacionat amb els Mss. [400/135](#), [400/136-I](#) i [400/136-II](#) (la lletra i el disseny són molt semblants).

Descripció física: Filigrana: "R <cor dibuixat> Romani" (cf. Valls i Sobirà Catalunya 82, cara A: Ramon Romani). – Plànol lavat amb tinta negra.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 137, Casado/Embid 134.

112. Ms. 400/135

Frente de la casa del Señor Marqués de Castellvell, situada en la Plasa de Santa Ana en Barcelona [Document cartogràfic]. – Escala no determinada. – [Entre 1761 i 1776]. – 1 plànol d'arquitectura : manuscrit ; 29 x 43 cm.

Alçat de la façana principal d'un palau situat a la Plaça de Santa Anna de Barcelona – en l'actualitat, Portal de l'Àngel- on vivia el segon Marquès de Castellbell, germà de Manuel d'Amat i de Junyent. Datació en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i de Junyent al Perú.

Relacionat amb els Mss. [400/134](#), [400/136-I](#) i [400/136-II](#) (la lletra i el disseny són molt semblants).

Descripció física: Filigrana: "R <cor dibuixat> Romani" (cf. Valls i Sobirà Catalunya 82: cara A: Ramon Romani). – Plànol lavat amb tinta negra.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 138, Casado/Embid 135.

2.2 Documents gràfics

2.2.1. Dibuixos tècnics

2.2.1.1. Armament

113. Ms. 400/38

Diseño de un mortero con recámara esférica para arrojar piedras, en el que se ha reforzado el alma de cinco líneas, en consideración de que al disparar y salir las piedras se entrecrocaban unas con otras y rozan los metales y para precaver de todo daño se le ha dado este aumento de orden del Excelentísimo Señor Don Manuel de Amat, theniente general de los Reales Exercitos, virrey, gobernador y capitán general de estos Reynos de el [sic] Perú y Chile [Visual]. - [Ca. 1763]. - 2 dibuixos tècnics en 1 full : manuscrits, col. ; 38 x 58 cm.

Vista de davant i perfil del disseny per a la remodelació d'un morter; a la vista de davant, es llegeix el nom del rey Carles III, el del Virrei Manuel d'Amat i Junyent i consta que els morters els fongué Pau Torrens a Lima el 1763.- Inclou llegenda del perfil i nota explicativa sobre la seva utilització.

Dibuixos a escala: "12" [=9,2 cm] (no s'indica la unitat de mesura); inclou nota: "Diámetro de el mortero dividido en 12 partes iguales y sirve de escala para la proporción y simetría de sus partes".

Data aprox. en base a la data de fundició del morter i a la data que consta a l'exemplar de la Memòria de govern de Manuel d'Amat a la Biblioteca de Catalunya (f. 804-809) que fa referència a una R.O. aprovada el maig d'aquest any per a la fabricació de morters destinats a llançar pedres.

Relacionat amb el [Ms. 400/39](#) (segon dibuix d'un morter, d'iguals característiques).

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405 coincideix amb la part superior; Van der Ley) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró i llapis, núm. "52".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela. Sembla retallat pel marge esquerre.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 39, Casado/Embid 38, Guarda 548.

114. Ms. 400/39

Segundo diseño del mortero esférico para el mismo destino de arrojar piedras en el que se ha reforzado la alma de los [sic] cinco líneas y también la garganta y recámara siguiendo la dirección de ella como lo demuestra el perfil, de lo que resulta aumentarse su peso, que su impulse quando se dispare sea mayor contra el afuste el que para poderlo resistir deverá ser fuerte, reforzado y bien herrado [Visual]. - [Ca. 1763]. - 2 dibuixos tècnics en 1 full, manuscrits, col. ; 36 x 52 cm.

Vista de davant i perfil del disseny per al reforçament de l'estructura d'un morter; a la vista de davant, es llegeix el nom del rey Carles III, el del Virrey Manuel d'Amat i Junyent i consta que els morters els fongué Pau Torrens a Lima el 1763. – Inclou nota explicativa sobre la seva utilització i llegenda del perfil.

Dibuixos a escala: "12" [=9,1 cm] (no indica unitat de mesura); inclou en nota: "Diámetro del mortero dividido en 12 partes iguales y sirve de escala para la proporción y simetría de sus partes".

Data aprox. en base a la data de fundició del morter.

Relacionat amb el [Ms. 400/38](#) (primer dibuix d'un morter d'iguals característiques).

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405 coincideix amb la part superior; Van der Ley) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró i llapis, núm. "53".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela. Sembla retallat pel marge esquerre.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 40, Casado/Embid 39, Guarda 549.

115. Ms. 400/118

[Diseño de un cañón de a 24] [Visual]. - [1765]. - 3 dibuixos tècnics : manuscrits, col. ; en full de 47 x 75 cm.

Planta, perfil i esquema de les diferents parts d'un canó, que probablement es dissenyaren per als que es fongueren a Lima i, segons s'indica "según práctica de la nueva construcción".

La mesura del pes total del canó es dóna en lliures i consten dues escales: una de l'afust "4" [=5,2 cm] i una de les parts del canó "16" [=6,8 cm] sense indicació de mesura, si bé les mesures assenyalades en els mateixos dibuixos s'expressen en llegües i peus castellans.

Tít. proporcionat pel catalogador.

Data obtinguda del document en base a la data de construcció.

Descripció física: Filigranes: flor de lis i “C & I Honig” (cf. Gravell-Miller 370 i 371: Cornelis i Jan Honig). - Tinta marró, aquarel·la, aiguada i llapis de color.
Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. “54 II”.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 120, Casado/Embid 118, Guarda 547.

116. Ms. 400/40-I

Plano del afuste del morterete de provar pólboras, señalado con la letra A en plan ceperado, con su errage correspondiente y la placa del morterete con el vestigio que dejará en ella si se ceperace su morterete [Visual]. - [Entre 1761 i 1776]. - 1 dibuix tècnic : manuscrit, col. ; 28 x 41 cm.

Dibuix d'un afust de morter amb bastiment de fusta reforçat per dos passadors i quatre petites peces a una planxa metàl·lica, a la part central de la qual es recolzava el morter; està subjectat per quatre rodes.

Dibuix de la muntura o afust a escala: “2 pies de Burgos o castellanos” [=20,3 cm].

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Relacionat amb el [Ms. 400/40-III](#) (hi fa referència).

Descripció física: Filigrana: escut dividit en tres parts per dues línies que formen un triangle cadascuna de les quals conté un asterisc en forma d'estrella; l'escut va encapçalat per una corona i a la base es llegeix el nom “Romani” (cf. Valls i Subirà Catalunya 81-82: Ramon Romani, Capellades). - Tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. “54 I” i a l'angle superior esquerre del verso, en tinta marró, núm. “54”.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb els Mss. [400/40-II](#) i [400/40-III](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 41 a, Casado/Embid 40-1º, Guarda 556.

117. Ms. 400/40-II

[Planos de una cureña, mortero y granada] [Visual]. - [Entre 1761 i 1776]. - 3 dibuixos tècnics en 1 full : manuscrits ; 23 x 40 cm.

Perfil d'una granada i alçat i planta de l'afust d'un morter, de dues rodes, a escala: “3 pies” [=8 cm].

Tít. proporcionat pel catalogador.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Descripció física: Filigrana: “I. Villedary” (cf. Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary). - Tinta negra i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 41 b, Casado/Embid 40-2º, Guarda 566.

118. Ms. 400/40-III

Esta cureña de marina es para el cañón de a 8 de bronce colocado en el Parque de Marte en el nº 15 según la apuntación que se tomó de los señalados por el Excelentísimo Señor Virey [Visual]. - [Entre 1761 i 1776]. - 1 dibuix tècnic : manuscrit ; 20 x 31 cm.

Disseny de l'afust d'un morter vist de costat i dibuix del morter, pròpiament, a escala: "12 pulgadas" [=2,3 cm] i "8 pies castellanos" [=18,5 cm]. – Inclou llegenda del dibuix i text sobre les mesures i estructura de la muntura.

Tít. obtingut del text.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.
Tinta marró.

Relacionat amb el [Ms. 400/40-I](#).

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 41 c, Casado/Embid 40-3º, Guarda 567.

2.2.1.2 Forns

119. Ms. 400/42-I

Horno en que se funden los metales ; Vista interior de dicho horno [Visual]. - [Entre 1761 i 1776]. - 2 dibuixos tècnics en 1 full : manuscrits, col. ; 20 x 28 cm, en full de 24 x 41 cm.

Exterior i perfil d'un forn de metalls que es mostra en funcionament. – Apareixen dibuixades les eines que s'utilitzaven per a la fusió de metalls. – Inclou llegenda dels dos dibuixos.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Relacionat, pel que fa a àmbit temàtic amb els Mss. 400/42-II, 42-III i 42-IV; a més a més, pel que fa a la lletra, sembla la mateixa també dels Mss. 400/16, 41-I i 41-II.

Descripció física: Filigrana: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela amb els Mss. [400/42-II](#), [400/42-III](#) i [400/42-IV](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 43 a, Casado/Embid 42-1º, Guarda 507.

Expos.: Obras hidráulicas p. 319.

120. Ms. 400/42-II

Otra especie de horno en que se funden los metales ; Plano de los fuelles ; Molino en el que sutilmente se muele el metal [Visual]. - [Entre 1761 i 1776]. - 3 dibuixos tècnics en 1 full : manuscrits, col. ; 20 x 30 cm, en full de 26 x 42 cm.

Alçats d'un forn i d'un molí per a fondre i moldre metalls, i planta d'una manxa per atiar el foc. – Inclou llegenda dels dibuixos.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Relacionat amb els Mss. [400/16](#), [400/41-I](#), [400/41-II](#), [400/42-I](#), [400/42-III](#) i [400/42-IV](#).

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona. - Tinta negra i aquarel·la.

Estat de conservació: Exempler muntat sobre tela amb els Mss. [400/42-I](#), [400/42-III](#) i [400/42-IV](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 43 b, Casado/Embid 42-2º.

Expos.: Obras hidráulicas p. 319.

121. Ms. 400/42-IV

Máquina para beneficiar y limpiar los metales ; Alambique para extraer el azogue de la plata [Visual]. - [Entre 1761 i 1776]. - 2 dibuixos tècnics en 1 full : manuscrits, col. ; 20 x 26 cm, en full de 24 x 36 cm.

Dibuixos de dues màquines per a netejar la plata. – Inclou llegendes d'ambdós dibuixos.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Relacionat, per àmbit temàtic, amb els Mss. [400/42-I](#), [400/42-II](#) i [400/42-III](#); a més a més, pel que fa a la lletra, també amb els Mss. [400/16](#), [400/41-I](#) i [400/41-II](#).

Descripció física: Filigrana: flor de lis. - Tinta negra i aquarel·la.

Estat de conservació: Exempler muntat sobre tela amb els Ms. [400/42-I](#), [400/42-II](#) i [400/42-III](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 43 d, Casado/Embid 42-4º, Guarda 508.

Expos.: Obras hidráulicas p. 319.

122. Ms. 400/43-I

Planos y perfil que manifiestan la disposición de una ofecina propia para azar un pavo o pieza equivalente, circulando el azador con sólo el impulso de la llama del fuego de leña [Visual] : deducido de la idea que se dignado manifestar el Excelentísimo Señor Don Manuel de Amat y Juñet [sic] a quien con todo mi respeto se precenta para merecer su examen. - [Entre 1761 i 1776]. - 3 dibuixos tècnics en 1 full : manuscrits, col. ; en full de 47 x 33 cm.

Planta i perfil d'una xemeneia amb rostidor i perfil de la roda que el fa moure dibuixats a escala: "16 pies" [=21,9 cm]. – Inclou llegenda general i notes explicatives referents a la planta de la màquina.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat al Perú.

Descripció física: Filigrana: "D & C Blauw" (Gravell-Miller 106: Dirk i Cornelis Blauw). - Tinta marró, tinta rosa i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/43-II](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 44 a, Casado/Embid 43-1º.

123. Ms. 400/43-II

Explicación de esta máquina [Visual]. - [Entre 1761 i 1776]. - 1 dibuix tècnic : manuscrit, col. ; 31 x 20 cm.

Perfil d'una xemeneia amb rostidor. – Inclou llegenda del dibuix.

Relacionat amb els Mss. [400/43-I](#) (el complementa).

Descripció física: Filigrana: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró i llapis, núm. "57".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/43-I](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 44 b, Casado/Embid 43-2º.

2.2.1.3. Projectes hidràulics

124. Ms. 400/33-II

Plano que demuestra el proyecto de tres cañerías para conducir el agua a la pila del patio de la Real Casa de Moneda que se propone [Visual]. - [Entre 1761 i 1776]. - 1 dibuix tècnic : manuscrit ; 29 x 67 cm.

Inclou llegenda del dibuix i explicació dels tres projectes amb les seves dificultats, el seu cost.

Nota: “Este plano sólo sirve para demostrar [sic] la dirección de las cañerías, habiéndose formado para la inteligencia sin atender a lo regular de sus dimensiones”. – Al text consta: “Se pone la cañería a 10 pesos la vara respecto que a este precio se trabaja oy día en la Alameda” (nom d'un barri situat a la part sud-est de la ciutat de La Paz, a Bolívia).

La lletra és la mateixa d'altres plànols signats per Carlos de Beranger.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Descripció física: Filigrana: flor de lis amb les inicials “VDL” a la base (Van der ley) i “IV” (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra i marró.

Numeració: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm. “4” i, en llapis, núm. “47 II”.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela amb el [Ms. 400/33-I](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 34 b, Casado/Embid 33-4º.

125. Ms. 400/19

Proyecto de sacar agua para el Colegio de San Pablo de Santiago de Chile [Visual]. - [Entre 1761 i 1776]. - 1 dibuix tècnic : manuscrit, col. ; 31 x 162 cm.

Construcció hidràulica que té per objectiu proveir d'aigua el Colegio de San Pablo de Santiago de Xile. – Al verso: “Aguas de San Pablo de Chile”.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Descripció física: Tinta marró i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, i a l'angle superior dret del verso, en tinta marró, núm. “31”.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 20, Casado/Embid 19.

2.2.1.4. Construcció naval

126. Ms. 400/1-III

La Goleta de S.M. Nuestra Señora de Monserrate alias el Águila de Chiloé [Visual]. - 1768. - 1 dibuix : aquarel·la ; 33 x 42 cm.

Inclou, a la part inferior, el casc de l'embarcació dibuixat.

Dibuix del vaixell a escala: "17 varas castellanas" [=17 cm].

Descripció física: Filigranes: cavaller amb una llança, al costat dret del dibuix, i lleó, al costat esquerre, alçant una espasa i portant a l'altra mà un grapat de fletxes; el conjunt està envoltat per una banda de ratlles verticals amb una campana a la base i al costat apareix el lema "Pro patria" (Gravell-Miller 697) i "LVG" (Gravell-Miller 473: originàriament, foren atribuïdes a Lubertus Van Gerrevink; durant el segle XVIII apareix amb d'altres inicials o nom d'altres paperaires). - Tinta negra, tinta marró i aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela. Amb una mica.

Numeracions: A l'angle superior esquerre, en llapis, núm. "12 IV" i a l'angle superior dret, en tinta negra: "Nº 25".

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 2 c, Casado/Embid 1-III, Guarda 594.

127. Ms. 400/140

[Dibuix d'un embarcador movable] [Visual]. - [Entre 1761 i 1776]. - 1 dibuix : tinta negra, aquarel·la ; 25 x 35 cm.

Projecte d'un embarcador consistent en un pla inclinat i una passarel·la sobre rodes amb una barana que empalma amb la proa d'una barca de rem.

Tít. proporcionat pel catalogador.

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Descripció física: Filigrana: meitat del dibuix d'una flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona. – Dibuix a l'aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 143, Casado/Embid 140.

2.2.2. Dibuixos ètnics i antropològics

128. Ms. 400/99-II

[Ustensiles des Arsacides] [Visual]. - [Ca. 1769]. - 7 dibuixos en 1 full : tinta negra ; 28 x 16 cm.

Dibuixos d'una canoa amb rem, una llança, una aixà, un martell, una mena d'espasa i un escut utilitzats pels indígenes de les illes Salomó, a la costa anomenada dels Arsàcides (antiga dinastia persa). - Inclou llegenda amb els noms de les figures en francès i arsaçida.

Tít. obtingut de Sáenz-Rico.

Data aprox. deduïda en base a la data de l'expedició francesa comandada per Jean François de Surville que, sortint de l'Índia, passà per les illes Seychelles, illes Salomó, Nova Zelanda i arribà al Perú.

Relacionat amb el [Ms. 400/103](#) (la lletra és la mateixa); probablement, de Pottier Delorme).

Descripció física: Filigrana: raïm (cf. Churchill 474-476: utilitzada a França durant el segle XVIII). – Dibuix a la ploma.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/99-I](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 101 b, Casado/Embid 99-2º.

129. Ms. 400/103

[Ustensiles des indigènes de la Nouvelle Zelande] [Visual]. - [Ca. 1769]. - 12 dibuixos en 1 full : tinta negra ; 29 x 35 cm.

Dibuixos d'una canoa amb rem, arracades, una llança, una maça, una porra, hams, un pic utilitzats pels indígenes de Nova Zelanda i la representació d'un ídol. - Inclou llegenda amb els noms de les figures.

Tít. proporcionat pel catalogador.

Data aprox. deduïda en base a la data de l'expedició francesa que sortint de l'Índia passà per les illes Seychelles, illes Salomó, Nova Zelanda i arribà al Perú.

Relacionat amb el [Ms. 400/99-II](#) (la lletra és la mateixa; probablement, de Pottier Delorme).

Descripció física: Filigranes: caràcters no identificats i raïm (cf. Churchill 474-476: utilitzada a França durant el segle XVIII). – Dibuix a la ploma.

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 105, Casado/Embid 103.

130. Ms. 400/99-I

POTTIER DE L'HORME, Jean

Sauvage de la Nouvelle Zelande tiré au naturel [Visual] / par le sieur Pottier De L'Horme, lieutenant du vaisseau Le Saint Jean-Baptiste, l'an 1769. - [Ca. 1769]. - 1 dibuix, tinta negra, aquarel·la ; 30 x 16 cm, en full de 32 x 20 cm.

Dibuix d'un indígena amb representacions de tatuatges i un utensili a la mà.
Data aprox. deduïda en base a la data de l'expedició francesa comandada per Jean François de Surville que, sortint de l'Índia, passà per les illes Seychelles, les illes Salomó, Nova Zelanda i arribà al Perú.

Descripció física: Filigrana: no identificada. - Tinta negra i aquarel·la.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "117" i, en tinta marró, núm. "44".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 101 a, Casado/Embid 99-1º.

2.3 Documents textuais

2.3.1. Documentació sobre hisenda

2.3.1.1. Tabac

131. Ms. 400/91

Estado general comprehensivo de todas las entradas, salidas i existencias de tabacos i caudales de la administración de la renta [a Lima] desde 12 de maio de 1752 hasta fin de diciembre de 1762 [Manuscrit]. - [1762 o 1763]. - [1] f. ; 47 x 59 cm.

Taules sobre l'estat de comptes de la renda del tabac a Lima, que inclouen la relació d'ingressos amb els abonaments, les vendes i les despeses de l'any 1752 al 1762, juntament amb les existències de 1762. La data límit final del període comprès és el desembre de 1762.

Data aprox. deduïda del tít.

Relacionat amb el [Ms. 400/90](#).

Descripció física: Filigranes: escut amb doble banda en diagonal encapçalat per una flor de lis (segons Churchill, escut d'Estrasburg) i el nom "D & C Blauw" (Gravell-Miller 106: Dirk i Cornelis Blauw, germans holandesos). - Text cal·ligràfic; tinta marró i tinta vermella.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "97" i, en tinta marró, núm. "24".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 93, Casado/Embid 91.

132. Ms. 400/90

Estado particular de la Real Renta del Tabaco de esta capital de Lima en que se exponen las entradas, salidas y existencias de tabacos y caudales desde el día 8 de mayo de 1752 en que tubo principio su establecimiento hasta fin de diciembre de 1762 en que termina la primera cuenta general [Manuscrit]. - [1762 o 1763]. - [1] f. ; 41 x 57 cm.

Taules sobre l'estat de comptes de la renda del tabac a Lima, que inclouen la relació d'ingressos amb els abonaments, les vendes, les despeses i el deute de l'any 1752 al 1762. La data límit final del període comprès és el desembre de 1762.

Data aprox. deduïda del tít.

Relacionat amb el [Ms. 400/91](#).

Descripció física: Filigrana: inicials "SP" (cf. Gravell-Miller 616). - Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "96-II" i, en tinta marró, núm. "23".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 92, Casado/Embid 90.

133. Ms. 400/89-I

Estado particular de la Administración de la Renta del Tabaco de Santiago de Chile desde el día 4 de mayo de 1753 que fue el de su establecimiento hasta fin de diciembre de 1763 [Manuscrit]. - [1763 o 1764]. - [2] p. ; en full de 39 x 51 cm.

Taules sobre l'estat de comptes de la renda del tabac a Santiago de Xile i a Concepción, que inclouen la relació d'ingressos amb els abonaments, les vendes i les despeses de les respectives administracions i extracte de l'estat de la renda a Santiago, la Concepción i l'Illa de Chiloé, al verso (de l'any 1754 al 1763: manquen les dades de 1753). - La data límit final del període comprès és el desembre de 1763. - Inclou text explicatiu de les taules.

Tít. al verso: "Resumen de los productos, gastos y enteros de la Administración General de la Concepción" i "Resumen de las tres administraciones de Santiago, la Concepción y Chiloé en el Reyno de Chile".

Data aprox. deduïda del tít.

Descripció física: Filigranes: flor de lis amb les inicials "VDL" a la base (Van der Ley) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Escrit per les dues cares. - Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "94" i, en tinta marró, núm. "34" i, pel que fa al verso, a l'angle superior dret, en llapis i dins d'un cercle, núm. "22" i a l'angle superior esquerre, en tinta marró, núm. "22".

Estat de conservació: Exemplar retaurat i muntat sobre tela amb els [Ms. 400/89-II](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 91 a, Casado/Embid 89-1º.

134. Ms. 400/88-II

Resumen de la cuenta de la Administración General de la Real Hacienda del Tabaco de Santiago de Chile relativa al año de 1764 [Manuscrit]. - [1764 o 1765]. - [1] f. ; 31 x 43 cm.

Taula sobre l'estat de comptes de l'Administració General de Santiago de Xile de l'any 1764, pel que fa a la renda de l'estanc del tabac, amb la relació de beneficis i despeses. Les dades totals són de finals de desembre de 1764.

Data aprox. deduïda del tít.

Descripció física: Filigranes: flor de lis encapçalada per una corona, amb un rombe a la base que té quatre petits cercles -un a cada angle- i una creu inscrita, i escut envoltat per la cadena de l'ordre del Toisó d'Or sobremontat d'una corona i amb dues banderetes que surten dels angles superiors, a banda i banda (cf. Churchill 385: semblant però sense les lletres); escut orlat encapçalat per una corona de cinc puntes, amb un banderí a banda i banda, on hi ha inscrits cinc dibuixos disposats en forma de creu. A Ambdós costats i al damunt, el perfil de dues, dues i una torres, respectivament. - Tinta marró.

Relacionat amb el [Ms. 400/88-I](#).

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm. "32".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/88-I](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 90 b, Casado/Embid 90 b.

135. Ms. 400/88-I

Suplementos hechos a la Real Hacienda en la Administración General de Santiago en el año de 1765 ; Resumen de los suplementos del Real Estanco a la Real Hacienda hasta el año de 1765 [Manuscrit]. - [1765]. - [1] f. ; 25 x 43 cm.

Esborrany d'una taula sobre les despeses de l'Administració General de Santiago de Xile de l'any 1765 i taula general de les despeses ocasionades per l'estanc del tabac, en les administracions i tresoreria de Lima, Santiago de Xile i la Concepción de l'any 1763 al 1765.

Data deduïda del contingut.

Relacionat amb el [Ms. 400/88-II](#) (es detallen les dades de la segona taula).

Descripció física: Filigranes: flor de lis encapçalada per una corona amb un rombe a la base que té quatre petits cercles -un a cada angle- i una creu inscrita, i escut envoltat per la cadena de l'ordre del Toisó d'Or sobremontat d'una corona i amb dues banderetes que surten dels angles superiors, a banda i banda (cf. Churchill 385: semblant però sense les lletres); escut encapçalat per una corona de cinc puntes, amb un banderí a banda i banda, on hi ha inscrits cinc dibuixos disposats en forma de creu. A ambdós costats de l'escut i al damunt el perfil de dues, dues i una torres, respectivament. - Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "95" i, en tinta marró, núm. "31" i, a l'angle superior esquerre del verso, també en tinta marró, núm. "21".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/88-II](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 90 a, Casado/Embid 88-1º.

136. Ms. 400/89-II

Contextación general de la entrada, salida y existencia de los tabacos en polvo y rama de este Real Estanco de Lima desde el año de 1752 de su establecimiento hasta fin de diciembre de 1766 en que se hizo el reposo y recuento [Manuscrit]. - [1766 o 1767]. - [1] f. ; 33 x 48 cm.

Taules amb el recompte total de les entrades, sortides i existències de tabac a l'estanc de Lima, del 1752 al 1766. - Inclou text comentat de les taules.

Data deduïda en base al contingut.

Descripció física: Filigranes: flor de lis amb les inicials "VDL" a la base (Van der Ley) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). – Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "96-I".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/89-I](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 91 b, Casado/Embid 89-2º.

2.3.1.2 Mines

137. Ms. 400/92

BERANGER, Carlos de, 1719-1793

Estado general que demuestra las entradas de azogue que ha executado el Ylustre Gremio desde 6 de agosto de 1764 hasta 30 de junio de 1767, on expressió de los socorros semanales, ratas y desmontes, auxilios otales, liquidación de cuentas que manifiesta el alcance del Gremio en cada ajuste, salida de azogue a las Cajas del Reyno, ymporte de las artas quantas

anuales, deudas con que se hallaron las Reales Cajas del Reyno con expresión de lo que se ha cobrado, remates públicos a abor de S. M. de los metales derrumbados de la Real Mina, quantas de cargo y data de azogues y caudales y el todo como consta por las ertificaciones y quantas dadas por los oficiales reales de esta Real aja pertenecientes al Gobierno del Capitán de Dragonos Don Carlos Beranger, lo que es a saber [Manuscrit] / Carlos Beranger. - A 1º de agosto de 1767. - [1] f. ; 34 x 47 cm.

Taules sobre la liquidació de comptes i existències de la Mina Reial de Mercuri de Huancavelica, durant el període en què Carlos de Beranger fou governador i superintendent interí d'aquesta vila (1764-1767). - Inclou dues notes explicatives de les taules.

Escrit a: Huancabelica.

Descripció física: Filigranes: flor de lis (cf. Gravell-Miller 418) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra i tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "98" i, en tinta marró, núm. "25".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 94, Casado/Embid 92.

138. Ms. 400/93

BERANGER, Carlos de, 1719-

Estado que demuestra en el que se halla la Real Mina de Azogues de S. M. del Real Cerro de Santa Bárbara de la villa de Guancabelica en la entrega que hizo de ella el Capitán de Dragonos de los Reales Exércitos Don Carlos Beranger, mariscal de logis, general de la caballería y dragonos de este Reyno, gobernador y superintendente interino que acaba de ser de dicha villa, al señor gobernador, propietario Don Domingo Antonio de Xáuregui, caballero del Orden de Santiago del Consejo de S.M., gobernador y capitán general que fue de la probincia de los Charcas, presidente en la Real Audiencia de la Plata y el todo consta pormenor y por los autos de dicha entrega y se manifiesta en este mapa con expresión de los días que se actuó y su reconocimiento, todo lo que es a saber [Manuscrit]. -19 de septiembre de 1767 años. - [1] f. ; 62 x 41 cm.

Taula sobre la situació i estat de conservació de la Mina Reial de Mercuri de Huancavelica quan Carlos de Beranger deixà el càrrec de governador i superintendent d'aquesta vila, l'any 1767. - Inclou set notes aclaratives sobre la taula. - A la primera nota: "Este mapa y se podría cotejar con los autos del recibo de la Real Mina y mapa que se formó y se remitió a la Superioridad con fecha de 20 de nobiembre de 1764".

Escrit a: Guancabelica.

Descripció física: Filigranes: flor de lis amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra i tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "99" i, en tinta marró, núm. "26"; a la part superior central de la taula, en tinta marró: "nº 2".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 95, Casado/Embid 93.

2.3.2. Documentació sobre demografia i finances

139. Ms. 400/87

LAXA DE VALDÉS, Juan Francisco

Razón y plan de las bulas y lizencias de oratorios y capillas para casados y solteros con sus tasas y monto particular y general de la limosna correspondiente a cada thesorería v diócesis, que de esta Real Contaduría y Archibo de la Superintendencia General de Cruzada de este Reyno se remitieron a las de la Plata o Chuquisaca, Tucumán, Paz, Cuzco, Arequipa, Guamanga y Trujillo, con las que se entregaron al thesorero de este Arzobispado de Lima para la predicación 5ª de la 16ª concessión y años de 1765 y 1766 que se ha de publicar el día 21 de diziembre de este año de 1764 sacada de vno de los libros que hay de salidas de Bulas en donde están sentadas las partidas desde 50 pesos hasta 60 pesos buelta firmadas de los señores director Don Bernardo de Zubieta, cathedrático de lengua, canónigo de esta Santa Yglesia, comissario apostólico subdelegado general; Don Joaquín de Lamo y Zúniga, Conde de Castañeda y de los Lamos theniente, coronel del R [Manuscrit] / Juan Francisco Laxa de Valdés. - En diez días del mes de septiembre de 1764 años. - [1] f. ; 36 x 48 cm.

Taula sobre l'estat de comptes de la Superintendència General del Regne del Perú, l'any 1764, en relació als ingressos obtinguts a raó de butlles, llicències d'oratoris i capelles i almoines, per les diòcesis de la Paz, Cuzco, Arequipa, Guamanga, Trujillo, l'arxidiòcesi de Lima i les ciutats de la Plata i Tucumán. - Inclou text explicatiu de la taula i nota aclarativa.

Escrit a: "Ciudad de los Reyes" [Lima].

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "93".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 91 a, Casado/Embid 89-1º.

140. Ms. 400/86

CARPFANGER, Juan Andrés

Mapa general que comprehende los ocho particulares donde se manifiesta el número de provincias, repartimientos de cada vna, indios de todas clases y sexos, importe de tributos, pensiones que sobre estos cargan, residuo que resulta para S.M., las faltas para completar la satisfacción de las costas, curatos y monto de sus sínodos, compuestos de los libros de la contaduría de retazas de este Reyno, según las que al presente corren con todas las advertencias correspondientes a las circunstancias necesarias para la maior claridad de cada vno de ellos, donde deberá ocurrirse en qualquiera reparo o duda que se note a primera vista de este general que con los demás se ha formado de orden verbal del Excelentísimo Señor Fr. Don Manuel de Amat y Junient, cavallero del orden de San Juan, theniente general de los Reales Exércitos de S.M., gentil hombre de su Cámara con entrada, virrey gobernador y capitán general de estos reynos del Perú y Chile [Manuscrit] / por Don Juan Andrés Carpfanger, contador de retazas. - 7 de septiembre de 1767. - [1] f. ; 48 x 69 cm.

Taula resum sobre l'estat financer de l'Església Catòlica en els arquebisbats i bisbats dels Regnes del Perú i Xile, a l'any 1767, en què es dóna notícia del volum de població per tipologies, l'import total de tributs recaptats, els costos generals on s'inclouen les pensions, els diners a benefici de S. M. el Virrei Manuel d'Amat i Junyent, els que manquen per a cobrir la despesa pública i el nombre de religiosos. - Inclou text explicatiu de la taula, en el qual es fa referència als 8 "mapas" o taules particulars on consten les dades de les províncies que conformen cadascuna de les respectives jurisdiccions eclesiàstiques.

Escrit a: Lima.

Relacionat amb el [Ms. 400/61](#) (les dades coincideixen).

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior esquerre del verso, en tinta marró, núm. "19".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela. Restes de rivetejat amb cinta vermella.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 88, Casado/Embid 86.

141. Ms. 400/65

CARPFANGER, Juan Andrés

Extracto puntual del número de yndios de todas clases y sexos que según las últimas revisitas se consideran existentes en las provincias sujetas a la jurisdicción del Arzobispado de Lima, ymporte annual de tributos, pensiones que sobre ellos cargan, residuo líquido para S.M., curas seculares y regulares que los doctrinan y sus sínodos [Manuscrit] / Juan Andrés Carpfanger. - 7 de septiembre de 1767. - [1] f. ; 47 x 68 cm.

Taula sobre l'estat financer de l'Església Catòlica en les províncies i departaments que comprenia l'Arxidiòcesi de Lima l'any 1767, en què s'indiquen el volum de població per tipologies, l'import total de tributs recaptats, els costos generals on s'inclouen les pensions, els diners a benefici del Rei, els que manquen per a cobrir les despeses i, també, el nombre de religiosos. -Inclou text explicatiu de la taula i quatre notes sobre el seu contingut.

Escrit a: Lima.

Relacionat amb els Mss. [400/61](#), [400/62](#) [núm. 1] i [400/63](#) (les dades coincideixen).

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). – Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "84-l" i, a l'angle superior esquerre del verso, núm. "11".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl. : Sáenz-Rico núm. 66, Casado/Embid 65.

142. Ms. 400/63

CARPFANGER, Juan Andrés

Razón que da Don Juan Andrés Carpfanger, contador de retazas de este Reyno, de orden verval del Excelentísimo Señor Virrey Don Manuel de Amat y Junient, de los yndios de todas clases que según las últimas revisitas se numeraron en las provincias sujetas al Arzobispado de Lima, con distinción de los repartimientos de que se compone cada una, número de curas que los doctrinan y sínodos que estos perziven en virtud de las últimas retazas de los

tributos que pagan los mismos yndios que todo es de la manera siguiente [Manuscrit] / Juan Andrés Carpfanger. – 7 de septiembre de 1767. – [10] f. ; 32 x 25 cm.

Relació en xifres de la població, per tipologies, i dels sacerdots de l'Arxidiòcesi de Lima, així com dels ingressos per part d'aquesta obtinguts de la recaptació de tributs, dels sínodes i altres retribucions, amb indicació detallada de la seva procedència, per províncies.

Rúbrica de l'autor.

Escrit a: Lima.

Relacionat amb els Mss. [400/61](#), [400/63](#) i [400/65](#) (les dades coincideixen).

Descripció física: Filigranes: tres cercles superposats encapçalats per una creu trevolada on s'inscriuen en sentit descendent els dibuixos següents: una mitja lluna invertida, les lletres "GMB" o "GBM" (segons se'n faci la lectura) i motiu ornamental en forma de d'estel de sis puntes; a la base, número tres. En un dels f., hi ha la lletra "B" en un dels angles. – Tinta negra.

Numeracions: A l'angle superior dret de la primera pàgina, número "84-II".

Estat de conservació: Exemplar restaurat. Òxid en alguns dels f.. Els f. d'aquest quadern estan estan relligats i presenten indicis que fan pensar en la possibilitat que anteriorment hagués format part d'algun volum (petits forats).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 64, Casado/Embid 63.

143. Ms. 400/66

CARPFANGER, Juan Andrés

Extracto puntual del número de yndios de todas clases y sexos que según las vltimas visitas se consideran existentes en las provincias suxetas al obispado de Trujillo, importe annual de tributos, pensiones que sobre ellos cargan, residuo líquido para S.M., curas seculares y regulares que los doctrinan y sus sínodos [Manuscrit] / Juan Andrés Carpfanger. - 7 de septiembre de 1767. - [1] f. ; 34 x 49 cm.

Taula sobre l'estat financer de l'Església Catòlica en les províncies que comprèn la Diòcesi de Trujillo (Perú) l'any 1767, en què s'indiquen el volum de població per tipologies, l'import total de tributs recaptats, els costos generals on s'inclouen les pensions, els diners a benefici del Rei i els que manquen per a cobrir les despeses i, també, el nombre de religiosos. - Inclou text explicatiu de la taula i dues notes sobre el seu contingut. Escrit a: Lima.

Relacionat amb els Mss. [400/61](#), [400/62](#) [núm. 7] i [400/67-I](#).

Descripció física: Filigrana: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "85-I" i, en tinta marró, núm. "12".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 67, Casado/Embid 66.

144. Ms. 400/67-I

CARPFANGER, Juan Andrés

Razón que da Don Juan Andrés Carpfanger, contador de retazas de este Reyno de orden verval del Excelentísimo Señor Virrey Frey Don Manuel de Amat i Junient, de los yndios de todas clases y sexos que según las últimas retazas se numeraron en las provincias sujetas al Obispado de Trujillo con distinción de los repartimientos de que se compone cada una, número de curas que los doctrinas y sínodos que estos tienen señalados en las últimas retazas en los tributos que pagan los mismos yndios [Manuscrit] / Juan Andrés Carpfanger. – 7 de septiembre de 1767. – [7] f. ; 32 x 25 cm.

Relació en xifres de la població, per tipologies, i dels sacerdots de la Diòcesi de Trujillo (Perú), així com dels ingressos per part d'aquesta obtinguts de la recaptació de tributs, dels sínodes i altres retribucions, amb indicació detallada de la seva procedència, per províncies.

Rúbrica de l'autor.

Escrit a: Lima.

Relacionat amb els Mss. [400/61](#), [400/62](#) [núm. 7] i [400/66](#).

Descripció física: Filigranes: tres cercles superposats encapçalats per una creu trevolada on s'inscriuen en sentit descendent els dibuixos següents: una mitja lluna invertida, les lletres "GMB" o "GBM" (segons se'n faci la lectura) i motiu ornamental en forma de d'estel de sis puntes; a la base, número tres. En un dels f., hi ha la lletra "B" en un dels angles. – Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "85-II" i, en tinta marró, núm. "12".

Estat de conservació: Exemplar relligat. El quadern presenta indicis que fan pensar en la possibilitat que anteriorment hagués format part d'algun volum (petits forats).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 68, Casado/Embid 67-1º.

145. Ms. 400/68

CARPFANGER, Juan Andrés

Extracto puntual del número de yndios de todas clases y sexos que según las últimas revisitas se consideran existentes en las provincias sujetas al obispado de Arequipa, importe annual de tributos, pensiones que sobre ellos cargan, residuo líquido para S. M., curas seculares y regulares que los doctrinan y sus sínodos [Manuscrit] / Juan Andrés Carpfanger. - 7 de septiembre de 1767. - [1] f. ; 35 x 48 cm.

Taula sobre l'estat financer de l'Església Catòlica en les províncies que comprèn la Diòcesi d'Arequipa, al Perú, l'any 1767, s'indiquen el volum de població per tipologies, l'import total de tributs recaptats, els costos generals on s'inclouen les pensions, els diners a benefici del Rei i els que manquen per a cobrir les despeses i, també, el nombre de religiosos. - Inclou text explicatiu de la taula i dues notes sobre el seu contingut. Escrit a: Lima.

Relacionat amb els Mss. [400/61](#), [400/62](#) [núm. 8] i [400/67-II](#).

Descripció física: Filigrana: "IV"(Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "86-I" i, en tinta marró, núm. "13".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 70, Casado/Embid 68.

146. Ms. 400/67-II

CARPFANGER, Juan Andrés

Razón que da Don Juan Andrés Carpfanger, contador de retazas de este Reyno de orden verval del Excelentísimo Señor Virrey Frey Don Manuel de Amat i Junient, de los yndios de todas clases que según las últimas revisitas se numeraron en las provincias sujetas al Obispado de Arequipa, con distinción de los repartimientos de que se compone cada una, número de curas que dos doctrinan y sínodos que estos tienen señalados en las retazas en los tributos que pagan los mismos yndios que todo es en la manera siguiente ... [Manuscrit] / Juan Andrés Carpfanger. - 7 de septiembre de 1767. - [6] f. ; 32 x 26 cm.

Relació en xifres de la població, per tipologies, i dels sacerdots de la Diòcesi d'Arequipa, així com dels ingressos per part d'aquesta obtinguts de la recaptació de tributs, dels sínodes i altres retribucions, amb indicació detallada de la seva procedència, per províncies.

Rúbrica de l'autor.
Escrit a: Lima.

Relacionat amb els Mss. [400/61](#), [400/62](#) [núm. 8] i [400/68](#).

Descripció física: Filigranes: tres cercles superposats encapçalats per una creu trevolada on s'inscriuen en sentit descendent els dibuixos següents: una mitja lluna invertida, les lletres "GMB" o "GBM" (segons se'n faci la lectura) i motiu ornamental en forma de d'estel de sis puntes; a la base, número tres o lletra "B", excepte en alguns f. on hi ha una "A". – Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "86-II" i, en tinta marró, núm. "13".

Estat de conservació: Exemplar relligat. El quadern presenta indicis que fan pensar en la possibilitat que anteriorment hagués format part d'algun volum (petits forats).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 69, Casado/Embid 67-2º.

147. Ms. 400/69

CARPFANGER, Juan Andrés

Extracto puntual del número de yndios de todas clases y sexos que según las últimas revisitas se consideran existentes en las provincias suxetas al obispado de Cuzco, importe annual de tributos, pensiones que sobre ellos cargan, residuo líquido para S. M., curas seculares y regulares que los doctrinan y sus sínodos [Manuscrit] / Juan Andrés Carpfanger. - 7 de septiembre de 1767. - [1] f. ; 46 x 68 cm.

Taula sobre l'estat financer de l'Església Catòlica en les províncies i departaments que comprèn la Diòcesi de Cuzco, a Perú, l'any 1767, en què s'indiquen el volum de població per tipologies, l'import total de tributs recaptats, els costos generals on s'inclouen les pensions, els diners a benefici del Rei, els que manquen per a cobrir les despeses i, també, el nombre de religiosos. - Inclou text explicatiu de la taula i dues notes sobre el seu contingut.

Escrit a: Lima.

Relacionat amb els Mss. [400/61](#), [400/62](#) [núm. 4] i [400/71](#).

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley). - Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "87-I" i, a l'angle superior esquerre del verso, núm. "14".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 71, Casado/Embid 69.

148. Ms. 400/71

CARPFANGER, Juan Andrés

Razón que da Don Juan Andrés Carpfanger, contador de retazas de este Reyno, de orden verbal del Excelentísimo Señor Virrey Frey Don Manuel de Amat y Junient, de los yndios de todas clases que según las últimas retazas se numeraron en las provincias suxetas al Obispado del Cuzco, con distinción de los repartimientos de que se compone cada una, número de curas que los doctrinan y synodos que estos tienen señalados en las últimas retazas en los tributos que pagan los mismos yndios que todo es en la manera siguiente ... [Manuscrit] / Juan Andrés Carpfanger. – 7 de septiembre de 1767. – [18] f. ; 32 x 25 cm.

Relació en xifres de la població, per tipologies, i dels sacerdots de la Diòcesi de Cuzco, així com dels ingressos per part d'aquesta obtinguts de la recaptació de tributs, dels sínodes i altres retribucions, amb indicació detallada de la seva procedència, per províncies.

Rúbrica de l'autor.

Nom citat: Manuel de Mollinedo.

Escrit a: Lima.

Relacionat amb els Mss. [400/61](#), [400/62](#) [núm. 4] i [400/69](#).

Descripció física: Filigranes: tres cercles superposats encapçalats per una creu trevolada on s'inscriuen en sentit descendent els dibuixos següents: una mitja lluna invertida, les lletres "GMB" o "GBM" (segons se'n faci la lectura) i motiu ornamental en forma de d'estel de sis puntes; a la base, dos f. amb el número tres i la lletra "A", i dos f. on hi ha la lletra "B". – Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "87-II" i, en tinta marró, núm. "14".

Estat de conservació: Exemplar relligat. El quadern presenta indicis que fan pensar en la possibilitat que anteriorment hagués format part d'algun volum (petits forats).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 73, Casado/Embid 71.

149. Ms. 400/82

CARPFANGER, Juan Andrés

Extracto puntual del número de yndios de todas clases y sexos que según las vltimas visitas se consideran existentes en las provincias suxetas al obispado de Mizque, importe annual de tributos, pensiones que sobre ellos cargan, residuo líquido para S.M., curas seculares y regulares que los doctrinan y sus sínodos [Manuscrit] / Juan Andrés Carpfanger. - 7 de septiembre de 1767. - [1] f. ; 34 x 48 cm.

Taula sobre l'estat financer de l'Església Catòlica en les províncies que comprèn la Diòcesi de Misque l'any 1767, en què s'indiquen el volum de població per tipologies, l'import total de tributs recaptats, els costos generals on s'inclouen les pensions, els diners a benefici de S. M. el Virrei Manuel d'Amat i Junyent i els que manquen per a cobrir la despesa pública i el nombre de religiosos. - Inclou text explicatiu de la taula i dues notes sobre el seu contingut.

Escrit a: Lima.

Relacionat amb els Mss. [400/61](#), [400/62](#) [núm. 3] i [400/83](#).

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley). - Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "90" i, en tinta marró, núm. "17".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 84, Casado/Embid 83.

150. Ms. 400/83

CARPFANGER, Juan Andrés

Razón que da Don Juan Andrés Carpfanger, contador de retazas de este Reyno, de orden verbal del Excelentísimo Señor Virrey Frey Don Manuel de Amat y Junient, de los yndios de todas clases que según las últimas revisitas se numeraron en las provincias sujetas al Obispado de Mizque con distinción de los repartimientos de que se compone cada una, número de curas que los doctrinan y synodos que estos tienen señalados en las últimas retazas, en los tributos que pagan los mismos yndios que todo es en la manera siguiente [Manuscrit] / Juan Andrés Carpfanger. – 7 de septiembre de 1767. – [1] f. ; 32 x 26 cm.

Relació en xifres de la població, per tipologies, i dels sacerdots de la Diòcesi de Misque, així com dels ingressos per part d'aquesta obtinguts de la recaptació de tributs, dels sínodes i altres retribucions, amb indicació detallada de la seva procedència, per províncies.

Rúbrica de l'autor.

Nom citat: Juan de Barnachea.

Escrit a: Lima.

Relacionat amb els Mss. [400/61](#), [400/62](#) [núm. 3] i [400/82](#).

Descripció física: Filigranes: tres cercles superposats encapçalats per una creu trevolada on s'inscriuen en sentit descendent els dibuixos següents: una mitja lluna invertida, les lletres "GMB" o "GBM" (segons se'n faci la lectura) i motiu ornamental en forma de d'estel de sis puntes; a la base, número tres o lletra "B". – Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "90-II" i, en tinta marró, núm. "17".

Estat de conservació: Exemplar relligat. El quadern presenta indicis que fan pensar en la possibilitat que anteriorment hagués format part d'algun volum (petits forats). Una mica d'òxid.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 83, Casado/Embid 81.

151. Ms. 400/84

CARPFANGER, Juan Andrés

Extracto puntual del número de indios de todas clases y sexos que según las últimas revisitas se consideran existentes en las provincias sujetas al obispado de la Paz, importe annual de tributos, pensiones que sobre ellos cargan, residuo líquido para S.M., curas seculares y regulares que los doctrinan y sus sínodos [Manuscrit] / Juan Andrés Carpfanger. - 7 de septiembre de 1767. - [1] f. ; 41 x 58 cm.

Taula sobre l'estat financer de l'Església Catòlica en les províncies que comprèn el bisbat de la Paz, a Perú, l'any 1767, en què s'indiquen el volum de població per tipologies, l'import total de tributs recaptats, els costos generals on s'inclouen les pensions, els diners a benefici del virrei Amat i els que manquen per a cobrir les despeses i, també, el nombre de religiosos. - Inclou text explicatiu de la taula i dues notes sobre el seu contingut.

Escrit a: Lima.

Relacionat amb els Mss. [400/61](#), [400/62](#) [núm. 6] i [400/85](#).

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "91-I" i, en tinta marró, núm. "18".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 86, Casado/Embid 84.

152. Ms. 400/85

CARPFANGER, Juan Andrés

Razón que da Don Juan Andrés Carpfanger, contador de retazas de este Reyno, de orden verbal del Excelentísimo Señor Virrey Frey Don Manuel de

Amat y Junient de los yndios de todas clases que según las últimas revisitas se numeraron en las provincias sujetas al Obispado de La Paz con distinción de los repartimientos de que se compone cada una, número de curas que los doctrinan y synodos que estos tienen señalados en las últimas retazas en los tributos que pagan los mismos yndios que todo es en la manera siguiente ... [Manuscrit] / Juan Andrés Carpfanger. – 7 de septiembre de 1767. – [7] f. ; 32 x 25 cm.

Relació en xifres de la població, per tipologies, i dels sacerdots de la Diòcesi de La Paz, així com dels ingressos per part d'aquesta obtinguts de la recaptació de tributs, dels sínodes i altres retribucions, amb indicació detallada de la seva procedència, per províncies.

Rúbrica de l'autor.

Escrit a: Lima.

Relacionat amb els Mss. [400/61](#), [400/62](#) [núm. 6] i [400/84](#).

Descripció física: Filigranes: tres cercles superposats encapçalats per una creu trevolada on s'inscriuen en sentit descendent els dibuixos següents: una mitja lluna invertida, les lletres "GMB" o "GBM" (segons se'n faci la lectura) i motiu ornamental en forma de d'estel de sis puntes; a la base, núm. tres o lletra "B", en un cas també amb una lletra "A" en comptes de la "B". – Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "91-II".

Estat de conservació: Exemplar relligat. El quadern presenta indicis que fan pensar en la possibilitat que anteriorment hagués format part d'algun volum (petits forats). Força òxid en els cinc primers f.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 85, Casado/Embid 83.

153. Ms. 400/80

CARPFANGER, Juan Andrés

Extracto puntual del número de yndios de todas clases y sexos que según las últimas revisitas se consideran existentes en las provincias sujetas al arzobispado de Chuquizaca, importe annual de tributos, pensiones que sobre ellos cargan, residuo líquido para S.M., curas seculares y regulares que los doctrinan y sus sínodos [Manuscrit] / Juan Andrés Carpfanger. - 7 de septiembre de 1767. - [1] f. ; 47 x 68 cm.

Taula sobre l'estat financer de l'Església Catòlica en les províncies i departaments que comprèn l'Arquebisbat de Chuquisaca l'any 1767, en què s'indiquen el volum de població per tipologies, l'import total de tributs recaptats, els costos generals on s'inclouen les pensions, els diners a benefici del Rei, els que manquen per a cobrir les despeses i, també, el nombre de religiosos. - Inclou text explicatiu de la taula i tres notes sobre el seu contingut.

Escrit a: Lima.

Relacionat amb els Mss. [400/61](#), [400/62](#) [núm. 2] i [400/81](#).

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "89 I" i, a l'angle superior esquerre del verso, en tinta marró, núm. "16".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 82, Casado/Embid 80.

154. Ms. 400/81

CARPFANGER, Juan Andrés

Razón que da Don Juan Andrés Carpfanger, contador de retazas de este Reyno, de orden verbal del Excelentísimo Señor Virrey Frey Don Manuel Amat y Junient de los yndios de todas clazes que según las últimas revizitas se numeraron en las provincias sujetas al Arzobispado de Chuquisaca que irán expresados con distinción de los repartimientos de que se compone cada uno, curas que los doctrinan y synodos que estos tienen señalados en las últimas retazas en los tributos que pagan los mismos yndios que todo es en la manera siguiente [Manuscrit] / Juan Andrés Carpfanger. – 7 de septiembre de 1767. – [7] f. ; 32 x 25 cm.

Relació en xifres de la població, per tipologies, i dels sacerdots de l'Arxidiòcesi de Chuquisaca, així com dels ingressos per part d'aquesta obtinguts de la recaptació de tributs, dels sínodes i altres retribucions, amb indicació detallada de la seva procedència, per províncies.

Rúbrica de l'autor.

Escrit a: Lima.

Relacionat amb els Mss. [400/61](#), [400/62](#) [núm. 2] i [400/80](#).

Descripció física: Filigranes: tres cercles superposats encapçalats per una creu trevolada on s'inscriuen en sentit descendent els dibuixos següents: una mitja lluna invertida, les lletres "GMB" o "GBM" (segons se'n faci la lectura) i motiu ornamental en forma de d'estel de sis puntes; a la base, la majoria de f. tenen un núm. tres i els altres una lletra "A". – Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "89-II" i, en tinta marró, núm. "16".

Estat de conservació: Exemplar relligat. El quadern presenta indicis que fan pensar en la possibilitat que anteriorment hagués format part d'algun volum (petits forats). Una taca de tinta.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 83, Casado/Embid 81.

155. Ms. 400/72

CARPFANGER, Juan Andrés

Extracto puntual del número de yndios de todas clases y sexos que según las últimas revisitas se consideran existentes en las provincias suxetas al obispado de Guamanga, importe annual de tributos, pensiones que sobre ellos cargan, residuo líquido para S.M., curas seculares y regulares que los doctrinan y sus sínodos [Manuscrit] / Juan Andrés Carpfanger. - 7 de septiembre de 1767. - [1] f. ; 34 x 49 cm.

Taula sobre l'estat financer de l'Església Catòlica en les províncies i departaments que comprèn la Diòcesi de Huamanga l'any 1767, en què s'indiquen el volum de població per tipologies, l'import total de tributs recaptats, els costos generals on s'inclouen les pensions, els diners a benefici del virrei Amat, els que manquen per a cobrir les despeses i, també, el nombre de religiosos. - Inclou text explicatiu de la taula i dues notes sobre el seu contingut.

Escrit a: Lima.

Relacionat amb els Mss. [400/61](#), [400/62](#) [núm. 5] i [400/73](#).

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley). - Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "88-I" i, en tinta marró, núm. "15".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 74, Casado/Embid 72.

156. Ms. 400/73

CARPFANGER, Juan Andrés

Razón que da Don Juan Andrés Carpfanger, contador de retazas de este Reyno, de orden verbal del Excelentísimo Señor Virrey Frey Don Manuel de Amat y Junient de los yndios de todas clases que según las últimas retazas se numeraron en las provincias suxetas al Obispado de Guamanga con distinción de los repartimientos de que se compone cada una, número de curas que las doctrinan y synodos que estos tienen señalados en las últimas retazas en los

tributos que pagan los mismos yndios que todo es en la manera siguiente ... [Manuscrit] / Juan Andrés Carpfanger. – 7 de septiembre de 1767. – [8] f. ; 32 x 25 cm.

Relació en xifres de la població, per tipologies, i dels sacerdots de la Diòcesi de Huamanga, així com dels ingressos per part d'aquesta obtinguts de la recaptació de tributs, dels sínodes i altres retribucions, amb indicació detallada de la seva procedència, per províncies.

Rúbrica de l'autor.

Escrit a: Lima.

Relacionat amb els Mss. [400/61](#), [400/62](#) [núm. 5] i [400/72](#).

Descripció física: Filigranes: tres cercles superposats encapçalats per una creu trevolada on s'inscriuen en sentit descendent els dibuixos següents: una mitja lluna invertida, les lletres "GMB" o "GBM" (segons se'n faci la lectura) i motiu ornamental en forma de d'estel de sis puntes. – Tinta negra.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "88-II".

Estat de conservació: Exemplar relligat. El quadern presenta indicis que fan pensar en la possibilitat que anteriorment hagués format part d'algun volum (petits forats).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 75, Casado/Embid 73.

157. Ms. 400/61

Estado general que demuestra y comprehende los particulares manifestándose por menor en ellos las provincias, repartimiento de cada una, i yndios de todas clases y sexos, importe de tributos, pensiones que sobre estos pagan, residuo que resta a favor de su magestad, las faltas para completar la satisfacción de los curatos, y monto de sus sínodos y el resumen general por mayor formado con las justificaciones en los libros de la contaduría de retasas de este Reyno y de orden del Excelentísimo Señor Manuel de Amat y Junient, Cavallero del Orden de San Juan, Theniente General de los Reales Exércitos de S.M., gentil-hombre de su Cámara con entrada, Virrey, Governador y Capitán General de estos Reynos de Perú y Chile [Manuscrit]. - 7 de abril de 1768. - [1] f. ; 61 x 80 cm.

Taula sobre l'estat financer de l'Església Catòlica al virregnat del Perú l'any 1767, en què s'indiquen el volum de població per tipologies, l'import total de tributs recaptats, els costos generals on s'inclouen les pensions, els diners a benefici del virrei Manuel d'Amat i Junyent i els que manquen per a cobrir la despesa pública; conté dades de les setanta-quatre províncies distribuïdes en dos arquebisbats (de Lima i de Chuquisaca) i sis bisbats (Huamanga, Trujillo, Misque, El Cuzco, La Paz i Arequipa). - Inclou text explicatiu de les taules i resum general.

Escrit a: Lima.

Relacionat amb els Mss. [400/62](#), [400/86](#) i [400/119](#), i amb les taules i documents referents a cadascuna de les diòcesis i arxidiòcesis, en particular: Mss. [400/63](#), [400/65](#), [400/66](#), [400/67](#), [400/68](#) i [400/69](#), [400/71](#), [400/72](#) i [400/73](#) i [400/80](#), [400/81](#), [400/82](#), [400/83](#), [400/84](#) i [400/85](#).

Descripció física: Filigranes: escut amb una banda en diagonal dividida en dues parts encapçalat per una flor de lis i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley; escut d'Estrasburg) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Text cal·ligràfic; tinta negra, tinta vermella i tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "81".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 62, Casado/Embid 61.

158. Ms. 400/62

Esplicación y notas de los mapas particulares correspondientes a los números de cada uno de ellos [Manuscrit]. - [1767 o 1768]. - [1] f. ; en full de 58 x 66 cm.

Nou textos emmarcats en requadres diferents: vuit d'ells, numerats, contenen dades sobre províncies, repartiments, tipus de població, tributs, sínodes, nombre de religiosos, etc. dels dos arquebisbats i sis bisbats de Perú: "Lima, nº 1"; "Chuquizaca, nº 2"; "Misque, nº 3"; "Cuzco, nº 4"; "Guamanga, nº 5"; "La Paz, nº 6"; "Truxillo, nº 7" i "Arequipa, nº 8". El novè conté comentaris generals referits al total de les jurisdiccions. Tít. obtingut de l'enunciat d'un dels requadres.

Lloc: Lima, i dates probables deduïdes del contingut del text ja que les dades són de l'any 1767.

Relacionat amb el [Ms. 400/61](#) (els textos es corresponen amb les dades de la taula). Altres documents relacionats són els referents a cadascuna de les diòcesis i arxidiòcesis del Virregnat: Mss. [400/63](#), [400/65](#), [400/66](#), [400/67-I](#), [400/67-II](#), [400/68](#), [400/69](#), [400/71](#), [400/72](#), [400/73](#), [400/80](#), [400/81](#), [400/82](#), [400/83](#), [400/84](#) i [400/85](#).

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona. - Tinta negra i tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "82" i a l'angle superior esquerre del verso, en tinta marró, núm. "9".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela. El document està format per sis fragments que han estat enganxats.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 63, Casado/Embid 62.

159. Ms. 400/64

Estado general que manifiesta el número de familias y almas que tienen los treinta pueblos de yndios guaraníes del Paraná y Uruguay que estaban al cargo de los regulares de la Compañía de Jesús, vasos sagrados de oro y plata, alaxas y ornamentos de las yglesias, número de todas espezie de ganados que se encontravan en cada uno según consta en los ymbentarios que para este fin se han rreconocido, entradas y salidas del sol en cada pueblo, nombres de los curas jesuitas que estaban en ellos, el de los religiosos y administradores que a su extrañamiento se pusieron y la escala general de leguas que dista un pueblo de otro y la longitud y latitud en que se hallan [Manuscrit]. - Año de 1768. - [1] f. ; 55 x 76 cm.

Vuit taules que recullen dades sobre la població, esglésies i diversos aspectes de la vida rural en trenta pobles de missions de les rodalies dels rius Paraná i Uruguai, a càrrec dels jesuïtes, sobre els objectes dedicats al culte que hi ha en les seves esglésies, de la zona i amb els noms dels religiosos jesuïtes i d'altres ordes que s'hi establiren quan aquests foren expulsats.

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut i encapçalat per una corona amb un núm. quatre a la base i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "83" i, a l'angle superior esquerre del verso, en tinta marró, núm. "10".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 65, Casado/Embid 64.

160. Ms. 400/94

ENRÍQUEZ CABALLERO, Ángel

Mapa de la revisita de la provincia de Piura que, de orden de el Excelentísimo Señor Don Manuel de Amat i Junient, cavallero de el orden de San Juan, de el Consexo de S.M., gentil-hombre de su Real Cámara con entrada, theniente general de sus Reales Exércitos, virrey, governador y capitán general de estos Reynos del Perú y Chile ..., actuó el coronel Don Joseph Antonio de la Valle y Quadra, corregidor de dicha provincia [Manuscrit] / Enríquez me feci. - Año de 1771. - [1] f. ; 39 x 56 cm.

Registre de població de la província de Piura (Perú) de l'any 1771. - Apareix dibuixada, a la part inferior dreta, una escena amb el corregidor i escrivans sota una palmera efectuant la "revisita". - Inclou finestra amb la comparació de dades, pel que fa al nombre d'indígenes subjectes a tributs, de l'any 1771 respecte els que hi havia el 1733, data del primer recompte.

Al peu de l'orla: "Enríquez me feci".

Descripció física: Filigrana: no identificada. - Tinta negra, tinta marró i lavat amb tinta negra. - Orlat amb motius florals, encapçalat per un escut reial d'Espanya i amb el lema: "Viva el Rei Carlos III" a la part central-inferior.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "100" i a l'angle superior esquerre del verso, en tinta marró, núm. "27".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 65, Casado/Embid 64.

161. Ms. 400/119

LEURO Y CARPFANGER, Juan José de, m. 1819

Mapa o extracto que se manifiestan con especificación las doctrinas o curatos que se comprenden en las 76 provincias del distrito de este virreinato del Perú, incluso los que se numeran en la jurisdicción de esta ciudad i sus suburbios del corregimiento del Cercado, con expresión de las cantidades que gozan los sacerdotes que los sirven y los ramos de su respectiva situación conforme a lo mandado en decreto de 12 de agosto del año de 1772 por el Excelentísimo Señor Don Manuel de Amat i Junient, ..., formado por mi Don Juan Joseph de Leuro y Carpfanger, contador general de retazas por S.M., con reconocimiento de los autos de revistas, libros y demás papeles concernientes a la materia [Manuscrit]. – Y mayo 13 de 1773. – [1] f. ; 65 x 97 cm.

Taula sobre l'estat financer de l'Església Catòlica al virregnat del Perú l'any 1773, en compliment del decret que expedí el Virrei Amat el 12 d'agost de 1772, que fa referència al nombre de sacerdots i sínodes assignats a cadascun d'ells, especificant la seva distribució entre les parròquies de les 76 províncies que formen les dues arxidiòcesis (Lima i Chuquisaca) i dis diòcesis (Huamanga, Trujillo, Misque, el Cuzco, La Paz i Arequipa). – Inclou resum general.

Rúbrica de l'autor.

Escrit a: Lima.

Relacionat amb el [Ms. 400/61](#) i altres documents que contenen les mateixes dades.

Descripció física: Filigranes: angle recte obert cap a la dreta que amb el costat vertical forma una lletra "P" i que té una curta línia recta com a prolongació del seu vèrtex (cf. Churchill 13, 135 i 403: es tracta només de part de la filigrana repertoriada; en tots els casos, és de Pieter van der Ley, les inicials del qual es poden deduir de la marca). – A dues tintes: negra i vermella. – Taula resum orlada.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico 121, Casado/Embid 119

162. Ms. 400/132

Extracto o resumen de las puertas que han de contribuir a la prorrata mandada hacer por auto del Real Acuerdo para el reparo del tajamar del Hacho con separación de clases sin incluir las casas de tribunales, parrochias, capillas, colegios, religiones, monasterios ni hospitales [Manuscrit]. - [Entre 1761 i 1776]. - [1] f. ; 21 x 39 cm.

Taula sobre la distribució dels impostos que cal recaptar per a la reparació del dic d'el Hacho, al Perú, entre les diferents portes de diversa categoria i condició.
Lloc: Lima (Sáenz-Rico) i datació en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i Junyent al Perú.

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona. - Tinta marró.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 135, Casado/Embid 132.

2.3.3. Documentació militar

2.3.3.1. Tropes

163. Ms. 400/56-I

Plan de las compañías de milicianos que componen el batallón de infantería de esta ciudad [de Lima], así españoles como demás naciones [Manuscrit]. - [1761 o 1762]. - [1] f. ; 36 x 49 cm.

Taula amb la relació de companyies i capitans, tinents, sotstinents, soldats i ajudants que integren el batalló d'infanteria de la ciutat de Lima, en la qual es diferencien, segons l'origen, el batalló d'espanyols del batalló nacional (indis, negres i "pardos").
Lloc i data obtinguts de Sáenz-Rico: Lima, 1761 o 1762.

Descripció física: Filigranes: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms) i tres inicials les dues últimes lletres de les quals són "?RC". - Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "76" i, en tinta marró, núm. "8" i al marge esquerre del verso, també en tinta marró, núm. "3".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/56-II](#).

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 57 a, Casado/Embid 56-1º.

164. Ms. 400/56-II

Plan de las compañías de a caballo del batallón de esta ciudad [de Lima] y sus contornos, así españoles como demás naciones [Manuscrit]. - [1761 o 1762]. - [1] f. ; 36 x 49 cm.

Taula amb la relació de companyies i capitans, oficials, sergents, tinents, sotstinentes, soldats i ajudants que integren el batalló de cavalleria de la ciutat de Lima, en la qual es diferencien, segons l'origen, el batalló d'espanyols del batalló nacional (indis, negres i "pardos") i inclou taula amb la suma total dels membres dels batallons d'infanteria i de cavalleria. - Nota: "Excluidos de dicho número todos los que pertenecen a tribunales moneda, universidad, colejos y cavalleros notorios". Lloc i data obtinguts de Sáenz-Rico: Lima, 1761 o 1762.

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley). - Tinta marró.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/56-I](#). Amb el marge inferior esquerre una mica escapçat.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 57 b, Casado/Embid 56-2º.

165. Ms. 400/54

Estado general que demuestra por menor los reximientos y demás tropa que componen el ejército que se formó y puso en orden las providencias del Excelentísimo Señor Don Manuel de Amat, Virrey y Capitán General de estos Reynos, de cuias disposiciones resultó el arreglo que se manifiesta en la milicia sin más costo al real herario que los sueldos de un sargento mayor, dos ayudantes, un condestable y quinse artilleros : se expresan las dadas para el apromplo de municiones y pertrechos del tren de campaña y sus depósitos ... [Manuscrit]. - [1763]. - [1] f. ; 82 x 77 cm.

Quadre de les tropes de l'exèrcit del Perú segons la reorganització promoguda pel Virrei Manuel d'Amat i Junyent, establert amb motiu de la inspecció de tropes realitzada abans d'una expedició per a combatre una revolta indígena: quaranta-tres taules amb la relació dels diferents cossos i companyies, guarnicions per llocs, rangs militars, noms personals i municions (queviures, medecines, vestuari...). - Inclou notes explicatives sobre la composició i maniobres a realitzar per l'exèrcit.

Lloc i data obtinguts de Sáenz-Rico: Lima, 1763.

Relacionat amb el Ms. 400/34 (coincidència entre les unitats militars que s'esmenten).

Descripció física: Filigranes: quatre filigranes no identificades. ". - Tinta negra i tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "74-I".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 55, Casado/Embid 54.

166. Ms. 400/34

Orden de batalla del ejército de S. M. C. dispuesto para el Campo de la Legua, entre el puerto del Callao y la Ciudad de los Reyes, capital del Perú, año de 1763 [Document gràfic]. - [S.l. : S.n., 1763]. - 1 document gràfic ; 39 x 76 cm.

Representació gràfica de la divisió de l'exèrcit de terra del Perú en unitats segons el rang i amb els noms de cadascun dels seus membres: consten els noms del capità general, caps i oficials i els dels regiments, en motiu d'unes maniobres militars que es feren als extramurs de la ciutat de Lima.

Data probable obtinguda del tít.

Relacionat amb el [Ms. 400/54](#) (coincidència entre les unitats militars que s'esmenten).

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "WR" a la base (cf. Churchill 408 i 410: coincideix en part, les inicials podrien correspondre a Wendelin Riehel) i inicials "D & C Blauw" (Gravell-Miller 106: Dirk i Cornelis Blauw, germans holandesos).

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "48" i, en tinta marró, núm. "12".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela. Acolorit a mà posteriorment amb aiguada.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 35, Casado/Embid 34.

167. Ms. 400/109

GAROS, Francisco

Estado general que demuestra por compañías lo efectibo de los ofiziales, sargentos, tambores, cavos y soldados de que se compone los cinco reximientos y brigada de artillería de infantería de milizias de esta ciudad [de Lima] con distinción del número que los falta para su completo sus planas maiores, ofiziales y tropa que de la asamblea se le ha destinado a cada cuerpo para la instrucción del como figura las casillas [Manuscrit] / Francisco Garos. - Y agosto 3 de 1771. - [1] f. ; 65 x 48 cm.

Taula dels membres efectius i absents que integren les tropes del Perú per categories, amb la relació de noms i cognoms dels capitans, tinents i subtinents de cadascuna de les companyies a més a més de les planes majors i l'Asamblea vinguda d'Espanya. - Inclou nota explicativa de la taula.

Escrit a: Lima.

Descripció física: Tinta marró.

Numeracions: Al marge central esquerre del verso, en tinta marró, núm. "55".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 111, Casado/Embid 109.

168. Ms. 400/106

Estado que manifiesta por esquadrones la fuerza del regimiento de cavallería de la nobleza de esta Ciudad de los Reyes del Perú [Manuscrit]. - [Ca. 1771]. - [1] f. ; 33 x 49 cm, en full de 38 x 50 cm.

Quadres amb els noms i total dels membres integrants dels tres esquadrons de cavalleria de l'exèrcit del virregnat del Perú, cadascun dels quals està compost per quatre companyies i distribuït per càrrecs i categories, amb Manuel d'Amat i Junyent com a coronel del mateix. - Inclou una nota sobre el contingut.

Dates aproximades obtingudes de Sáenz-Rico, en base a la data de promulgació de les ordenances militars de Carles III (1768).

Descripció física: Filigranes: flor de lis i "C & I Honig" (cf. Gravell-Miller 370 i 371: Cornelis i Jan Honig). - Text cal·ligràfic a dues tintes: negra i vermella.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "125" i, en tinta marró, núm. "52".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 108, Casado/Embid 106.

169. Ms. 400/121

Estado general que manifiesta las tropas milicianas de ynfantería, cavallería y dragones que en este virreynato del Perú se han alistado de orden del Excelentísimo Señor virrey de estos Reynos, con expresión de la distancia que cada cuerpo dista de esta capital [Manuscrit]. - [Entre 1771 i 1773]. - [1] f. ; 41 x 54 cm.

Taula que conté el nombre de batallons, esquadrons i soldats d'infanteria, cavalleria i de dragons amb indicació de les províncies on es troben destinats i la distància, en llegües, des d'aquestes fins a la ciutat de Lima. - Inclou nota explicativa de la taula.

Lloc i dates aproximades obtingudes de Sáenz-Rico, en base al nombre de províncies al qual es fa referència.

Escrit a: probablement a Lima.

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s.

XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "74 II".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 123, Casado/Embid 121.

170. Ms. 400/120

LACOMBE, Pierre

Plan del Real Ejército y Armada que tiene S.M. Católica en el presente año de 1773 [Manuscrit] / Petrus Lacomba scripsit. - [1773]. - [1] f. ; 36 x 48 cm.

Taules sobre l'exèrcit espanyol, per llocs i regiments (d'infanteria, cavalleria, companyia de Dragons i milícies) i els cossos d'enginyers i discapacitats, amb informació referent al nombre d'efectius i colors de les diferents peces de l'uniforme militar i, per altra banda, taules sobre l'Armada per batallons, tipologies i noms de les naus militars, amb informació referent al nombre de canons. També s'inclouen dades sobre els llocs on es fonien els canons, on hi havia les fàbriques d'armes i les reials acadèmies de matemàtiques. - Inclou llegenda de les taules.

Escrit a: probablement a Perú. Lloc obtingut de Sáenz-Rico i data obtinguda del tít.

Descripció física: Filigranes: flor de lis i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró. - Orla amb motius florals, al peu de la qual hi ha una inscripció en llatí: Non Amat ille decus patriae qui non cupit isti vt faciant Junient te duce bella viri".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 122, Casado/Embid 120.

2.3.3.2. Armament

171. Ms. 400/59-I

MORAL, Francisco del

Razón de la artillería de bronce serbible ; Artillería desfogonada e ynserbible [Manuscrit] / Francisco del Moral. - [1762]. - [1] f. ; 22 x 35 cm.

Taules amb la relació de peces d'artilleria disponibles i les no utilitzables que hi ha a la fortificació d'El Callao. - Inclou nota a manera de llegenda i text sobre l'acte de presa de l'artilleria que tingué lloc a El Callao el 5 d'octubre de 1762, amb els noms dels qui

hi van assistir (del text es dedueix que va adreçat, probablement, a Manuel d'Amat i Junyent).

Lloc i data deduïts del text: Callao, 1762.

Descripció física: Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "79" i, en tinta marró, núm. "19" i a l'angle superior esquerre del versó, en tinta marró, núm. "6".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/59-II](#). Amb taques d'humitat.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 60 a, Casado/Embid 59-1º.

172. Ms. 400/58-II

SÁENZ DE BUSTAMANTE, Pablo Ignacio, 1709-1790

Extracto de los cañones y munisiones de guerra que existen en los almahasenes de sta [sic] plaza con expresión de las que se han construido por orden del Excelentísimo Señor Virey Manuel de Amat, de las que se han remitido a diversos destinos y de las que se han concludido a bordo las fragatas nombradas "La Hermiona" y "Liebre" [Manuscrit] / Pablo Sáez de Bustamante. - Año de 1763. - [1] f. ; 38 x 50 cm.

Taules amb la relació d'armes de la fortificació d'El Callao que s'han construït i comprat amb motiu de la guerra provocada arrel d'una revolta indígena, les municions d'armament amb què es dotaren el vaixell "San Joseph el "Peruano" i les fragates "La Hermiona" i "La Liebre" i les enviades a Lima, Valparaiso, l'illa de Chiloé, Guayaquil, Santiago de Xile i Panamà. - Nota: "Que en el navío de S. M. nombrado San Joseph el Peruano, se han dejado diez cañones de a 8 con algunos peltrechos nesesarios para su subsistencia y no ban incluidos ni expresados en el cuerpo de este mapa". - Inclou: "Extracto de los peltrechos de guerra que se han construido y comprado por orden del Excelentísimo Señor Virrey don Manuel de Amat con el motivo de esta última guerra ban expresados en este mapa".

Lloc probable: Callao (l'any 1763, Sáez de Bustamante era el governador de la plaça militar d'El Callao).

Descripció física: Filigranes: "IV"(Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms) i flor de lis amb les inicials "VDL" a la base (Van der Ley). - Tinta marró.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/58-I](#). Amb algunes taques de tinta.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 59 b, Casado/Embid 58-2º.

173. Ms. 400/58-I

SÁENZ DE BUSTAMANTE, Pablo Ignacio, 1709-1790

Estado general de la artillería de bronce y fiero [sic], fuziles y peltrechos de guerra que existen en esta plaza del Callao con expresión de lo que no se alla en estado de serviso y de lo que será nesesario para una regular defensa en caso de guerra y asimismo más útil se condusga de España, según el Real Orden de 5 de henero de 1764 [Manuscrit]. - 1764. - [1] f. ; 38 x 49 cm.

Taules amb la relació de peces d'artilleria existents a la fortificació d'El Callao i d'altres sobre l'estat en què es troben a nivell pràctic: s'indiquen quines estan disponibles per a una correcta defensa, les que no ho estan i les que es poden aconseguir, provinents d'Espanya. - Inclou nota explicativa.

Lloc i data mss.: "Callao, 7 de diciembre de 1764".

Descripció física: Filigranes: flor de lis i "IV" (Gravell-Miller 411 i 412: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/58-II](#).

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "78" i, en tinta marró, núm. "24".

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 59 a, Casado/Embid 58-1º.

174. Ms. 400/57

BIRT, José Antonio, m. 1773

Estado jeneral de artillería, peltrechos, municiones y demás armamento de guerra que se halla ecsistente en las fortificaciones y almazenes del Reyno de Chile [Manuscrit] / dispuesto y delineado por don Josseph Antonio de Birt, yngeniero ecstra-ordinario por S.Md. - Año de 1768. - [1] f. ; 48 x 57 cm.

Taula sobre l'armament, per tipologies, que hi ha a les fortificacions i magatzems militars de Santiago, port de Valparaiso, la Concepción i port de Talcaguano, la zona fronterera amb els indis, el port de Valdivia, l'illa de Chiloé i una de les illes de Juan Fernández. - Inclou nota explicativa sobre el mal estat en què es troba la major part de municions d'artilleria i s'expressa la necessitat d'augmentar i millorar-ne la seva qualitat.

Descripció física: Filigrana: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley). - Manuscrit lavat amb tinta negra. - Taula dins d'una orla amb els escuts d'Espanya (Carles III), del virrei Amat i diversos motius militars.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "77" i, en tinta marró, núm. "4".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 58, Casado/Embid 56-2º.

175. Ms. 400/104

AMAT I DE JUNYENT, Manuel d', ca. 1705-1782

El Capitán Comandante de la esquadra Don Joseph de la Somaglia, pasando al Presidio del Callao, hará un prolijo reconocimiento de los cañones de bronce que actualmente subsisten ... [Manuscrit]. – 28 de octubre de 1771. – [1] f. ; 30 x 20 cm.

Decret emès pel virrei Manuel d'Amat amb l'ordre de reconeixement en base al qual el Comandant d'esquadra José de Somaglia, ha de revisar l'artilleria que hi ha disponible a la ciutadella, antic presidi, d'El Callao. – Inclou, en el mateix f., una diligència que constata l'entrega per part del Comandant de l'informe al qual es fa esment.

Autor del Decret: Manuel d'Amat (Sáenz-Rico). – Rúbrica de l'autor i signatura rubricada del secretari del Virrei, Martín de Martiarena.

Escrit a: Lima. Lloc i data de la diligència: "Lima, 8 de noviembre de 1771".

Relacionat amb el [Ms. 400/107](#), al qual acompanya.

Descripció física: Filigrana: Medalló de forma ovalada amb una creu llatina inscrita, encapçalat per una corona i una altra creu, amb el perfil de dues figures d'animals, a banda i banda; en la part inferior, dos cercles superposats en els quals hi ha el dibuix d'una bota i, a sota, una "G". – Tinta marró.

Estat de conservació: Exemplar restaurat.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 106, Casado/Embid 104.

176. Ms. 400/107

Estado que manifiesta el en que se halla la artillería de bronce assí montada como en el paraje y almazenes de la fortificación y plaza del Callao con expreción de sus calibos, longitudes, diámetros, oidos anotando estos si se hallan con granos de bronce o fierro, cuia artillería se dió principio a su reconocimiento en el primer cañón del flanco primero que mira al norte de la batería que se halla situada en el plano superior de la Cassa Mata y batería ynferior al caballero alto y sigue el orden por sus números por la cortina de la banda del sur hasta finalizar en el expresado flanco y seguidamente principia en el primero de los que se hallan colocados en la cara del referido cavallero que se halla al norte y continua por la parte de la plaza finaliza en el pequeño cañón de montaña con dirección al rastrillo [Manuscrit]. - [1771?]. - [1] f. ; 32 x 45 cm.

Data probable deduïda en base a la data d'un decret del virrei Amat on es fa referència a un reconeixement del canons que cal fer en el presidi del Callao.

La lletra és la mateixa que la del plànol que es troba al [Ms. 400/53-I](#).

Relacionat amb el [Ms. 400/104](#) (document que, segons consta en la diligència que hi ha en aquest Manuscrit, ha estat posat a mans del Virrei).

Descripció física: Filigranes: flor de lis i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta negra.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "126" i, en tinta marró, núm. "53".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 109, Casado/Embid 107.

177. Ms. 400/59-II

Tabla para de prompto construir una batería con todo el tren nessesario a qualquier número de piezas [Manuscrit]. – [Entre 1761 i 1776]. – [1] f. : molt poc il. ; 29 x 45 cm.

Taula sobre la construcció de setze peces d'artilleria en bateria que conté la relació del material, municions, artillers i soldats necessaris per a cadascuna d'elles. – Inclou nota, a la part inferior, sobre com llegir i utilitzar la taula.

Nota: "La toesa es de seis pies reales".

Datació deduïda en base a les dates del virregnat de Manuel d'Amat i de Junyent al Perú.

Relacionat amb el [Ms. 400/59-I](#) (la lletra és la mateixa de l'autor d'aquest).

Descripció física: Tinta marró i una mica d'aquarel·la.

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela amb el [Ms. 400/59-I](#). Força taques d'òxid.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 60 b, Casado/Embid 59-2º.

2.3.3.3. Armada

178. Ms. 400/55

Mapa que comprende por menor el conthenido en cada pieza de tercios, caxones y retobos así de armas, municiones y peltrechos como de otros

diversos efectos de que se compuso la remisión hecha en la fragata nombrada la Balandra para el puerto de Arica, con destino para el Real Servicio, en la expedición mandada executar por este Superior Gobierno en decreto de 26 de este año y su resumen por mayor de la totalidad de cada especie con inteligencia de las piezas en que se ha acondicionaron desde número 1 a 285 en la forma siguiente [Manuscrit]. - [1765]. - [1] f. ; 46 x 67 cm.

Taula amb la relació de les peces o partides enviades pel virregnat espanyol del Perú per a l'expedició en defensa dels moxos contra els caçadors d'esclaus portuguesos, amb els totals d'armes, municions i altres instruments, aparells, etc. necessaris per a l'ús i defensa dels seus soldats. - Inclou text, a la part inferior, que completa la informació de la taula.

A la part inferior, completa el tít.: "Para la expedición de los Moxos contra portugueses".

Lloc i data obtinguts de Sáenz-Rico: Lima, 1765.

Descripció física: Filigranes: flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona i amb les inicials "VDL" a la base (cf. Churchill 405: coincideix només amb el dibuix de la part superior; Van der Ley) i "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "75".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 56, Casado/Embid 55.

179. Ms. 400/60

RODRÍGUEZ, Cristóbal Francisco

Estado que manifiesta en el que sale a navegar el navío de S.M. nombrado "El Peruano", que está prompto en la bahía del Callao para hacerse a la vela vajo el mando del capitán de esta classe Don Juan Baptista Bonet [Manuscrit] / Cristóbal Franzisco Rodríguez. - 1767. - [1] f. ; 37 x 48 cm.

Taules en les quals es dona informació sobre la tripulació i guarnició, municions d'aliments i aigua, roba i estris d'infermeria de la nau de S.M. Manuel d'Amat i Junyent, anomenada "El Peruano", abans de marxar del port d'el Callao direcció al port de Valparaiso. - Es fa esment dels pares jesuïtes que foren expulsats del Perú: "Efectos para auxilios, abrigo i asistencia de los padres de la Compañía que ban al cuidado de Don Alonso Carrio". - Inclou notes explicatives.

Nom citat: Alonso Carrió.

Lloc i data mss.: "A bordo del "Peruano" a el ancla en la bahía del Callao, a 28 de octubre de 1767".

Descripció física: Filigranes: flor de lis i "IV" (Gravell-Miller 411 i 412: originàriament, eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms). - Tinta marró.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "80" i, en tinta marró, núm. "7".

Estat de conservació: Exemplar muntat sobre tela. Amb taques d'humitat.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 61, Casado/Embid 60.

180. Ms. 400/105

CERRATO, José

Estado que manifiesta él en que salen a navegar del puerto del Callado para el de Cádiz los baxeles de S. M. de que se compone la escuadra del mando del capitán de navío Don Antonio de Arce [Manuscrit] / Joseph Zerrato. - A 18 de enero de 1772. - [1] f. ; 38 x 49 cm.

Taules que contenen noms, tipologies i dades numèriques sobre personal (oficials, tripulació i passatgers), municions (armament, queviures i càrrega) i dietes que fan referència a les quatre naus: "El Septentrión", "El Astuto", "San Lorenzo" i la fragata "La Liebre". - Inclou una nota explicativa.

Escrit a: "A bordo del navío Peruano anclado en este puerto del Callado".

Descripció física: Filigranes: flor de lis i "D & C Blauw" (Gravell-Miller 106: Dirk i Cornelis Blauw, germans holandesos). - Tinta negra.

Numeracions: A la part superior dreta, en llapis, núm. "51 (1)" i, en tinta marró, núm. "51".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 107, Casado/Embid 105.

2.3.3.3 Projectes de defensa

181. Ms. 400/2

[Posibilidades defensivas y propuestas para una mayor seguridad en las costas de la isla de Chiloé y de la zona del Estrecho de Magallanes] [Manuscrit]. - [22] f. ; 30 x 21 cm.

1. F. 1-4: Apuntes sobre el mapa recibido del Gobernador de Chiloé Don Carlos Beranger en orden a fortificar el Puerto llamado de Lapi en

aquella Ysla y reparos que se han hecho a su determinar, de poner el fuerte de San Carlos en la Punta propuesta de Tecue vajo la letra C. – 10 de octubre de 1769. – [4] f.

Dictàmen desfavorable a la proposta i mapa presentats per Carlos de Beranger en relació a l'emplaçament de la fortificació de San Carlos, al nord de l'illa de Chiloé, i a favor d'una ubicació alternativa.

Al v. del f. 4: "Reparos puestos al Plan de fortificaciones remitido por Don Carlos Beranger, Governador de Chiloé".

Escrit a: Lima.

Relacionat amb un mapa o plànol del Port de San Carlos fet per Carlos de Beranger i que pot tractar-se del que consta a Sáenz-Rico amb el núm. 8 dels desapareguts (Sáenz-Rico, p. 628).

Descripció física: Filigranes: medalló amb una banda en diagonal (segons Churchill, escut d'Estrasburg) que porta la llegenda "LIBERTAS" encapçalat per una corona, i sol amb les inicials "S", "A", "D" i "P" (d'esquerra a dreta i de dalt a baix) dins del cercle i el nom "POLLERI" a la base.

Numeracions: A l'angle superior dret, en tinta marró, núm. "8".

2. F. 5-20: Beranger, Carlos de, 1719-1793

Relación instructiva de la consistencia del Puerto de la ciudad de Santiago de Castro, capital de la Ysla de Chiloé y su archipiélago, provincia la más austral del Reyno de Chile de estos dominios meridionales de S.M. Cathólica, en la que se expresará pormenor su situación, ventajas y defectos como el actual estado de su defensa: to(?) según la importancia de resguardarle y de que no sirva de refugio a contrario alguno ... / Carlos de Beranger. – A 4 de octubre de 1770. – [16] f.

Instrucció adreçada per l'enginyer Carlos de Beranger al Virrei Amat informant-lo sobre l'estat de la qüestió pel que fa a les possibilitats defensives de les zones costaneres, ports i fortificacions de l'arxipèlag de Chiloé posant especial atenció en el Port de la ciutat de Castro. S'exposen els avantatges i inconvenients i també les necessitats detectades pel que fa a formació de les tropes, guarnició, flota tenint en compte les característiques del terreny, clima, sonda del mar, vies de comunicació, etc. La seva importància es deu a la seva situació estratègica ja que és el primer punt de contacte amb el continent pels europeus via marítima (pel Pacífic) i a la seva proximitat amb l'Estret de Magallanes, de domini portuguès. Inclou el projecte per a la fortificació de Castro i la obertura d'un camí que comuniqui aquesta ciutat amb San Carlos (al nord de l'Illa).

Nom citat: Matheo Abraham.

Escrit a: San Carlos (=Ancud).

Relacionat amb: es fa referència al plànol d'arquitectura que es troba en el [Ms. 400/1-I](#) (característiques de la seva fortificació) i a un document sobre

l'estat de l'artilleria dipositada a Castro, amb data del 6 d'agost i escrit pel mateix autor. Remet a un plànol del Port de Castro que es correspondria amb el que consta amb el núm. 6 dels desapareguts, en l'índex de Sáenz-Rico "Plano de la ciudad y Puerto de Castro en Chiloé".

Descripció física: Filigranes: dues filigranes diferents, ambdues amb el perfil de la figura d'un bou o brau semblants, i les inicials "FG" a la base (en una d'elles, hi ha dibuixada una flor de sis pètals); a més, n'hi ha una altra amb el dibuix d'un cavaller muntat a cavall portant una llança (en el cavall apareix també el dibuix de la flor). – Tinta marró. – 2 ult. f. en blanc. -Post. mss. al marge esquerre del text.

Numeracions: A l'angle superior dret de la 1^a p., en tinta marró, núm. "8".

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 3 b, Casado/Embid 2 b.

3. F. 21-22: Advertencias para la navegación en el Estrecho Magallánico [Manuscrit]. – [Entre 1766 i 1769]. – [2] f.

Explicació dels factors a tenir presents a l'hora de navegar per l'Estret de Magallanes i advertències dels perills existents per tal d'evitar l'establiment de l'enemic en aquesta zona, la hostilitat amb els indígenes i els atacs de pirates i corsaris, prenent com a punt de referència les experiències d'alguns navegants tals com Bougainville (1765), Mr. de Guiraudais (1766) i Mr. Duclos Guyot (1766).

Data aprox. deduïda del text en base al període en què tingueren lloc les expedicions geoestratègiques pel Pacífic.

Descripció física: Filigrana: inscripció amb un escut que consta de tres parts en cadascuna de les quals hi ha un asterisc: a banda i banda, es llegeixen "RA" i "ON", encapçalat per una corona i amb el nom "ROMANI" a la base (cd. Valls i Subirà s. XVII-XIX, Catalunya núm. 79: Ramon Romaní). – Tinta marró.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 3 b, Casado/Embid 2 c.

Tít. col·lectiu proporcionat pel catalogador.

Descripció física: Fol. moderna.

Estat de conservació: Exemplar relligat. El quadern presenta indicis que fan pensar en la possibilitat que anteriorment hagués format part d'algun volum (petits forats).

2.3.3 Altres

182. Ms. 400/108

GONZÁLEZ, Ambrosio

[Muestrario caligráfico, a modo de instancia, dirigida a Manuel d'Amat i Junyent ofreciéndose para la enseñanza y realización de trabajos caligráficos] [Manuscrit] / Ambrosio González. – A trece días del mes de octubre de 1771. - [1] f. ; 65 x 44 cm.

Tít. obtingut de Sáenz-Rico.
Escrit a: Lima.

Descripció física: Filigranes: "IV" (Gravell-Miller 411: originàriament eren les inicials de Jean Villedary; durant el s. XVIII fou utilitzada per diferents paperaires de l'Europa occidental i sol aparèixer associada a d'altres inicials o noms) i flor de lis inscrita en un escut encapçalat per una corona de tres puntes amb un núm. quatre a la base. – Text cal·ligràfic. – A dues tintes: negra i vermella. – Text orlat i escut del Virrei Amat.

Numeracions: A l'angle superior dret, en llapis, núm. "127" i, en tinta marró, núm. "54".

Estat de conservació: Exemplar restaurat i muntat sobre tela.

Bibl.: Sáenz-Rico núm. 110, Casado/Embid 108.

183. Ms. 179

AMAT I DE JUNYENT, Manuel

Relación de gobierno que hace el Exmo. Sor. Dn. Manuel de Amat y Junyent, virrey que fue de estos Reynos del Perú y Chile a su sucesor el Exmo. Sor. Dn. Manuel de Guirior, comprehensiva desde 12 de octubre de 1761 hasta 17 de julio de 1776. - 1761-1776. - 2 vol.

179-I

"Primera y segunda parte de la relación".

F. 3-5: Taula de contingut.

1. F. 6-78: "*Primera parte: Gobierno eclesiástico*".

2. F. 89-188: "*Parte segunda. Gobierno político y civil*".

188 f. (núm. antiga 178 f.). Els f. 156, 178, 179 i 188, pleg. són mapes; al f. 1, tít. en un frontispici en grisalla amb l'escut d'Amat.

179-II

"Tercera y quarta parte de la Relación del gobierno del Excmo. Sor. Dn. Manuel de Amat, virrey que fue de estos reynos".

F. 2-4: Taula de contingut.

F. 5-179: “*Tercera parte: Real hacienda*”.

F. 182-249: “*Parte quarta: Estado militar y fuerzas del reino*”.

249 f. (núm. antiga 237 f., f. 157-158 en blanc), Enq. pell valenciana s. XVIII, al llom teixell amb el tít. en lletres daurades; al vol. 1 marques de tanques, i al vol. 2 tanques metàl·liques ajurades.

Procedència: Biblioteca de Jaume Bofill i Mates.

Mapes inclosos dins de la *Relación de Gobierno*:

184-187: Vol. 1, “Primera y segunda parte de la Relación: Gobierno eclesiástico i Gobierno político y civil”.

184. Ms. 179-I, f. 156⁹ [entre f. 149-150]:

Descripción topográfica que comprende el territorio de las misiones de Moxos y Chiquitos perten[en]ciantes al Gobierno de Sta. Cruz de la Sierra. - [1766 o post.]. Escala no determinada. - [1] f. pleg.: il. col.; 27'5 x 29 cm, en full de 29 x 38 cm.

Mapa on s'indiquen els territoris de les missions de les diferents comunitats a l'Amèrica meridional: els Moxos, els Chiquitos, els de Santa Cruz de la Sierra i els rius punts crucials a vigilar, i també dels usurpats pels portuguesos en la batalla de Matogrosso, al capdavant de la qual hi havia Juan de Pestaña. Inclou llegenda del mapa i notes explicatives. Amb el nord orientat a l'esquerra.

Descripció física: Tinta marró i aquarel·la.

185. Ms. 179-I, f. 178 [entre f. 170-171]:

Mapa del Gran Chaco Gualamba confinante con las provincias del Tucumán, Paraguay y Buenos Ayres. - Escala no determinada. - Año de 1774. - [1] f. pleg. : il col. ; 16'5 x 25 cm, en full de 26'5 x 37'5 cm.

Mapa de les províncies de Buenos Aires, Tucumán i Paraguai, amb indicació dels rius i vies de comunicació entre elles i el Perú i de les diferents reduccions. Inclou llegenda del mapa. Amb el nord orientat a la dreta.

Descripció física: Tinta negra, marró i aquarel·la.

---

⁹ En primer lloc, es dona la numeració moderna i seguidament, entre claudàtors, l'original.

186. Ms. 179-I, f. 179 [entre f. 170-171]:

Plan del camino nuebamente descubierto y fácil para ir, comerciar y auxiliar en 10 días a las misiones y pueblos de los Moxos por los ríos que son todos nabegables, lo que se podrá practicar desde Cochabamba y Tarata hasta llegar al embarcadero que se demuestran sin necesidad de los dilatados y penosos rodeos que interviene por Santa Cruz de la Sierra. - Escala no determinada. – [1] f. pleg.: il. col.; 30'5 x 42'5 cm.

Mapa de la zona de l'Alt Perú, actual Bolívia, amb els rius i camins que comuniquen les missions dels Moxos i la part occidental del Virregnat. Amb el nord orientat a l'esquerra.

Descripció física: Tinta negra i aquarel·la.

187. Ms. 179-I, f. 188 [darrera f. 178]:

Cuarterón reducido al Meridiano de Tenerife desde la latitud de 47 grados [30] minutos S hasta la de 17 grados 30 minutos N. Se manifiesta la expedición hecha de orden de S. M. Católica comunicando al Exmo. Sor. virrey Dn. Manuel de Amat que hizo el armamento en el Puerto del Callao para el reconocimiento de las yslas occidentales de la costa de Perú, donde se hallarán las descubiertas por la fragata el Águila en el año de 1772, como el de 1774, y no menos se demuestra la derrota desde que salió del Callao hasta el regreso ... - [1744 o post.]. - Escala no determinada. – [1] f. pleg.: il. col.; 30'7 x 40 cm.

Mapa de la zona litoral de l'Amèrica del Sud i de la regió de l'oceà Pacífic que comprèn les illes de la Polinèsia francesa i les Illes Galápagos i on s'assenyalen els trajectes seguits en les dues expedicions realitzades . Inclou llegenda del mapa.

Descripció física: Tinta marró i aquarel·la.

188-191: Vol. 2, Tercera parte: "Real Hazienda"; Parte quarta: "Estado militar y fuerzas del Reyno".

188. Ms. 179-II, f. 161 [entre f. 154-155]:

Plan del Puerto de Valdivia relevado geometricalmente en la América meridional sobre las costas del Reyno de Chile que comprehende hasta la fortificación y pueblo del mismo nombre situado en los 39 grados 40 minutos de latitud austral y en los 301 grados 30 minutos de longitud meridiano de Tenerife. - 2000 tuesas o 4666 i 2/3 varas castellanas [=5'7 cm]. – [1] f. pleg. : il col. ; 28 x 38 cm.

Mapa de la costa xilena de Valdivia amb l'illa de Teja, anomenada al segle XVIII "Ysla del Rey" envoltada d'una sèrie de rius que conflueixen a la desembocadura del riu Valdivia, i de les fortificacions existents. Amb el nord orientat a baix i a l'esquerra.

Descripció física: Tinta marró i aquarel·la.

189. Ms. 179-II, f. 162 [entre f. 154-155]:

Bahía que encontró el Pingüe la Ana uno de los de la esquadra del Vicealmirante Ansón, en la altura meridional de 45 grados 30 minutos en las costas del Archipiélago de Chonos en el Mar del Sur ... - Escala no determinada. – [1] f. pleg.: il. col. ; 26'7 x 38 cm.

Mapa de la costa de la zona patagònica de l'Arxipèlag de Chonos. Orientat amb el nord a l'esquerra. Profunditats marines expressades en una mesura "utilizada por los yngleses ... la qual excede a la de brazas ..., pues cada una es mayor que dos brazas nuestras castellanas-".

Descripció física: Tinta marró i aquarel·la.

190. Ms. 179-II, f. 207 [entre f. 196-197]:

Reconocimiento y demarcación de la costa de Lima: corre 15 leguas, las 8 al norte y las 7 al sur, con el plan de su terreno y proporciones para su defensa. - 3 leguas [=5 cm]. – [1] f. pleg.: il. col.; 11'6 x 25 cm, en full de 29 x 39'5 cm.

Mapa de reconeixement de la costa del Perú. Inclou llegenda del mapa i notes explicatives.

Orientat amb el nord a l'esquerra. Indicació de les profunditats marines.

191. Ms. 179-II, f. 212 [entre f. 200-201]:

Plano del Real Felipe del Callao. -100 varas [=5'8 cm]. - Escala no determinada. – [1] f. pleg. : il. col. ; en full de 30'5 x 46 cm.

Plànol d'arquitectura de la fortificació d'El Callao (Perú). Inclou llegenda del plànol i notes sobre les municions i armament que hi té emmagatzemat.

Descripció física: Tinta negra i aquarel·la.

192-194: Ms. 204

Recull de textos i documents sobre el virregnat del Perú. [Darrer terç s. XVIII] :

192. 204/1, F. 1-8: Registre de documentació relativa al virregnat del Perú. Fragment; conté: disposicions sobre la religió i el culte, datades a Lima a 5 de novembre de 1763, Aranjuez a 16 d'abril de 1767, Lima a 7 d'agost de 1762, Roma a 10 de novembre de 1760 i Lima a 9 de desembre de 1767. [2ª meitat del s. XVIII].

8 f. (núm. antiga 14-21 f.); 320 x 200 mm.

193. 204/2, f. 17-20: Protocol a observar entre l'arquebisbe de Lima i el virrei del Perú, per a la presa de possessió per part de Manuel d'Amat del càrrec de Gentilhombre de la Clau de Cámara de Entrada. Còpia amb l'autenticació del Marquès de Salinas. - Lima, 29 d'octubre de 1766. 4 f. x cm.

Descripció física: Paper timbrat de 1762, 1763 i 1765, amb un segell que el valida per 1766 i 1767. 4 f. x cm.

Estat de conservació: Restaurat.

194. 204/3, 21-24: Protocol a observar entre l'arquebisbe de Mèxic i el virrei del Perú, Manuel d'Amat. Còpia amb l'autenticació del Marquès de Salinas. Lima, 29 d'octubre de 1766. - 24 f. (f. 9-16 en blanc); diverses mesures.

Descripció física: Paper timbrat de 1762 i 1763, amb un segell que el valida per 1766 i 1767 (f. 24 en blanc).

Procedència: havia pertangut a Manuel d'Amat i, posteriorment, a Jaume Bofill i Mates.

195. Ms. 205

Registre de documentació relativa al virregnat del Perú. Fragment; conté còpies de documents datats a Lima a febrer de 1776 i a 25 de juny de 1747, entre ells un sobre l'*Étiquette y ceremonial que está en uso al ingreso de los Sres Vicerreyes*". - [Darrer quart del s. XVIII]. - 10 f (núm. Antiga 110-119 f.); 305 x 205 mm.

Nota: El protocol data de Lima, 12 d'abril de 1747 i és aplicable a l'època en què Manuel d'Amat fou nomenat virrei (referència al protocol per a la presa de possessió del càrrec).

196. Ms. 206

ENIS, Thadeo Xavier

Diario histórico de la guerra de los Guaraníes desde el año 1754. – [San Lorenzo, 1755 o post.]. – 24 f. ; 305 x 210 mm.

Notes: Al f. 1: "Diario histórico de los capitanes Dn Antoniio Cattani i Dn Joseph Gomes hallaron en la papelera del padre Thadeo Xavier Enis, de la Compañía de Jesús, en el escrutinio de papeles que por orden del señor governador Dn Joseph Joachín de Viana hizieron después de la sorpresa del Pueblo de San Lorenzo. Su author es dicho padre Thadeo, de cuya letra es enteramente". – Es narren fets fins el dia 13 de maig de 1755.

Relacionat amb: [Ms. 400/64](#).

Descripció física: Enq. protecció tela BC. Part del text cancel·lat i esmenat.

Procedència: Biblioteca de Jaume Bofill i Mates.

197. Ms. 207

PÉREZ DE ASTAÁS, Francisco

Descripción de la provincia de Luya y Chillaos.- Lima, 30 de juny de 1762. – 12 f.; 305 x 205 mm. Text emmarcat per filets.

Notes: Al f. 2, plànol a l'aiguada de la província de Luya de relleu pictòric i les poblacions representades amb el dibuix de cases (410 x 530 mm). – Inclou llegenda del plànol. - No dibuixat a escala.

Descripció física: Enq. protecció tela BC.

Procedència: Biblioteca de Jaume Bofill i Mates.

198-202: Ms. 208

Miscel·lània de textos relatius a l'illa d'Amat, actualment Tahití. – Lima, [post. 1774]. – 12 f.; 310 x 210 mm.

198. 208/1 F. 1-8v, Diccionario de algunos verbos y nombres más usuales de los havitadores de las islas Otaheti y demás nuebamente descubiertas que se han podido adquirir mediante el trato de los tres insulares sacados de ellas después de haverse instruido en el idioma español en el tiempo que permanecieron en estat ciudad de los reyes, capital de Perú, en todo el año de 1774,a cuyos fines se rebolvieron a ellas. – 1774.

199. 208/2 F. 8v, Razón de los indios de la de Amat que han estado en la Ysla de Orallatea.

200. 208/3 F. 9r-10r, Razón de los yndios del partido de Guayuru que han ido a Orallatea.

201. 208/4 F. 10v, Nombres de los rios de la Ysla de Amat.

202. 208/5 F. 11-12, Interrogatorio de diferentes preguntas de que fueron encargados los últimos oficiales que han pasado a las islas de Otaheti por el mes de septiembre de 1774 para que se instruyesen y diesen razón de sus circunstancias y estado.

Descripció física: Enq. protecció tela BC.

Procedència: Havia pertangut a Jaume Bofill i Mates.

203-208: Ms. 209

Recull amb les còpies de documents sobre la Inquisició al virregnat del Perú en temps del virrei Manuel d'Amat. - 1763. – 16 f. ; 300 x 205 mm.

203. 209/1, f. 1: Julián de ARRIAGA. Carta a Manuel d'Amat sobre el procés incoat per Pedro Arenaza, inquisidor valencià, contra Cristóbal Sánchez Calderón, com a mesura per a depurar el Tribunal de la Inquisició enfront dels abusos denunciats. Madrid, 4 de desembre de 1763.

Adjunta: Cita a Matheo Amuzquíbar. Signa: Manuel Ar?, inquisidor general.

204. 209/2, f. 3-6: Carta a Manuel d'Amat. Madrid, 21 d'octubre de 1763.

205. 209/3, f. 7-8: Julián de ARRIAGA. Carta a Manuel d'Amat. Madrid, 1 de desembre de 1763.

206. 209/4, f. 9-10: Manuel Ar[?]. Carta a Manuel d'Amat. Madrid, 21 d'octubre de 1763.

207. 209/5, f. 13-14: Julián de ARRIAGA. Carta a Manuel d'Amat. Madrid, 4 de desembre de 1763.

208. 209/6, f. 15-16: Carta a Manuel d'Amat. Buen Retiro, 4 de desembre de 1763.

Descripció física: F. 2, 8, 11 i 12 en blanc; paginació original contínua; enq. protecció tela BC.

Procedència: Biblioteca de Jaume Bofill i Mates.

209-214. Ms. 211

Miscel·lània de textos relatius a l'expulsió dels jesuïtes, a la Inquisició i a l'administració del virregnat del Perú en temps del virrei Amat. - 1763-1772. – 48 f.; diverses mesures.

209. 211/1, f. 1-4: Manuel QUINTANO BONIFAZ. Instruccions de l'inquisidor adreçades a Manuel d'Amat per al nomenament de dos jutges en la causa contra Pedro Antonio de Arenazca; còpia. 1763. - 4 f. (núm. antiga: f. 11-12, 17-18); 300 x 205 mm.

1. F. 1-2, Madrid, 27 d'octubre de 1763.
Amb segell de placa.
2. F. 3-4, Madrid, 27 d'octubre de 1763.
Amb segell de placa.

210. 211/2, f. 5-6: Registre de documentació relativa a assumptes del Tribunal de Comptes, administració de l'exèrcit i sobre la intenció per part del govern espanyol d'enviar missions de jesuïtes al virregnat del Perú. Fragment; conté còpies de documents. - Lima, [1757 o post.]. – 2 f. (núm. antiga: f. 23-24); 300 x 205 mm.

211. 211/3, f. 7-24: Instruccions adreçades a Manuel de Amat sobre l'expulsió dels jesuïtes del Perú; còpies. -1767. – 18 f. (núm. antiga: f. 37-54); 303 x 210 mm.

1. F. 7-10, CONDE DE ARANDA. Madrid, 1 de març de 1767.
  2. F. 11-14, CONDE DE ARANDA. Madrid, 1 de març de 1767.
  3. F. 15-18, CONDE DE ARANDA. Madrid, 1 de març de 1767.
  4. F. 19-20, MARQUÉS DE GRIMALDI (José de Manzanos Piqueras). Pardo, 2 de març de 1767.
  5. F. 21-22, MARQUÉS DE GRIMALDI (José de Manzanos Piqueras). Pardo, 2 de març de 1767.
  6. F. 23-24, MARQUÉS DE GRIMALDI (José de Manzanos Piqueras). Pardo, 2 de març de 1767.
- Adjunta: 3 còpies d'una carta del Rei.

Descripció física: f. 10, 14, 18, 20, 22, 24 en blanc.

212. 211/4, f. 25-31: Altres instruccions sobre la Inquisició i administració del virregnat del Perú. – 7 f.; 305 x 210 mm.

1. F. 25, Aranjuez, 14 de maig de 1772.
Núm. antiga: f. 79.
2. F. 26-27, Julián de ARRIAGA. Madrid, 28 de març de 1768.
Núm. antiga: 123-124.
3. F. 28, Julián de ARRIAGA. Instrucció; còpia. Madrid, [21] de març de 1768.
Núm. antiga: f. 149.
4. F. 29, Julián de ARRIAGA. Instrucció; còpia. Madrid, 21 de març de 1768.
Núm. antiga: f. 151.
5. F. 30-31r, Marqués de los LLANOS. Madrid, 20 de gener de 1767.
Núm. antiga: f. 256-257.
6. F. 31v, Manuel d'AMAT. Carta; còpia. Signa el seu secretari: Martín de Martiarena. Lima, 17 d'agost de 1767.

Descripció física: F. 27, 32-35 en blanc.

213. 211/5, f. 36-37: Registre de documentació relativa al virregnat del Perú. Fragment; conté còpies de documents. Lima, [darrer quart s. XVIII]. – 2 f.; 298 x 205 mm.

214. 211/6, f. 38-48: Altres instruccions; còpies. - 1765-1768. – 11 f.; diverses mesures.

1. F. 38-41, Julián de ARRIAGA. Madrid, 25 de febrer de 1768. No adjunta documentació relacionada.
Núm. antiga: f. 87-90.
2. F. 42, Marqués de GRIMALDI (José de Manzanos Piqueras). Instrucció sobre defensa. Carta. Pardo, 20 de febrer de 1765. Núm. antiga: f. 123.
3. F. 43, Instrucció sobre defensa. Pardo, 25 de febrer de 1765. Núm. antiga: f. 128.
4. F. 44, Instrucció sobre la Inquisició. Madrid, 21 de març de 1768.
Núm. antiga: f. 155.
5. F. 45-46, Julián de ARRIAGA. Instrucció sobre la Inquisició. San Lorenzo, 2 de novembre de 1766.
Núm. antiga: f. 204.
6. F. 47-48, Instrucció sobre defensa. [s.d.].
Núm. antiga: f. 206-207.

Descripció física: f. 41 i 46 en blanc. – Enq. protecció tela BC.

Relacions observades entre documents d'aquesta col·lecció factícia que semblen procedir de la mateixa mà i font: 209 / 211, 5; 210 / 212, 1; 211, 1-2 / 212, 4-5.

Descripció física: Enq. protecció tela BC.

Estat de conservació: força òxid.

Procedència: Biblioteca de Jaume Bofill i Mates.

215. Ms. 2484

Correspondència del visitador general del virregnat del Perú, José Antonio de Areche. 22 de gener-22 de novembre de 1781. – 1 vol.

Notes: Al lloc: "Visita Gral. Corresp. Con la Corte.3.Año 1781". – Núm. de registre del vol.: 253-341 [342 inc.].

Procedència: Compra a la llibreria Porter.

216. Ms. 2782

Pedro ARENAZA

Relación de lo sucedido en el Perú en 28 de octubre 1746, descripció d'un terratrèmol. – Lima, 28 de [noviembre] de 1746. – 6 f.; 205 x 160 mm.

Relacionat amb: Ms. 400/24.

Descripció física: F. 4 i 6 en blanc.

Procedència: Compra a la llibreria Porter. Ex-libris de la col·lecció Porter-Moix "España en el mundo". Numeracions: a l'angle superior del verso de la coberta "1488" i, al f. 6v, "11.100/73".

ÍNDEXS

3 ÍNDEXS

3.1 ÍNDEX ONOMÀSTIC

A	
Abraham, Matheo <i>Cartògraf</i>	181.2
Amat i de Junyent, Manuel d' (ca. 1705-1782) <i>Governador i President de l'Audiència de Xile (1755-1761) i virrei del Perú (1761-1776)</i>	5 , 12 , 20 , 27 , 30 , 38 , 52 , 60 , 99 , 100 , 101 , 102 , 103 , 104 , 105 , 106 , 107 , 108 , 109 , 110 , 113-114 , 118 , 122-123 , 160 , 165 , 169 , 172 , 175 , 182 , 186 , 192 , 193 , 194 , 202 , 211
Amuzquíbar, Mateo <i>Decà del Tribunal de la Inquisició</i>	203 , 215
Ansón, George Anson, Baron, 1697-1762 <i>Almirall anglès i capità de fragata</i>	188
Apodaca, Juan de (1754-1835) v.: Ruiz de Apodaca, Juan de (1754-1835)	
Arce, Antonio (m. 1798) <i>Capità de vaixells de guerra</i>	180
Areche, José Antonio <i>Visitador/Inspector fiscal</i>	214
Arenaza, Pedro de <i>Inquisidor</i>	202 , 215
Arriaga, Juan <i>Batlliu de l'ordre de San Joan de Jerusalem</i>	192 , 202 , 204 , 206-207
Aymerich y Villajuana, Antonio <i>Enginyer militar i governador del territori dels Moxos (Audiència de Charcas)</i>	88 , 89 , 90 , 91
B	
Barnachea, Juan de <i>Comptador del repartiment de Guaracachuco (Arxidiòcesi de Lima)</i>	150
Bellin, Jean Nicolas (1693-1772) <i>Cartògraf francès</i>	25

Beranger, Carlos de (1719-1793) <i>Enginyer militar, Perú</i>	40 , 74 , 100 , 137-138 , 181.1 i 181.2
Birt, José Antonio (m. 1773) <i>Enginyer militar, Xile</i>	15 , 54 , 55 , 56 , 57 , 63 , 64 , 65 , 66 , 67 , 68 , 69 , 70 , 71 , 72 , 75 , 82 , 174
Boenechea, Domingo de (ca. 1730-1775) <i>Marí espanyol</i>	31 , 32 , 33 , 34 , 35 , 36
Bonet, Juan Bautista (1709-1785) <i>Comandant de fragata</i>	179
Bonacorsi, Raimundo <i>Alferes de fragata</i>	36
<i>Bonicorci, Raimundo</i> v.: Bonacorsi, Raimundo	
Bougainville, Louis-Antoine de, comte (1729-1811) <i>Militar de terra i navegant i explorador francès</i>	36
Buselin, C. I. <i>Dibuixant</i>	6-7
<i>Bustamante, Pablo (1709-1790)</i> v.: Sáenz de Bustamante, Pablo Ignacio (1709-1790)	
C	
Cardona, José (s. XVIII) <i>General i corregidor de la província de Chachapoyas, Perú</i>	14
Carles III, Rei d'Espanya <i>Dates del regnat: 1759-1788</i>	5
Carpfanger, Juan Andrés <i>Comptador</i>	140 , 141 , 142 , 143 , 144 , 145 , 146 , 147 , 148 , 149 , 150 , 151 , 152 , 153 , 154 , 155 , 156
Carrío Labandera, Alonso <i>Corregidor i militar</i>	179
Casanova, Juan José de <i>Descubridor de la primera veta de mercuri a les Mines de Hualgayoc</i>	20
Castellbell, Josep d'Amat i de Junyent, Marquès de <i>Germà de Manuel d'Amat i de Junyent</i>	112

Castro, Joseph de <i>Soldat</i>	36
Cattani, Antonio <i>Capità</i>	195
Cedillo, Pedro Manuel <i>Cartògraf</i>	10, 14
Cerrato, José <i>Militar</i>	180
César, Julio (s. XVIII) <i>Artista gràfic</i>	12
<i>Chenard de la Giraudais, François</i> v.: Giraudais, François Chenard de la	
Copons (Família) <i>Família resident a Barcelona</i>	111
D	
<i>Duclos Guyot, Mr. de</i> v.: Duclos-Guyot, Nicolas Pierre	
Duclos-Guyot, Nicolas Pierre <i>Capità de fragata de La Bodeuse, durant l'expedició de Bougainville pel Pacífic (1766-1769)</i>	181.3
E	
Enis, Thadeo Xavier, S.I. <i>Jesuïta</i>	196
<i>Enríquez, Ángel</i> v.: Enríquez Caballero, Ángel	
Enríquez Caballero, Ángel <i>Tinent de cavalleria de l'exèrcit espanyol</i>	8, 160
Ezcurra, Pedro <i>Enginyer militar</i>	76, 77, 78
<i>Ezqurra, Pedro</i> v.: Ezcurra, Pedro	
F	
Freire y Andrade, Pedro <i>Comptador de la fragata Santa María Magdalena (1775)</i>	36

G	
Gamarra, Martín de <i>Enginyer</i>	83
Garos, Francisco <i>Militar</i>	167
Garretón, Juan Antonio (1714-1782) v.: Garretón y Pibernat Anglada, Juan Antonio (1714-1784)	
Garretón y Pibernat Anglada, Juan Antonio (1714-1784) <i>Governador militar i corregidor espanyol, Xile</i>	4 , 51
Gayangos, Tomás (m. 1796) <i>Marí espanyol; tinent i comandant de la fragata Santa María Magdalena (1775)</i>	34 , 36
Gómez, José (s. XVIII) <i>Capità</i>	196
González, Ambrosio <i>Teòric i cal·lígraf Espanyol</i>	182
González, Felipe Haedo (1702-1792) <i>Marí i explorador espanyol</i>	27-28 , 30
Gonzales, Phelipe (1702-1792) v.: González, Felipe Haedo (1702-1792)	
Guerreros, Cristóbal <i>General i corregidor de la província de Piura, Perú</i>	8
Guiraudais, Mr. de v.: Giraudais, François Chenard de la	
Giraudais, François Chenard de la <i>Capità de l'Étoile, vaixell l'expedició de Bougainville pel Pacífic (1766-1769)</i>	181.3
H	
Henríquez Caballero, Ángel v.: Enríquez Caballero, Ángel	
Hervé, Juan de <i>Marí espanyol que participà en expedicions espanyoles vers el Pacífic</i>	29 , 31 , 32 , 33 , 34 , 35 , 36
I-L	
Iturralde, Joaquín Ramon de <i>Comerciant establert a la província de Cajamarca, Perú</i>	17 , 18 , 19 , 20

Jáuregui, Domingo Antonio de <i>Governador, Perú, ca. 1767</i>	138
<i>Lacomba, Petrus</i> v.: Lacombe, Pierre	
Lacombe, Pierre <i>Militar</i>	170
Lamo y Zúñiga, Joaquín de <i>Coronel del Regiment d'Infanteria, Perú</i>	139
Laxa de Valdés, Juan Francisco <i>Notari i director de la Superintendencia General de Cruzada, a Lima, en qualitat de substitut, ca. 1764</i>	139
Leuro y Carpfanger, Juan José de (m. 1819) <i>Comptador, Perú</i>	161
Losada y Caravallo, Antonio <i>Militar, jutge i agrimensor, Espanya i Perú</i>	38
<i>Lossada Caraballo, Antonio</i> v.: Losada y Caravallo, Antonio	
M-Q	
M. S. C. (s. XVIII) <i>Gravador</i>	46
Machado, Diego <i>Alferes d'infanteria</i>	36
Martiarena, Martín de <i>Secretari del Virrei Amat</i>	175 , 212.6
Mollinedo y Angulo, Manuel de <i>Bisbe de Cuzco</i>	148
Moral, Francisco del <i>Militar</i>	171
Morales, Ramón <i>Segon pilot de la fragata Santa María Magdalena</i>	36
Parada, Diego Antonio de, 1698-1779 <i>Arquebisbe de Lima</i>	193
Peña Zamorano, Domingo de <i>Comptador oficial de la Superintendencia General de Cruzada, Perú</i>	139

Pérez, Francisco de <i>Grumet de tripulació</i>	36
Piedra, Felipe <i>Cartògraf?</i>	30
<i>Potier De l'Orme, Jean</i> v.: Pottier De l'Horme, Jean	
Pottier De L'Horme, Jean <i>Lloctinent de vaixell, que formà part de l'expedició amb Mr. de Surville al capdavant (1769)</i>	24 , 25 , 26 , 128 , 130
<i>Pottier Delorme</i> v.: Pottier De l'Horme, Jean	
R	
Rodríguez, Cristóbal Francisco <i>Oficial de la tresoreria reial a Lima</i>	179
Ruiz de Apodaca, Juan (1754-1835) <i>Alferes de la fragata Santa María Magdalena (1775)</i>	31 , 36 , 114
S	
<i>Sáez de Bustamante, Pablo (1709-1790)</i> v.: Sáenz de Bustamante, Pablo Ignacio (1709-1790)	
Sáenz de Bustamante, Pablo Ignacio (1709-1790) <i>Militar, Perú</i>	172-173
Salinas, Marqués de <i>Escrivà major de govern i Guerra</i>	193-194
Sánchez Calderón, Cristóbal <i>Visitador/inspector fiscal</i>	202
Somaglia, José de la <i>Capità i comandant d'esquadra, Callao (Perú)</i>	175
<i>Surville, Monsieur de (1717-1770)</i> v.: Surville, Jean François de (1717-1770)	
Surville, Jean François de (1717-1770) <i>Mari i explorador francès</i>	24 , 25 , 26 , 128 , 130
T	
Toledo, Nicolás <i>Alferes i tinent de la fragata Santa María Magdalena</i>	35-36

(1775)	
Torrens, Pau <i>Fonedor, Barcelona</i>	113-114
U-Z	
Valle y Quadra, José Antonio de la <i>Corregidor de la província de Piura, Perú</i>	160
Viana, José Joaquín de, n. 1718 <i>Militar espanyol</i>	196
<i>Xáuregui, Domingo Antonio de</i> v.: Jáuregui, Domingo Antonio de	
<i>Yturralde, Joaquín Ramón de</i> v.: Iturralde, Joaquín Ramón de	
<i>Zedillo, Pedro Manuel</i> v.: Cedillo, Pedro Manuel	
<i>Zerrato, José</i> v.: Cerrato, José	
Zubieta, Bernardo de <i>Catedràtic de llengua i canonge subdelegat general de la Superintendencia, Lima</i>	139

3.2 ÍNDEX DE MATÈRIES

A	
<i>Abastament d'aigua</i> v.: Aigua, Abastament d'	
<i>Abastament militar</i> v.: Exèrcits – Proveïment	
Aborígens vt.: Chimús Etnologia Guaranís Indis de l'Amèrica del Sud Maori (Poble neozelandès) Maputxes Moxo (Poble amerindi)	33 , 124 , 125 , 126 , 157 , 168
<i>Administración de la Renta del Tabaco de Santiago de Chile</i> v.: Perú (Virregnat). Real Renta del Tabaco. Administración General de Santiago de Chile	
<i>Águila (Vaixell)</i> v.: Santa María Magdalena (Vaixell)	
<i>Águila de Chiloé (Vaixell)</i> v.: Nuestra Señora de Monserrate (Vaixell)	
Aigua, Abastament d' vt.: Dics Estructures hidràuliques Sèquies	20 , 121-122
<i>Alberedes</i> v.: Carrers	
<i>Alçaments indígenes</i> v.: Revoltes	
Anglesos – Viatges vt.: Viatges	33 , 178
Aparells i instruments [de navegació] vt.: Navegació	127
<i>Araucans</i> v.: Maputxes	

<i>Argent viu</i> v.: Mercuri		
Armes	vt.: Armes d'artilleria Armes de guerra Armes primitives	113 , 114 , 115 , 116 , 117 , 118 , 128 , 170 , 171 , 172 , 173 , 174 , 175 , 176 , 177
Armes d'artilleria	vt.: Armes de guerra Canons Exèrcits – Proveïment Morters (Artilleria)	113 , 114 , 115 , 116 , 117 , 118 , 170 , 175 , 176 , 177
Armes de guerra	vt. Armes d'artilleria Exèrcits – Proveïment	113 , 114 , 115 , 116 , 117 , 118 , 171 , 172 , 173 , 174 , 175 , 176 , 177 , 178
<i>Armes i municions</i> v.: Armes de guerra		
Armes primitives	vt.: Armes	128
Arquitectura civil	vt.: Escoles públiques Orfenats Presons	83 , 84 , 85 , 86 , 87 , 125
<i>Arquitectura clàssica</i> v. Neoclassicisme (Arquitectura)		
Arquitectura domèstica	vt.: Edificis Palaus Residències segones	100 , 101 , 102 , 103 , 104 , 105 , 106 , 107 , 108 , 109 , 110 , 111 , 112
Arquitectura militar	vt.: Arsenals militars Casernes Enginyeria militar	50-81 , 181
<i>Arquitectura moderna</i> v.: Neoclassicisme (Arquitectura)		
Arquitectura muntanyenca		82
Arsenals militars	vt.: Arquitectura militar	57-58 , 73 , 172

Art rococó	101
<i>Artilleria, Armes d'</i> v.: Armes d'artilleria	
<i>Avingudes</i> v.: Carrers	
B	
<i>Badies portuàries</i> v.: Ports	
Batalles vt.: Madonna dell'Olmo, Batalla de, Cuneo, Itàlia, 1744 Revoltes Río Bueno, Campanya de, 1758/1759	2-3 , 178
Biblioteca de Catalunya. Manuscrit 400	1
Butlles de la Croada [com a matèria no com a forma] vt.: Església Catòlica – Finances Impostos eclesiàstics Tribunal de Cruzada. Superintendencia General (Lima)	139
C	
Cal·ligrafia espanyola vt.: Escriptura	182
Camino Real de Lima vt.: Camins	11 , 13
Camins vt.: Camino Real de Lima Carrers	11 , 13 , 49
Campaments militars	2 , 3 , 4
<i>Campanyes militars</i> v.: Batalles	
<i>Campo de Marte (Lima)</i> v.: Parque de Marte (Lima)	
<i>Canals de regatge</i> v.: Sèquies	

Canons vt.: Armes d'artilleria Exèrcits – Proveïment	115 , 118
Carrers vt.: Camins Ciutats Enginyeria civil Espais lliures Obres públiques Paseo de Aguas (Lima) Urbanisme	95 , 96 , 97 , 98 , 99
Cartes nàutiques vt.: Costes	21 , 24 , 27 , 28 , 29 , 30 , 37 , 44-45
Casa de Huérfanos de Lima vt.: Orfenats	84 , 85 , 86
Casa de Moneda (Potosí) vt.: Sèques (Numismàtica)	66 , 88-89 , 91 , 124
Casernes vt.: Arquitectura militar Cuartel de los Dragones (Santiago, Xile)	66 , 79
<i>Cases de la moneda</i> v.: Seques (Numismàtica)	
<i>Cases de muntanya</i> v.: Arquitectura muntanyenca	
Castells vt.: Enginyeria militar	50 , 54-55 , 63-64 , 67 , 68 , 69 , 70 , 72 , 76-78 , 81
Castillo de Amargos (Corral, Xile) vt.: Castells	55 , 67-68
Castillo de la Concepción (Concepción, Xile) vt.: Castells	63
Castillo de Corral (Corral, Xile) vt.: Castells	55 , 69-70
<i>Castillo de Cruces</i> v.: Castillo San Luis de Alba de Cruces (San José de la Marquina, Xile)	

Castillo de Niebla (Niebla, Xile) vt.: Castells	54 , 71-72
Castillo de San José (Valparaíso, Xile) vt.: Castells	64
Castillo San Luis de Alba de Cruces (San José de la Marquina, Xile) vt.: Castells	50
Castillo de Valdivia vt.: Castells	54
Cavalleria – Perú (Virregnat) vt.: Exèrcits – Perú (Virregnat) Infanteria – Perú (Virregnat)	164 , 168-169
Censos vt.: Estadística demogràfica Població	138 , 140-161
<i>Centres penitenciaris</i> v.: Presons	
Cerro de Hualgayoc (Perú) vt.: Mines de mercuri	17-20
Cerro de Santa Bárbara (Huancavelica: Departament) vt.: Mines de mercuri	137-138
<i>Chacras</i> v.: Hisendes	
Chimús vt.: Indis de l'Amèrica del Sud– Perú	11
Chiquitos (Bolívia : Província) vt.: Indis de l'Amèrica del Sud – Bolívia	183
Ciutats vt.: Carrers	11 , 39

Parcs Pobles i viles Urbanisme	
<i>Ciutats – Planificació</i> v.: Urbanisme	
Exèrcits – Espanya	2 , 170
Exèrcits – França	2
Exèrcits – Perú (Virregnat) vt.: Enginyeria militar	5 , 163-164 , 167-169 , 173-180
Forns de cocció	122-123
Forns metal·lúrgics vt.: Fosa Metal·lúrgia	120-121
Fosa [de metalls] vt.: Metal·lúrgia Forns metal·lúrgics	20 , 120 i 121
Fragata Santa Rosalía vt.: Vaixells	27-28
Francesos –Viatges vt.: Viatges	24-26 , 181
Franciscans	36
Fuerte Fernando (Xile) vt.: Fortificacions	51
Fuerte el Real Felipe (Callao) vt.: Fortificacions	52 , 59-62 , 190
Fuerte Real de San Carlos (Chiloé (Illa)) vt.: Fortificacions	74 , 181
Fuerte de San Antonio (Robinson Crusoe (Illa), Xile) vt.: Fortificacions	64
Fuerte de San Carlos (Valdivia: Província)	56

vt.: Fortificacions	
<i>Fuerte de San Phelipe el Real (Callao)</i> v. Fuerte el Real Felipe (Callao)	
G	
Geografia eclesiàstica	140-158 , 161
vt.: Església Catòlica. Arxidiòcesi de Chuquisaca Església Catòlica. Arxidiòcesi de Lima Església Catòlica – Arxidiòcesis Església Catòlica. Diòcesi d’Arequipa Església Catòlica. Diòcesi de Cuzco Església Catòlica. Diòcesi de Huamanga Església Catòlica. Diòcesi de Mizque Església Catòlica. Diòcesi de La Paz Església Catòlica. Diòcesi de Trujillo Església Catòlica – Diòcesis	
Guaranís	159 , 195
vt.: Indis de l’Amèrica del Sud – Brasil Indis de l’Amèrica del Sud – Paraguai	
H	
<i>Haciendas</i> v.: Hisendes	
Hisendes	11 , 13
I	
Impostos	20 , 140-158 , 161
[Buscar sota temes per a les obres que tracten dels impostos recaptats per activitats productives, o bé per les entitats quan es tracti dels impostos recaptats per l’Estat per al sosteniment de l’església oficial]	
vt.: Impostos eclesiàstics Indústria minera	
Impostos eclesiàstics	20 , 140-158 , 161
vt.: Delmes Església Catòlica – Finances Tribunal de Cruzada. Superintendencia General (Lima)	
<i>Indígenes</i> v.: Aborígens	

Indis de l'Amèrica del Sud – Argentina vt.: Maputxes	4 , 12 , 38 , 51 , 184
Indis de l'Amèrica del Sud – Bolívia vt.: Moxo (Poble amerindi)	12 , 178 , 183 , 185
Indis de l'Amèrica del Sud – Brasil vt.: Guaranís Moxo (Poble amerindi)	159 , 178
Indis de l'Amèrica del Sud – Paraguai vt.: Guaranís Moxo (Poble amerindi)	12 , 159 , 184
Indis de l'Amèrica del Sud – Patagònia	181
Indis de l'Amèrica del Sud – Perú vt.: Chimús	11
Milícia vt.: Exercicis militars Exèrcits Forces armades Maniobres militars	2 , 5 , 163 , 164 , 165 , 166 , 167 , 168 , 169 , 170 , 171 , 172 , 173 , 174 , 175 , 176 , 177 , 178 , 179 , 180
<i>Mina Guantajaya (Xile)</i> v.: Mina Huantajaya (Xile)	
Mina Huantajaya (Xile) vt.: Mines de plata	21
Minaires vt.: Indústria minera Mines	18 , 20
Mines [Vegeu també sota el nom de jaciments de minerals, alguns dels quals comencen amb la paraula "Cerro"] vt.: Indústria minera Minaires Mines de mercuri Mines de plata	17 , 18 , 19 , 20 , 21 , 22 , 137 - 138

Mines de mercuri vt.: Cerro de Hualgayoc (Perú) Cerro de Santa Bárbara (Huancavelica : Departament) Mercuri	17 , 18 , 19 , 20 , 137-138
Mines de plata vt.: Mina Huantajaya (Xile) Plata	12
Missions espanyoles [Vegeu també sota ordres religiosos i grups ètnics per a les missions destinades a aquests grups]: vt.: Evangelització Franciscans Guaranís Jesuïtes	12 , 36 , 159 , 183 , 185 , 195
<i>Mojo (Indis)</i> v.: Moxo (Poble amerindi)	
Molins hidràulics vt.: Pólvora	6-7
<i>Moneda, Cases de la</i> v.: Seques (Numismàtica)	
Morters (Artilleria) vt.: Armes d'artilleria Exèrcits – Proveïment	113-114 , 116-117
Moxo (Poble amerindi) vt.: Indis de l'Amèrica del Sud – Bolívia Indis de l'Amèrica del Sud – Brasil Indis de l'Amèrica del Sud – Paraguai	178 , 183 , 185
<i>Municions</i> v.: Pólvora	
Muralles vt.: Enginyeria militar	52
N	
Navegació [Buscar sota noms de oceans, mars, rius, llacs, etc.] vt.: Aparells i instruments [de navegació]	181
<i>Navegació, Cartes de</i>	

v.: Cartes nàutiques	
Neoclassicisme (Arquitectura)	102 , 103 , 104 , 111-112
Nuestra Señora de Monserrate (Vaixell) vt.: Vaixells	126
O	
Obres públiques vt.: Carrers Enginyeria civil Ponts ¹⁰ Túnel	92 , 93 , 95 , 96 , 97 , 98 i 99
<i>Orfes, Asils d'</i> v.: Orfenats	
Orfenats vt.: Arquitectura civil Casa de Huérfanos de Lima	84 , 85 i 86
P	
Paisatges	43
Palau de la Virreina (Barcelona) vt.: Palaus	100-101
Palaus [Vegeu també pel nom de Palaus] : vt.: Edificis Arquitectura domèstica Palau de la Virreina (Barcelona)	10 , 101 i 112
Parcs vt.: Ciutats Espais lliures Parque de Marte (Lima) Urbanisme	118
Parque de Marte (Lima) vt.: Parcs	118
Paseo de Aguas (Lima)	95 , 96 , 97 , 98 i 99

¹⁰ També per noms i tipologies.

vt.: Carrers	
<i>Paseo Navona (Lima)</i> v.: Paseo de Aguas (Lima)	
Pensions [a religiosos i soldats] vt.: Església Catòlica – Finances	140 , 141 , 142 , 143 , 144 , 145 , 146 , 147 , 148 , 149 , 150 , 151 , 152 , 153 , 154 , 155 , 156 , 157 , 158 i 161
Perú (Virregnat). Real Renta del Tabaco. Administración de Chiloé vt.: Indústria tabaquera	133
Perú (Virregnat). Real Renta del Tabaco. Administración General de Concepción vt.: Indústria tabaquera	133 , 135
Perú (Virregnat). Real Renta del Tabaco. Administración General de Lima vt.: Indústria tabaquera	131-132 , 135-136
Perú (Virregnat). Real Renta del Tabaco. Administración General de Santiago de Chile vt.: Indústria tabaquera	133 , 134 i 135
<i>Planejament urbà</i> v.: Urbanisme	
Plata vt.: Metal·lúrgia Mines de plata	21 , 119
Població vt.: Censos Estadística demogràfica	159 , 160 i 161
<i>Poblacions</i> v.: Ciutats	
<i>Pobles, Planificació de</i> v.: Urbanisme	
Pobles i viles vt.: Ciutats Urbanisme	17 , 38 , 40 , 42 , 159 , 196
Pólvora	6-7 , 57-58

vt.: Explosius Molins hidràulics	
Pont d'Alcàntara (Càceres : Província) vt.: Ponts de pedra Ponts en arc	93
Ponts [Buscar per noms i tipologies concretes]: vt.: Enginyeria civil Obres públiques Pont d'Alcàntara (Càceres : Província)	92 , 93 i 94
Ponts de pedra vt.: Pont d'Alcàntara (Càceres : Província)	93
Ponts en arc vt.: Pont d'Alcàntara (Càceres : Província)	93
Ponts penjants	94
Ports vt.: Estructures hidràuliques	12 , 21 , 23 , 35-36 , 39
<i>Presidis</i> v.: Presons	
Presons vt.: Arquitectura civil	83 , 87
Projectes [Busqueu sota temes d'arquitectura o urbanisme per a les obres que contenen dibuixos arquitectònics i també sota noms o tipologies concretes d'edificis]	
Projectes i construcció [Busqueu sota tipus d'estructures, màquines o equipament, etc. (enginyeria) per a les obres que tracten dels aspectes tècnics]	
<i>Propietats rurals</i> v.: Hisendes	
Protocol oficial	192 , 193 i 194
<i>Proveïment militar</i>	

v.: Exèrcits – Proveïment	
Q	
<i>Quarters de les forces armades</i> v.: Casernes	
R	
<i>Rades</i> v.: Ports	
<i>Real Estanco de Lima</i> v.: Perú (Virregnat). Real Renta del Tabaco.Administración General de Lima	
<i>Real Hacienda del Tabaco de Santiago de Chile</i> v.: Perú (Virregnat). Real Renta del Tabaco.Administración General de Santiago de Chile	
<i>Real Renta del Tabaco de esta capital de Lima</i> v.: Perú (Virregnat). Real Renta del Tabaco.Administración General de Lima	
<i>Recursos minerals</i> v.: Mines	
Residències segones vt.: Edificis Arquitectura domèstica	86 , 87 i 88
Revoltes vt.: Batalles	3-4
Río Bueno, Campanya de, 1758/1759 vt.: Batalles	3-4 , 51
Rius vt.: Valls	9 , 12-13 , 41
S	
Saint Jean Baptiste (Vaixell) vt.: Vaixells	24 , 25 , 26 , 30
San José (Vaixell) vt.: Vaixells	23 , 179-180
San Lorenzo (Vaixell) vt.: Vaixells	27-28 , 180
Santa María Magdalena (Vaixell)	31 , 32 , 33 , 34 , 35 , 36 , 186

vt.: Vaixells	
Santuario della Madonna dell'Olmo [Piemont] vt.: Santuaris	2
Santuaris vt.: Santuario della Madonna dell'Olmo [Piemont]	2
<i>Segones residències</i> v.: Residències segones	
Septentrión (Vaixell) vt.: Vaixells	180
Seques (Numismàtica) vt.: Casa de Moneda (Potosí)	88 , 89 , 90 , 91 , 124
Sèquies vt.: Aigua, Abastament d' Dics Estructures hidràuliques	41
<i>Soldats, Exercicis dels</i> v.: Exercicis militars	
<i>Subministrament d'aigua</i> v.: Aigua, Abastament d'	
<i>Subministrament militar</i> v.: Exèrcits – Proveïment	
<i>Superintendencia General de Cruzada</i> v.: Tribunal de Cruzada. Superintendencia General (Lima)	
T	
<i>Tabac, Indústria i comerç</i> v.: Indústria tabaquera	
Tàctica militar vt.: Exercicis militars Maniobres militars	2 , 5 , 166

<p>Taules</p> <p>[Busqueu sota aquells temes en què la informació es dóna en forma tabular i es tracta d'enumeracions sistemàtiques de resultats prèviament processats]:</p> <p style="text-align: center;">vt.: Església Catòlica – Finances Exèrcits Finances públiques Indústria tabaquera</p>	
<p><i>Terra, Tinença de la</i> v.: Hisendes</p>	
<p>Tribunal de Cruzada. Superintendencia General (Lima)</p> <p style="text-align: center;">vt.: Butlles de la Croada [com a matèria no com a forma] Delmes Església Catòlica – Finances Impostos eclesiàstics</p>	<p>139</p>
<p>Túnels</p> <p style="text-align: center;">vt.: Enginyeria civil Obres públiques</p>	<p>92</p>
<p>U</p>	
<p>Urbanisme</p> <p style="text-align: center;">vt.: Carrers Ciutats Parcs Pobles i viles</p>	<p>128-129</p>
<p>Utensilis</p>	<p>128-129</p>
<p>V</p>	
<p>Vaixells</p> <p>[Vegeu sota el nom propi de cada vaixell]:</p> <p style="text-align: center;">vt.: El Astuto (Vaixell) Fragata Santa Rosalía Júpiter (Vaixell) L'Étoile (Vaixell) La Balandra (Vaixell) La Boudeuse (Vaixell) La Estrella (Vaixell) La Hermiona (Vaixell) La Liebre (Vaixell) Saint Jean Baptiste (Vaixell) San José (Vaixell) San Lorenzo (Vaixell) Septentrión (Vaixell)</p>	<p>24, 25, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 126, 130, 170, 172, 178, 179, 180 i 181</p>

Valls vt.: Rius	11 , 41
Viatges [Buscar també sota nom de persones i sota alguns gentilicis]: vt.: Anglesos – Viatges Descobriment i exploracions Descripcions i viatges Epanyols – Viatges Expedicions científiques Francesos – Viatges	24 , 25 , 26 , 27 , 30 , 31 , 32 , 33 , 34 , 35 , 36 i 181
<i>Viles</i> v.: Pobles i viles	
Virreis – Amèrica llatina	192 , 193 i 194
Vistes de ciutats	12

3.3 ÍNDEX TOPONÍMIC

A	
<i>Àfrica del Nord</i> v.: Alger	
Alcàntara (Càceres : Província) vt.: Càceres (Província)	93
Alejandro Selkirk (Illa) vt.: Juan Fernández (Arxipèlag)	15
Alger	44 , 45 i 46
Algèria v.: Alger	
Amanu (Atol) vt.: Tuamotu (Arxipèlag)	32
<i>Amargos (Xile)</i> , v.: Corral (Xile)	
<i>Amat, Illa d'</i> v.: Tahití	
Anaa (Atol) vt.: Tuamotu (Arxipèlag)	36
Ancón (Perú) vt.: Lima (Departament) Lima (Província)	13
Ancud vt.: Chiloé (Illa)	40 , 74
Ancud (Badia) vt.: Chiloé (Illa)	40
Ancud, Golf d' vt.: Chiloé (Illa)	40 , 181
Ancud (Port) vt.: Chiloé (Illa)	29 , 40 , 181
Andes	82

<i>Ánimas, Isla de las</i> v.: Amanu (Atol)	
Anna Pink, Bahía	188
<i>Argel</i> v.: Alger	
Argentina vt.: Buenos Aires Tierra del Fuego (Argentina i Xile) Tucumán	12 , 159 , 181 , 184
Arica (Port)	179
<i>Arsàcides, Costa dels</i> v.: Salomó (Illes) Louisiane	
Atlàntic (Oceà)	181
<i>Australs, Illes</i> v.: Tubuai (Illes)	
B	
<i>Bahía del Rey</i> v.: Ancud (Badia)	
<i>Baldíbia</i> v.: Valdivia	
Barcelona vt.: Barcelona (Àrea metropolitana) Barcelonès	49 , 101 , 102 , 103 , 104 , 111-112
Barcelona (Àrea metropolitana) Vt.: Barcelona	49 , 101 , 102 , 103 , 104 , 111-112
Barcelonès Vt.: Barcelona Barcelona (Àrea metropolitana)	49 , 101 , 102 , 103 , 104 , 111-112
<i>Bella Vista (Perú)</i> v.: Bellavista (Perú)	
Bellavista (Perú)	42

Bío Bío (Riu)	38
<i>Bio-Bio</i> v.: Bío Bío (Riu)	
Bolívia vt.: Cochabamba Potosí	12 , 88 , 89 , 90 , 91 , 124 , 139-140 , 145-146 , 149-150 , 153-154 , 157-158 , 161 , 169 , 183 , 185
Bora Bora (Illa) vt.: Societat, Illes de la Illes de Sotavent (Societat, Illes de la)	31 , 36
Brasil	159
<i>Bueno, Río</i> v.: Río Bueno	
Buenos Aires	184
C	
Càceres (Província) vt.: Alcàntara (Càceres : Província)	93
Cadis	180
Cajamarca (Província) vt.: Hualgayoc	17 , 18 , 19 i 20
<i>Callado</i> v.: Callao	
Callao	21 , 37 , 52 , 59 , 60 , 61 , 62 , 79 , 83 , 100 , 171 , 172 , 173 , 175-176 , 179-180
Callao (Port)	12 , 52 , 59 , 60 , 61 , 62 , 186
<i>Campo de la Legua</i> v.: Carmen de la Legua y Reinoso (Perú)	
Carabayllo (Perú)	13
<i>Carabayllo (Riu)</i> v: Chillón (Riu)	
Carmen de la Legua y Reinoso (Perú)	41

Castro (Xile)	181
<i>Caxamarca y de los Huambos, provincia de</i> v.: Cajamarca (Província) Chota (Província)	
Chachapoyas (Província) vt.: Luya (Província)	14
Chan Chan (Perú : Jaciment arqueològic)	11
Chillón (Riu)	13
Chiloé (Illa)	9 , 29 , 74 , 133 , 181
<i>Chimo, Valle del</i> v.: Santa Catalina, Vall de (Perú)	
Chonos, Arxipiélago de los	188
Chorrillos (Perú) vt.: Lima (Departament) Lima (Província) Solar, Punta (Perú)	37
Chota (Província)	17 , 19
<i>Ciudad de los Reyes</i> v.: Lima	
Cochabamba (Bolívia)	185
Concepción (Xile)	63 , 133 , 135
<i>Coni (Itàlia)</i> v.: Cuneo (Itàlia)	
<i>Constantino Peres, Isla de</i> v.: Mancera (Illa)	
Cook (Illes) vt.: Manuae (Illa)	33
Corral (Xile) vt.: Valdivia (Província)	55 , 67 , 68 , 69 i 70
<i>Costa dels Arsàcides</i> v.: Salomó (Illes)	

Louisiade	
<i>Cruces (Xile)</i> v.: San José de la Mariquina (Xile)	
<i>Cumberla, Bahía de</i> v.: Cumberland, Bahía (Robinson Crusoe (Illa))	
Cumberland, Bahía (Robinson Crusoe (Illa))	23 , 64 , 75
Cuneo (Itàlia) vt.: Piemont	2
D	
<i>David, Isla de</i> v.: Pasqua (Illa)	
Doubtless Bay vt.: Nova Zelanda	15
E	
Equador vt.: Guayaquil	9 , 73
<i>Erua</i> v.: Hikueru (Illa)	
Espanya vt.: Alcàntara (Càceres : Província) Barcelona Barcelona (Àrea metropolitana) Barcelonès Cadis Gibraltar Madrid	47 , 48 , 49 , 93 , 101 , 102 , 103 , 104 , 105 , 106 , 107 , 108 , 109 , 110 , 111 , 112 , 170 , 180
F	
<i>Fuego, Tierra del</i> v.: Tierra del Fuego (Argentina i Xile)	
G	
Gibraltar	47-48
<i>Goayaquil</i> v.: Guayaquil	
<i>González, Ensenada de</i> v.: Hanga Ho'onu (Pasqua (Illa) : Badia)	
Gràcia (Barcelona)	49 , 102 , 103 i 104

	vt.: Barcelona	
Gran Chaco		12 , 185
<i>Grande de Chiloé</i> v.: Chiloé (Illa)		
<i>Gualgayoc</i> v.: Hualgayoc		
Guayaquil		9 , 73
Guayas (Riu)		9
H		
Hanga Ho'onu (Pasqua (Illa) : Badia)		27-28 , 30
	vt.: Pasqua (Illa)	
Haraiki (Illa)		36
	vt.: Tuamotu (Arxipèlag)	
Havana		39
Havana, Port de l'		39
Hikueru (Atol)		32 , 36
	vt. Tuamotu (Arxipèlag)	
Horta (Barcelona)		49
	vt.: Barcelona	
Hostafrancs (Barcelona)		49
	vt.: Barcelona	
Huahine (Illa)		31 , 36
	vt.: Societat, Illes de la Illes de Sotavent (Societat, Illes de la)	
Hualgayoc		17 , 18 , 19 i 20
	vt.: Cajamarca (Província)	
Huancavelica (Departament)		137-138
<i>Huaraba, Isla</i> v.: Tahanea (Atol)		
I		
<i>Illes Australs</i> v.: Tubuai (Illes)		

Illes de Sotavent (Societat, Illes de la) vt.: Bora Bora (Illa) Huahine (Illa) Maiao (Illa) Maupiti (Illa) Raiatea (Illa)	31 , 33
Illes del Vent (Societat, Illes de la) vt.: Moorea (Illa) Tahití Tetiaroa (Illa) Mehetia (Illa)	33 , 35-36
<i>Inglés, Puerto del</i> v.: Ancud (Port)	
Iquique (Port) vt.: Tarapacá (Xile : Província)	21
<i>Isla de Juan Fernández</i> v.: Robinson Crusoe (Illa)	
<i>Isla de Tierra</i> v.: Robinson Crusoe (Illa)	
<i>Isla Más a tierra</i> v.: Robinson Crusoe (Illa)	
<i>Isla Más afuera</i> v.: Alejandro Selkirk (Illa)	
Itàlia vt.: Cuneo (Itàlia) Piemont	2
J-K	
Jauja (Província)	92
Juan Fernández (Arxipèlag) vt.: Robinson Crusoe (Illa) Alejandro Selkirk (Illa)	15 , 23 , 64 , 75
<i>Juan Fernández, Isla de</i> v.: Robinson Crusoe (Illa)	
L	
<i>La Hermosa, Isla de</i> v.: Huahine (Illa)	

La Libertad (Departament)	11 , 20
<i>La Pelada, Isla</i> v.: Maiao (Illa)	
<i>La Princesa, Isla de</i> v.: Raiatea (Illa)	
<i>Lapi, Puerto de</i> v.: Ancud (Port)	
<i>Lauriston, baie de</i> v.: Doubtless Bay	
<i>Legua, Campo de la</i> v.: Carmen de la Legua y Reinoso (Perú)	
Lima vt.: Lima (Departament) Lima (Província)	5 , 6 , 7 , 12 , 58 , 84 , 85 , 86 , 95 , 96 , 97 , 98 , 99 , 131 - 132 , 135-136 , 162 , 163 , 164 , 167-168 , 189
Lima (Departament) vt.: Lima Lima (Província)	5 , 6 , 7 , 12 , 41 , 58 , 84 , 85 , 86 , 95 , 96 , 97 , 98 , 99 , 131 - 132 , 135-136 , 162 , 163 , 164 , 167-168
Lima (Província) vt.: Lima Lima (Departament)	5 , 6 , 7 , 12-13 , 41 , 58 , 84 , 85 , 86 , 95 , 96 , 97 , 98 , 99 , 131-132 , 135-136 , 162 , 163 , 164 , 167-168
Llanquihué (Província)	29
<i>Loriston, baye</i> v.: Doubtless Bay	
Louisiade vt.: Melanèsia Port (Louisiade)	26
<i>Luia (província)</i> v.: Luya (Província)	
Luya (Província) vt.: Chachapoyas (Província)	10 , 196
M	
Madrid	105 , 106 , 107 , 108 , 109 i

	110
Magallanes, Estret de	178
Maiao (Illa) vt.: Societat, Illes de la Illes de Sotavent (Societat, Illes de la)	33
Makatea (Illa) vt.: Tuamotu (Arxipèlag)	33, 36
Mancera (Illa) vt.: Valdivia (Província)	56-57
Manuae (Illa) vt.: Cook (Illes)	33, 36
<i>Manzera, Isla de</i> v.: Mancera (Illa)	
<i>Mar del Sur</i> v.: Pacífic (Oceà) Pacífic (Regió)	
<i>Mártires, Isla de los</i> v.: Tekokota (Illa)	
<i>Más a Tierra</i> v.: Robinson Crusoe (Illa)	
<i>Más afuera</i> v.: Alejandro Selkirk (Illa)	
<i>Matea</i> v.: Makatea (Illa)	
Maupiti (Illa) vt.: Societat, Illes de la Illes de Sotavent (Societat, Illes de la)	31, 36
<i>Maurua</i> v.: Maupiti (Illa)	
Mehetia (Illa) vt.: Societat, Illes de la Illes del Vent (Societat, Illes de la)	36
Melanèsia	26, 36, 128

vt.: Louisiade Port Praslin (Louisiade) Salomó (Illes)	
Moche (Riu)	11
Moorea (Illa) vt.: Societat, Illes de la Illes del Vent (Societat, Illes de la)	36
<i>Morro Solar</i> v.: Solar, Punta (Perú)	
N	
Niebla (Xile) vt.: Valdivia (Província)	54 , 71-72
<i>Noaroa</i> v.: Amanu (Atol)	
Nova Zelanda vt.: Doubtless Bay	24-25 , 33 , 129-130
O	
<i>Oajine</i> v.: Huahine (Illa)	
Oceania ¹¹ vt.: Pacífic (Regió)	24 , 25 , 26 , 27 , 28 , 30 , 31 , 32 , 33 , 34 , 35 , 36 , 128 , 129 , 130 , 181
<i>Ojatutira</i> v.: Tautira (Port)	
<i>Oraiatea</i> v.: Raiatea (Illa)	
<i>Orayatea</i> v.: Raiatea (Illa)	
<i>Oroybabay</i> v.: Raivavae (Illa)	
<i>Otajeti</i> v.: Tahití	
P-Q	

¹¹ Buscar també sota el nom de les diferents illes i/o grups d'illes.

Pacífic (Oceà) vt.: Oceania Pacífic (Regió)	181
Pacífic (Regió) ¹² vt.: Oceania	23 , 24 , 25 , 26 , 27 , 28 , 30 , 31 , 32 , 33 , 34 , 35 , 36 , 128 , 129 , 130 , 181 , 188
<i>Pájaros, Isla de los</i> v.: Manuae (Illa)	
<i>Pampa de Tecque</i> v.: Ancud	
Panamà	195
Paraguai	12 , 159 , 184
Paraná (Riu)	12 , 159
Pasqua (Illa) vt.: Hanga Ho'onu (Pasqua (Illa) : Badia) Polinèsia	27 , 28 , 30
Patagònia vt.: Tierra del Fuego (Argentina i Xile)	181 , 188

¹² Buscar també sota el nom de les diferents illes i/o grups d'illes.

<p>Perú</p> <p>[Quan es faci referència a una zona geogràfica més concreta, buscar pel nom dels departaments, províncies, districtes, ciutats, etc.],</p> <p>vt.: Bellavista (Perú) Cajamarca (Província) Callao Callao (Port) Carmen de la Legua y Reinoso (Perú) Carabayllo (Perú) Chachapoyas (Província) Chan Chan (Perú: Jaciment arqueològic) Chorrillos (Perú) Chota (Província) Hualcayoc Huancavelica (Departament) Jauja (Província) Lima Lima (Departament) Lima (Província) Luya (Província) Piura Piura (Província) Tarata (Perú) Trujillo (Perú) Trujillo (Perú : Província)</p>	<p>5, 6, 7, 10-11, 17, 19, 20, 21, 24, 37, 41, 43, 52, 79, 83, 84, 85, 86, 92, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 131-132, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 147-148, 151-152, 155, 156, 157, 158, 160, 161, 162, 163, 164, 167, 168, 169, 171, 172, 173, 175-176, 179-180</p>
<p>Perú (Virregnat)</p> <p>[Els casos en què les àrees geogràfiques de què es tracta no coincideixen, buscar per les demarcacions territorials actuals; quan són coincidents buscar nom del país o circumscripció concreta]:</p> <p>vt.: Argentina Bolívia Paraguai Perú Tucumán Xile</p>	<p>16, 22, 87, 113-114, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 161, 165, 166, 167, 169, 174, 178, 182</p>
<p>Piemont</p> <p>vt.: Cuneo (Itàlia)</p>	<p>2</p>
<p>Piura</p> <p>vt.: Piura (Província)</p>	<p>45, 158</p>
<p>Piura (Província)</p> <p>vt.: Piura</p>	<p>8, 43, 160</p>

<i>Plata, Riu de la</i> v.: Riu de la Plata	
Polinèsia vt.: Pasqua (Illa) Societat, Illes de la Tuamotu (Arxipèlag) Tubuai (Illes)	27-28 , 30 , 31 , 32 , 33 , 34 , 36 , 186 , 197 , 198 , 199 , 200 , 201
<i>Porapora</i> v.: Bora Bora (Illa)	
Port Praslin (Louisiade) vt.: Louisiade Melanèsia	26
Potosí vt.: Bolívia	88 , 89 , 90 , 91 , 124
<i>Praslin, Port</i> v.: Port Praslin (Louisiade)	
<i>Puerto de San Carlos</i> v.: Ancud (Port)	
<i>Puerto del Inglés</i> v.: Ancud (Port)	
<i>Puerto Lapi</i> v.: Ancud (Port)	
Puren (Xile)	165
R	
Raiatea (Illa) vt.: Societat, Illes de la Illes de Sotavent (Societat, Illes de la)	31 , 36
Raivavae (Illa) vt.: Tubuai (Illes)	34
Rimac	41
Río Bueno	3 , 4 , 51
Riu de la Plata	12
Robinson Crusoe (Illa) vt.: Juan Fernández (Arxipèlag)	14-15 , 64 , 75

<i>Robinson Crusoe (Port)</i> v.: Cumberland, Bahía (Robinson Crusoe (Illa))	
S	
Salomó (Illes) vt.: Melanèsia	36 , 128
<i>San Antonio, Isla de</i> v.: Maupiti (Illa)	
<i>San Blas, Isla de</i> v.: Tahanea (Atol)	
<i>San Carlos, Isla de</i> v.: Pasqua (Illa)	
<i>San Carlos, Puerto de</i> v.: Ancud (Port)	
<i>San Carlos de Chiloé</i> v.: Ancud	
<i>San Cristóbal, Isla de</i> v.: Mehetia (Illa)	
<i>San Diego, Isla de</i> v.: Makatea (Illa)	
San Fernando (Xile)	51
San José de la Mariquina (Xile) vt.: Valdivia (Província)	50
<i>San Juan, Islas de</i> v.: Hikueru (Atol)	
<i>San Julián, Isla</i> v.: Tahanea (Atol)	
San Lorenzo (Illa)	37 , 195
<i>San Narciso, Isla de</i> v.: Tatakoto (Illa)	
<i>San Pedro, Isla</i> v.: Bora Bora (Illa)	
<i>San Quintín, Isla de</i> v.: Haraiki (Illa)	

<i>San Simón y San Judas, Islas de</i> v.: Tahuere (Atol)	
Sant Adrià del Besòs vt.: Barcelona (Àrea metropolitana)	49
Sant Genís dels Agudells (Barcelona) vt.: Barcelona	49
Sant Martí de Provençals (Barcelona) vt.: Barcelona	49
Santa Bárbara (Xile)	38
Santa Catalina, Vall de (Perú)	19
Santa Cruz (Bolívia)	183 , 185
<i>Santa Cruz de la Sierra</i> v.: Santa Cruz (Bolívia)	
<i>Santa Cruz de Ojatutira, puerto de</i> v.: Tautira (Port)	
<i>Santa Rosa, Isla de</i> v.: Raivavae (Illa)	
Sants (Barcelona) vt.: Barcelona	49
Santiago (Xile)	66 , 125 , 133 , 134 i 135
<i>Santiago de Castro</i> v.: Castro (Xile)	
<i>Santo Domingo, Isla de</i> v.: Moorea (Illa)	
Societat, Illes de la vt.: Illes del Vent (Societat, Illes de la) Illes de Sotavent (Societat, Illes de la) Polinèsia	31 , 33 , 35-36
<i>Société, Îles de la</i> v.: Societat, Illes de la	
Solar, Punta (Perú)	37

T	
<i>Tabao</i> v.: Tahanea (Atol)	
Tahanea (Atol) vt.: Tuamotu (Arxipèlag)	32 , 36
Tahití vt.: Societat, Illes de la Illes del Vent (Societat, Illes de la) Tautira (Port)	35-36 , 197 , 198 , 199 , 200 , 201
Tahuere (Atol) vt.: Tuamotu (Arxipèlag)	36
<i>Tapujoe</i> v.: Anaa (Atol)	
Tarapacá (Xile : Província) vt.: Iquique (Port)	21
Tarata (Perú)	185
Tatakoto (Illa) vt.: Tuamotu (Arxipèlag)	32
Tautira (Port) vt.: Tahití	35-36
<i>Tecque, Pampa de</i> v.: Ancud	
<i>Tecque, Punta de</i> v.: Ancud, Golf d'	
<i>Tecue, Pampa de</i> v.: Ancud	
<i>Tecue, Punta de</i> v.: Ancud, Golf d'	
Tekokota (Illa) vt.: Tuamotu (Arxipèlag)	32 , 36
<i>Tepua</i> v.: Tekokota (Illa)	

<i>Terra del Foc</i> v.: Tierra del Fuego (Argentina i Xile)	
Tetiarioa (Illa) vt.: Societat, Illes de la Illes del Vent (Societat, Illes de la)	33 , 36
<i>Teturoa</i> v.: Tetiarioa (Illa)	
<i>Tierra, Isla de</i> v.: Robinson Crusoe (Illa)	
Tierra del Fuego (Argentina i Xile) vt.: Patagònia Argentina	181
<i>Todos los Santos, Isla de</i> v.: Anaa (Atol)	
<i>Tres Hermanos, Isla de los</i> v.: Tetiarioa (Illa)	
Trujillo (Perú)	11
Trujillo (Perú : Província)	11 , 20
Tuamotu (Arxipèlag) vt.: Amanu (Atol) Anaa (Atol) Haraiki (Illa) Hikueru (Illa) Makatea (Illa) Tahanea (Atol) Tahuere (Atol) Tatakoto (Illa) Tekokota (Illa)	32-33 , 36
Tubuai (Illes) vt.: Polinèsia	34 , 36
Tucumán	12 , 139 , 184
<i>Tupuemanu</i> v.: Maiao (Illa)	

U	
Uruguai	195
Uruguai (Riu)	12 , 159 , 195
V	
Valdivia	53-54
Valdivia (Port)	56-57 , 187
Valdivia (Província) vt.: Corral (Xile) Mancera (Illa) Niebla (Xile) San José de la Mariquina (Xile)	4 , 53 , 54 , 55 , 56 , 57 , 67 , 68 , 69 , 70 , 71 i 72
Valdivia (Ria)	54 , 187
Valparaíso (Xile)	64 , 179
<i>Vent, Illes del</i> v.: Illes del Vent (Societat, Illes de la)	
X	
<i>Xauxa, província de</i> v.: Jauja (Província)	
Xile [Quan es faci referència a una zona geogràfica més concreta, buscar també pel nom dels departaments, províncies, districtes, ciutats, etc.]	3 , 4 , 15 , 21 , 23 , 27 , 28 , 29 , 30 , 37-38 , 40 , 49 , 51 , 53 , 54 , 55 , 56 , 57 , 63-64 , 66 , 67 , 68 , 69 , 70 , 71 , 72 , 74 - 75 , 125-126 , 133 , 134 , 135 , 174 , 179 , 181 , 187 - 188 , 197 , 198 , 199 , 200 , 201

3.4 ÍNDEX TOPONÍMIC

[Ms. 179](#): Relación de gobierno que hace el Exmo. Sor. Dn. Manuel de Amat y Junyent, virrey que fue de estos Reynos del Perú y Chile a su sucesor el Exmo. Sor. Dn. Manuel de Guirior, comprehensiva desde 12 de octubre de 1761 hasta 17 de julio de 1776

[Ms. 204/1](#) (F. 1-8): Registre de documentació relativa al virregnat del Perú. Fragment; conté: disposicions sobre la religió i el culte, datades a Lima a 5 de novembre de 1763, Aranjuez a 16 d'abril de 1767, Lima a 7 d'agost de 1762, Roma a 10 de novembre de 1760 i Lima a 9 de desembre de 1767

[Ms. 204/2](#) (f. 17-20): Protocol a observar entre l'arquebisbe de Lima i el virrei del Perú, per a la presa de possessió per part de Manuel d'Amat del càrrec de Gentilhome de la Clau de Cámara de Entrada. Còpia amb l'autenticació del Marquès de Salinas

[Ms. 204/3](#) (f. 21-24): Protocol a observar entre l'arquebisbe de Mèxic i el virrei del Perú, Manuel d'Amat. Còpia amb l'autenticació del Marquès de Salinas. Lima, 29 d'octubre de 1766.

[Ms. 205](#): Registre de documentació relativa al virregnat del Perú. Fragment; conté còpies de documents datats a Lima a febrer de 1776 i a 25 de juny de 1747, entre ells un sobre l'*Etiqueta y ceremonial que está en uso al ingreso de los Sres Vicerreyes*"

[Ms. 206](#): ENIS, Thadeo Xavier. Diario histórico de la guerra de los Guaraníes desde el año 1754

[Ms. 207](#): PÉREZ DE ASTAÁS, Francisco. Descripción de la provincia de Luya y Chillaos

[Ms. 208](#): Miscel·lània de textos relatius a l'illa d'Amat, actualment Tahití

[Ms. 209](#): Recull amb les còpies de documents sobre la Inquisició al virregnat del Perú en temps del virrei Manuel d'Amat. - 1763

[Ms. 211](#): Miscel·lània de textos relatius a l'expulsió dels jesuïtes, a la Inquisició i a l'administració del virregnat del Perú en temps del virrei Amat. 1763-1772

[Ms. 400/1-I](#): BERANGER, Carlos de. Plano de el Fuerte Real de San Carlos construido en la Punta de Tecque en la isla de Chiloé cuya ventajosa situación se individualiza en la relación de consistencia que se formó en 2 de agosto de 1768 ...

[Ms. 400/1-II](#): BERANGER, Carlos de, 1719-1793. Plano de la planta que se propone para la nueva población de la Pampa de Tecque, inmediata al fuerte real que se deve construir para defensa de la Bahía del Rey y puerto de San Carlos

[Ms. 400/1-III](#): La Goleta de S.M. Nuestra Señora de Monserrate alias el Águila de Chiloé

[Ms. 400/2](#): [Posibilidades defensivas y propuestas para una mayor seguridad en las costas de la isla de Chiloé y de la zona del Estrecho de Magallanes]

[Ms. 400/3](#): Planes y descripción de las obras fabricadas en la nueva plaza de Valdivia desde 24 de noviembre de 1760 hasta 1º de enero de 1762

[Ms. 400/4](#): BIRT, José Antonio. Plano y perfil del almacén de pólvora construido nuevamente en el puerto de Baldibia sobre la pequeña montaña de la isla de Manzera

[Ms. 400/5](#): BIRT, José Antonio. Plano del proyecto que se deve hazer sobre el terreno en donde ecsiste castillo de Niebla

[Ms. 400/6](#): BIRT, José Antonio. Perfil que pasa por la línea 1, 2, 3, 4, 5 corespondiente al proyecto del castillo de Niebla

[Ms. 400/7-I](#): BIRT, José Antonio. Plano del castillo de Niebla en el puerto de Baldivia

[Ms. 400/7-II](#): BIRT, José Antonio. Plano del castillo de Baldivia sobre el río del mismo nombre

[Ms. 400/7-III](#): BIRT, José Antonio. Plano del castillo del Corral en el puerto de Baldivia

Ms. 400/7-IV: BIRT, José Antonio. Plano del castillo de Amargos en el puerto de Baldivia

Ms. 400/8: BIRT, José Antonio. Plano del proyecto que se deve hazer en el castillo del Corral condenando el que susiste areglando ala dispocisió que hisieron presente los yngenieros

Ms. 400/9: BIRT, José Antonio. Plano del proyecto que se deve hazer sobre el terreno donde susiste el castillo de Amargos

Ms. 400/10-I: BIRT, José Antonio. Perfil que pasa por la linea 1, 2, 3 correspondiente del proyecto del castillo de Corral

Ms. 400/10-II: BIRT, José Antonio. Perfil que pasa por la línea 1, 2, 3, 4, 5 correspondiente al proyecto de castillo de Amargos

Ms. 400/11: BIRT, José Antonio. Plano, perfil y elevación del Fuerte de San Carlos nuebamente construido en el puerto de Baldivia

Ms. 400/12-I: Figura del castillo de Cruzes

Ms. 400/12-II: Figura del campamento que delinió el comisario general Don Juan Antonio Garretón, capitán de infantería española de la plaza de Valdivia, sobre las orillas de Río Bueno, como comandante de aquella expedición [...] del año de 1759

Ms. 400/12-III: [Figura d'un campament militar]

Ms. 400/12-IV: El Fuerte Fernando

Ms. 400/13-I: Figura que haze la rada o puerto de Juan Fernández, en la Ysla de tierra del mismo nombre, situada en el Mar del Sud ciento y veynte leguas al oeste de la costa del Reino de Chile ...

Ms. 400/13-II: BIRT, José Antonio. Plano de la fortificasió que defiende el puerto de la ysla de tierra de Juan Fernández ; Perfil que corta en el plano por la recta 1 y 2

Ms. 400/14: Plano de la ysla de San Carlos descubierta por Don Phelipe Gonzales Haedo, capitán de fragata y comandante del navío de su Md. el San Lorenzo y fragata Santa Rosalía cuya expedición salió del puerto del Callao de Lima el día 10 de octubre de 1770 de orden del Excelentísimo Sor. Don Juan de Amat y Junient

Ms. 400/15: BIRT, José Antonio. Descripción de las Yslas nombradas de Juan Fernández según las últimas observaciones que ha hecho en ellas el yngeniero extraordinario Don Joseph Antonio Birt [...] 1770

Ms. 400/16: Plano de la ensenada de Gonzales en la ysla de San Carlos, alias de David, situada en los 27 grados 6 minutos de latitud S y en los 264 grados 36 minutos longitud de Tenerife según el cálculo náutico y observación, echas a bordo del navío de guerra el San Lorenzo del mando del capitán de fragata Don Phelipe Gonzales ...

Ms. 400/17: LOSADA Y CARAVALLO, Antonio. Plano de la villa de Santa Bárbara lebantado de orden de el Excelentísimo Señor Don Manuel de Amat y Junient [sic] ...

Ms. 400/18-I: BIRT, José Antonio. Plano de la plaza de Puren según el nuevo proyecto

Ms. 400/18-II: BIRT, José Antonio. Plano, perfil y elevación de las casas que se han construido sobre barios terrenos para facilitar el paso en la estación del himbierno por la cordillera de los Andes

Ms. 400/19: Proyecto de sacar agua para el Colegio de San Pablo de Santiago de Chile

Ms. 400/20-I: BIRT, José Antonio. Plano, perfil y elevación del castillo de la Consepción nuebamente construido en el puerto de Valparaiso y proyecto de la mejora que se deve ejecutar para que quede defendido por la parte de tierra al ataque de los enemigos

Ms. 400/20-II: BIRT, José Antonio. Elevación vista por su frente del Quartel de los Dragones construido e[n] la ciudad de Santiago de Chile

Ms. 400/20-III: BIRT, José Antonio. Plano del castillo de San Josseph del puerto de Valparaiso; Plano del castillo de la ysla de Juan Fernández en la bahía de Cumberla

Ms. 400/21: Plano de las Minas de Guantajaya y puerto de Yquiqui, cituados en la costa del Perú en los 21 grados 45 minutos de latitud

Ms. 400/22: Plano del fuerte el Real Phelipe, cituado en el puerto del Callao, que manifiesta las obras [...] se han executado el año de 1762 y 63 para ponerlo en el mejor estado de defenza por las razones que abajo se expresan

Ms. 400/23: Plano que manifiesta el estado en que se hallava el Real Phelipe, cituado en el puerto del Callao, a la llegada de el Excelentísimo Señor Don Manuel de Amat, theniente generàl de los Reales Exercitos, virrey, governador y capitán g[ene]ral de los Reynos del Perú y Chile a. el año de 1761

Ms. 400/24: GAMARRA, Martín de. Carta topographica del presidio del Callao según se hallaba antes de su ruyna año de 1746

Ms. 400/25: Plano desde la punta baja del Callao hasta la ysla de San Lorenzo [y] de aí a Morro Solar

Ms. 400/26: Plano del fuerte de San Phelipe el Real del Callado

Ms. 400/27: Plano y perfil de un proyecto dispuesto para fortificar y defender las puertas del fuerte el Real Phelipe cituado en el puerto del Callao, en el año de 1763

Ms. 400/28: Segundo proyecto que se a formado reducido al menos coste para poner en defenza las puertas principales del Real Phelipe del Callao, respecto el abandono que actualmente padecen y resguardarlas de los insultos repentinos de petardos o de qualquier otro artificio del enemigo

Ms. 400/29: [Proyecto para fortificar un frente de mar]

Ms. 400/30: BERANGER, Carlos de. Plano del palacio que se proyecta para el Excelentísimo Señor Virrey en el prezidio del Callao

Ms. 400/31-I: Plano del pueblo de Bella Vista

Ms. 400/31-II: [Plano desde el Callao hasta el Ancón]

Ms. 400/32-I: Perspectiva de la Casa de Huérfanos de Lima

Ms. 400/32-II: [Alzado de tres fachadas de la Casa de Huérfanos de Lima]

Ms. 400/32-III: [Planta de la Casa de Huérfanos de Lima]

Ms. 400/33-I: Plano de los almacenes de pólvora y pertrechos que se construyeron en uno de los baluartes del recinto de esta ciudad de los reyes, capital del Reyno del Perú, año de 1763

Ms. 400/33-II: Plano que demuestra el proyecto de tres cañerías para conducir el agua a la pila del patio de la Real Casa de Moneda que se propone

Ms. 400/34: Orden de batalla del ejército de S. M. C. dispuesto para el Campo de la Legua, entre el puerto del Callao y la Ciudad de los Reyes, capital del Perú, año de 1763

Ms. 400/35: Plano del campamento de los dos ejércitos de España y Francia en la

Ms. 400/36: BUSELIN, C. L. Vista del plan geometral de los molinos de la pólvora

Ms. 400/37: BUSELIN, C. L. Vista y perpetiva [sic] de los molinos de pólvora

Ms. 400/38: Diseño de un mortero con recámara esférica para arrojar piedras, en el que se ha reforzado el alma de cinco líneas ...

Ms. 400/39: Segundo diseño del mortero esférico para el mismo destino de arrojar piedras en el que se ha reforzado la alma de los [sic] cinco líneas ...

Ms. 400/40-I: Plano del afuste del morterete de provar pólboras, señalado con la letra A en plan ceperado, con su errage correspondiente y la placa del morterete con el vesg^{gg}tigio que dejará en ella si se ceperace su morterete

Ms. 400/40-II: [Planos de una cureña, mortero y granada]

Ms. 400/40-III: Esta cureña de marina es para el cañón de a 8 de bronce colocado en el Parque de Marte en el nº 15 según la apuntación que se tomó de los señalados por el Excelentísimo Señor Virey

Ms. 400/41-I: Plano de una lengua de sierpe o galería cubierta, con tres retiradas

Ms. 400/41-II: Plano de un puente formado sobre cuerdas para el paso de un río ; Vista en elevación del dicho puente mirado desde el punto A : perfil cortado sobre la línea B

Ms. 400/42-I: Horno en que se funden los metales ; Vista interior de dicho horno

Ms. 400/42-II: Otra especie de horno en que se funden los metales ; Plano de los fuelles ; Molino en el que sutilmente se muele el metal

Ms. 400/42-III: Vista ynterior de las minas

Ms. 400/42-IV: Máquina para beneficiar y limpiar los metales ; Alambique para extraer el azogue de la plata

Ms. 400/43-I: Planos y perfil que manifiestan la disposición de una ofecina propia para azar un pavo o pieza equivalente, circulando el azador con sólo el impulso de la llama del fuego de leña

Ms. 400/43-II: Explicación de esta máquina

Ms. 400/44-I: AYMERICH Y VILLAJUANA, Antonio. Plano segundo de la Real Cassa de Moneda que se construye en la ymperial villa de Potossí, demonstrando el estado en que se halla su obra hoi día de la fecha

Ms. 400/44-II: AYMERICH Y VILLAJUANA, Antonio. Plano primero de la Real Cassa de moneda que se construye en la ymperial villa de Potossí, demonstrando el estado en que se halla su obra hoi día de la fecha

Ms. 400/45-I: AYMERICH Y VILLAJUANA, Antonio. Vista y fachada principal de la Real Cassa de moneda que se construye en la ymperial villa de Potossí, cortada por la línea 1, 2

Ms. 400/45-II: AYMERICH Y VILLAJUANA, Antonio. Perfil y vista ynterior de la Real Cassa de moneda que se construye en la ymperial villa de Potossí, cortado por la línea 7, 6, 5, 4, 3

Ms. 400/46: CEDILLO, Pedro Manuel. Plano que manifiesta la provincia de Chachapoyas mandado sacar a Don Manuel Zedillo por el General Don Joseph Cardona, corregidor por S. M. de dicha provincia, año de 1765

Ms. 400/47: Plano de la provincia de Luia i Chillaos

Ms. 400/48-I: ENRÍQUEZ CABALLERO, Ángel. Demostración geográfica de la provincia de Piura con sus poblaciones de mar y tierra adentro

Ms. 400/48-II: Piura

Ms. 400/49: [Plano del Astillero Real de Guayaquil, en construcción]

Ms. 400/50: Plano del río de la ciudad de Goayaquil correxido por estas últimas demarcaciones y sonda ...

Ms. 400/51-I: Plano de Gibraltar conforme a la papelita

Ms. 400/51-II: Ciudad de la Abana y sus fortalezas

Ms. 400/52: EZCURRA, Pedro. [Plano y perfiles de un castillo en una punta rocosa y sobre una ensenada]

Ms. 400/53-I: EZCURRA, Pedro. Leyenda del "Plano y perfiles de un castillo en una punta rocosa y sobre una ensenada"

Ms. 400/53-II: EZCURRA, Pedro. [Perfil y fachada de un edificio]

Ms. 400/54: Estado general que demuestra por menor los reximientos y demás tropa que componen el ejército que se formó y puso en orden las providencias del Excelentísimo Señor Don Manuel de Amat ...

Ms. 400/55: Mapa que comprehende por menor el conthenido en cada pieza de tercios, caxones y retobos así de armas, municiones y peltrechos como de otros diversos efectos de que se compuso la remission hecha en la fragata nombrada la Balandra para el puerto de Arica ...

Ms. 400/56-I: Plan de las compañías de milicianos que componen el batallón de infantería de esta ciudad [de Lima], así españoles como demás naciones

Ms. 400/56-II: Plan de las compañías de a cavallo del batallón de esta ciudad [de Lima] y sus contornos, así españoles como demás naciones

Ms. 400/57: BIRT, José Antonio. Estado jeneral de artillería, peltrechos, municiones y demás armamento de guerra que se halla ecsistente en las fortificaciones y almacenes del Reyno de Chile

Ms. 400/58-I: SÁENZ DE BUSTAMANTE, Pablo Ignacio. Estado general de la artillería de bronse y fiero [sic], fuziles y peltrechos de guerra que existen en esta plaza del Callao con expresión de lo que no se alla en estado de servisio y de lo que será nesesario para una regular defensa en caso de guerra y asimismo más útil se condusga de España, según el Real Orden de 5 de henero de 1764

Ms. 400/58-II: SÁENZ DE BUSTAMANTE, Pablo Ignacio. Extracto de los cañones y munisiones de guerra que existen en los almahasenes de sta [sic] plaza con expresión de las que se han construido por orden del Excelentísimo Señor Virey Manuel de Amat

Ms. 400/59-I: MORAL, Francisco del. Razón de la artillería de bronse serbible; Artillería desfogonada e ynserbible

Ms. 400/59-II: Tabla para de prompto construir una batería con todo el tren nesesario a qualquier número de piezas

Ms. 400/60: RODRÍGUEZ, Cristóbal Francisco. Estado que manifiesta en el que sale a navegar el navío de S.M. nombrado "El Peruano", que está prompto en la bahía del Callao para hacerse a la vela vajo el mando del capitán de esta clase Don Juan Baptista Bonet

Ms. 400/61: Estado general que demuestra y comprehende los particulares manifestándose por menor en ellos las provincias, repartimiento de cada una, i yndios de todas clases y sexos, importe de tributos, pensiones que sobre estos pagan, residuo que resta a favor de su magestad ...

Ms. 400/62: Esplicación y notas de los mapas particulares correspondientes a los números de cada uno de ellos

Ms. 400/63: Razón que da Don Juan Andrés Carpfanger, [...], de los yndios de todas clases que según las últimas revisitas se numeraron en las provincias sujetas al Arzobispado de Lima ...

Ms. 400/64: Estado general que manifiesta el número de familias y almas que tienen los treinta pueblos de yndios guaraníes del Paraná y Uruguay que estaban al cargo de los regulares de la Compañía de Jesús ...

Ms. 400/65: CARPFANGER, Juan Andrés. Extracto puntual del número de yndios de todas clases y sexos que según las últimas revisitas se consideran existentes en las provincias suxetas a la jurisdicción del Arzobispado de Lima, ymporte annual de tributos

...

Ms. 400/66: CARPFANGER, Juan Andrés. Extracto puntual del número de yndios de todas clases y sexos que según las vltimas revisitas ...

Ms. 400/67-I: Razón que da Don Juan Andrés Carpfanger, contador de retazas de este Reyno de orden verval del Excelentísimo Señor Virrey Frey Don Manuel de Amat i Junient, de los yndios de todas clases y sexos que según las últimas rettazas se numeraron en las provincias sujettas al Obispado de Trujillo con distinción de los repartimientos de que se compone cada una, número de curas que los doctrinas y sínodos que esttos tienen señalados en las últimas rettazas en los tributtos que pagan los mismos indios

Ms. 400/67-II: Razón que da Don Juan Andrés Carpfanger, [...], de los yndios de todas clases que según las últimas revisitas se numeraron en las provincias suxetas al Obispado de Arequipa ...

Ms. 400/68: CARPFANGER, Juan Andrés. Extracto puntual del número de yndios de todas clases y sexos que según las vltimas revisitas se consideran existentes en las

provincias sujetas al obispado de Arequipa, importe anual de tributos, pensiones que sobre ellos cargan, residuo líquido para S. M., curas seculares y regulares que los doctrinan y sus sínodos

Ms. 400/69: CARPFANGER, Juan Andrés. Extracto puntual del número de yndios de todas clases y sexos que según las últimas revisitas se consideran existentes en las provincias sujetas al obispado de Cuzco ...

Ms. 400/70: [Perfil d'una casa-palau amb jardí]

Ms. 400/71: Razón que da Don Juan Andrés Carpfanger, [...], de los yndios de todas clases que según las últimas retazas se numeraron en las provincias sujetas al Obispado del Cuzco ...

Ms. 400/72: CARPFANGER, Juan Andrés. Extracto puntual del número de yndios de todas clases y sexos que según las últimas revisitas se consideran existentes en las provincias sujetas al obispado de Guamanga ...

Ms. 400/73: Razón que da Don Juan Andrés Carpfanger, [...] de los yndios de todas clases que según las últimas retazas se numeraron en las provincias sujetas al Obispado de Guamanga ...

Ms. 400/74: Cárcel de la ciudad según está a el presente

Ms. 400/75: [Plano de una casa principal en la calle de San Mateo en Madrid, con jardín y noria, con una cochera frente a la misma]

Ms. 400/76: [Plano de la planta principal del palacio barcelonés llamado de la Virreina, en la Rambla]

Ms. 400/77: [Planta i parte perspectiva, a la entrada, de un proyecto del Paseo de Aguas Navona de Lima]

Ms. 400/78: Plano de Gibraltar según su demarcación antigua

Ms. 400/79: [Plano general de una casa principal en la calle de San Mateo de Madrid con jardín y noria, picadero anexo y cocheras enfrente]

Ms. 400/80: CARPFANGER, Juan Andrés. Extracto puntual del número de yndios de todas clases y sexos que según las últimas revisitas se consideran existentes en las provincias sujetas al arzobispado de Chuquisaca ...

Ms. 400/81: Razón que da Don Juan Andrés Carpfanger, [...] de los yndios de todas clases que según las últimas revisitas se numeraron en las provincias sujetas al Arzobispado de Chuquisaca ...

Ms. 400/82: CARPFANGER, Juan Andrés. Extracto puntual del número de yndios de todas clases y sexos que según las últimas revisitas se consideran existentes en las provincias sujetas al obispado de Mizque ...

Ms. 400/83: Razón que da Don Juan Andrés Carpfanger, [...], de los yndios de todas clases que según las últimas revisitas se numeraron en las provincias sujetas al Obispado de Mizque con distinción de los repartimientos de que se compone cada una, número de curas que los doctrinan y sínodos que estos tienen señalados en las últimas retazas, en los tributos que pagan los mismos yndios que todo es en la manera siguiente

Ms. 400/84: CARPFANGER, Juan Andrés. Extracto puntual del número de indios de todas clases y sexos que según las últimas revisitas se consideran existentes en las provincias sujetas al obispado de la Paz, ...

Ms. 400/85: Razón que da Don Juan Andrés Carpfanger, [...] de los yndios de todas clases que según las últimas revisitas se numeraron en las provincias sujetas al Obispado de La Paz ...

Ms. 400/86: CARPFANGER, Juan Andrés. Mapa general que comprende los ocho particulares donde se manifiesta el número de provincias, repartimientos de cada una, indios de todas clases y sexos, importe de tributos, pensiones que sobre estos cargan, residuo que resulta para S.M., las faltas para completar la satisfacción de las costas,

curatos y monto de sus sínodos, compuestos de los libros de la contaduría de retazas de este Reyno ...

Ms. 400/87: LAXA DE VALDÉS, Juan Francisco. Razón y plan de las bulas y lizencias de oratorios y capillas para casados y solteros con sus tasas y monto particular y general de la limosna correspondiente a cada thesorería v diócesis [...] años de 1765 y 1766

Ms. 400/88-I: Suplementos hechos a la Real Hacienda en la Administración General de Santiago en el año de 1765 ; Resumen de los suplementos del Real Estanco a la Real Hacienda hasta el año de 1765

Ms. 400/88-II: Resumen de la cuenta de la Administración General de la Real Hacienda del Tabaco de Santiago de Chile relativa al año de 1764

Ms. 400/89-I: Estado particular de la Administración de la Renta del Tabaco de Santiago de Chile desde el día 4 de mayo de 1753 que fue el de su establecimiento hasta fin de diciembre de 1763

Ms. 400/89-II: Contextación general de la entrada, salida y existencia de los tabacos en polvo y rama de este Real Estanco de Lima desde el año de 1752 de su establecimiento hasta fin de diciembre de 1766 en que se hizo el repeso y recuento

Ms. 400/90: Estado particular de la Real Renta del Tabaco de esta capital de Lima en que se exponen las entradas, salidas y existencias de tabacos y caudales desde el día 8 de mayo de 1752 en que tubo principio su establecimiento hasta fin de diciembre de 1762 en que termina la primera cuenta general

Ms. 400/91: Estado general comprehensivo de todas las entradas, salidas i existencias de tabacos i caudales de la administración de la renta [a Lima] desde 12 de maio de 1752 hasta fin de diciembre de 1762

Ms. 400/92: BERANGER, Carlos de. Estado general que demuestra las entradas de azogue que ha executado el Ylustre Gremio desde 6 de agosto de 1764 hasta 30 de junio de 1767, on expresión de los socorros semanales, ratas y desmontes, auxilios otales, liquidación de cuentas que manifiesta el alcance del Gremio en cada ajuste, salida de azogue a las Cajas del Reyno

Ms. 400/93: Estado que demuestra en el que se halla la Real Mina de Azogues de S. M. del Real Cerro de Santa Bárbara de la villa de Guancabelica en la entrega que hizo de ella el Capitán de Dragones de los Reales Exércitos Don Carlos Beranger ...

Ms. 400/94: ENRÍQUEZ CABALLERO, Ángel. Mapa de la revisita de la provincia de Piura que, de orden de el Excelentísimo Señor Don Manuel de Amat i Junient [...], actuó el coronel Don Joseph Antonio de la Valle y Quadra, corregidor de dicha provincia

Ms. 400/95: Planos que se presentan [...] de las eboluciones y fuegos que se executan en la Plaza Mayor de la ciudad de Lima el día de San Carlos, 4 de noviembre, de 1772

Ms. 400/96: Descripción de la provincia de los Yayos

Ms. 400/97: Plan y elevación del Puente de Alcántara

Ms. 400/98: PIEDRA, Felipe. Plan de la ysla [de] S. Carlos descubierta por Don Phelipe González de Haedo, capitán de fragata de la Real Armada y comandante del navío de S.M. el San Lorenzo y fragata Santa Rosalía a cuya expedición salió del Puerto del Callao el día 10 de octubre de 1770 ...

Ms. 400/99-I: POTTIER DE L'HORME, Jean.
Sauvage de la Nouvelle Zelande tiré au natural

Ms. 400/99-II: [Ustensiles des Arsacides]

Ms. 400/100-I: POTTIER DE L'HORME, Jean. Plan de la partie de la Nouvelle Zelande découverte par le vaisseau Le Saint Jean Baptiste, commendé par Monsieur de Surville, chevalier de l'Ordre Royal et Militaire de Saint Louis l'année 1769

Ms. 400/100-II: POTTIER DE L'HORME, Jean. Plan de la baye Loriston à la côte de la Nouvelle Zelande découverte par le vaisseau de Saint Jean Baptiste, cappitaine Monsieur De Surville [...] l'an 1769

Ms. 400/101: POTTIER DE L'HORME, Jean. Plan de la UV du Port Pralin et de ses environs

Ms. 400/102: HERVÉ, Juan de. Plan de la ysla de Chiloé y el puerto de San Carlos en ella por la latitud de 42 grados sur y por 301 grados 45 minutos de longitud, meridiano de Tenerife ...

Ms. 400/103: [Ustensiles des indigènes de la Nouvelle Zelande]

Ms. 400/104: El Capitán Comandante de la esquadra Don Joseph de la Somaglia, pasando al Presidio del Callao, hará un prolijo reconocimiento de los cañones de bronce que actualmente subsisten ...

Ms. 400/105: CERRATO, José. Estado que manifiesta él en que salen a navegar del puerto del Callado para el de Cádiz los baxeles de S. M. de que se compone la escuadra del mando del capitán de navío Don Antonio de Arce

Ms. 400/106: Estado que manifiesta por esquadrones la fuerza del regimiento de cavallería de la nobleza de esta Ciudad de los Reyes del Perú

Ms. 400/107: Estado que manifiesta el en que se halla la artillería de bronce assí montada como en el paraje y almacenes de la fortificación y plaza del Callao con expreción de sus calibos, longitudes, diámetros, oidos anotando estos si se hallan con granos de bronce o fierro, cuia artillería se dió principio a su reconocimiento en el primer cañón del flanco primero que mira al norte de la batería que se halla situada en el plano superior de la Cassa Mata y batería ynferior al caballero ...

Ms. 400/108: GONZÁLEZ, Ambrosio. [Muestrario caligráfico, a modo de instancia, dirigida a Manuel d'Amat i Junyent ofreciéndose para la enseñanza y realización de trabajos caligráficos]

Ms. 400/109: GAROS, Francisco. Estado general que demuestra por compañías lo efectibo de los ofiziales, sargentos, tambores, cavos y soldados de que se compone los cinco reximientos y brigada de artillería de infantería de milizias de esta ciudad ...

Ms. 400/110: GAYANGOS, Tomás, m. 1796. [Diario de viaje de la expedición a la Isla de Amat capitaneada por Domingo de Boenechea, en abril de 1775]

Ms. 400/111: HERVÉ, Juan de. Plano del puerto de la Santíssima Cruz de Ojatutira en la ysla de Amat [...],haviendo hallado esta ysla este último viaje del año 1775, un grado y 25 minutos más al oeste que el viaje antecedente

Ms. 400/112: HERVÉ, Juan de. Descripción de la ysla de Santa Rosa, por los naturales Oroybabay, [...], descubierta por el theniente de navío de la Real Armada Don Thomás Gaiangos, comandante de la fragata de S.M. nombrada Santa María Magdalena alias Águila

Ms. 400/113: HERVÉ, Juan de. Descripción de las yslas: La Hermosa, por los naturales Oajine ...

Ms. 400/114: HERVÉ, Juan de. Descripción de la ysla de San Narciso [...], descubierta por el capitán de fragata Don Domingo de Boenechea, comandante de la de S.M. Santa María Magdalena, Águila

Ms. 400/115: HERVÉ, Juan de. Descripción de la ysla de San Diego, por los naturales Matea [...], descubierta por el paquebot Júpiter, siendo conserva de la fragata de S.M. Santa María Magdalena, Águila, comandante de la espedición el capitán de fragata Don Domingo de Boenechea

Ms. 400/116: Plano de los canales y tomas por donde se riegan los valles de la Magdalena, Maranga y la Legua [Lima] según la última vicita actuada este año de 1774, según consta de adjuntos instrumentos

Ms. 400/117: Proyecto para un puente en la provincia de Xauxa el [que] sirva igualmente al público i a la provincia

Ms. 400/118: [Diseño de un cañón de a 24]

Ms. 400/119: LEURO Y CARPFANGER, Juan José de. Mapa o extracto que se manifiestan con especificación las doctrinas o curatos que se comprenden en las 76 provincias del distrito de este virreinato del Perú ...

Ms. 400/120: LACOMBE, Pierre. Plan del Real Ejército y Armada que tiene S.M. Católica en el presente año de 1773

Ms. 400/121: Estado general que manifiesta las tropas milicianas de ynfantería, cavallería y dragones que en este virreynato del Perú se han alistado de orden del Excelentísimo Señor virrey de estos Reynos, con expreción de la distancia que cada cuerpo dista de esta capital

Ms. 400/122: [Plano del Paseo de Aguas o Navona de Lima]

Ms. 400/123: CÉSAR, Julio, s. XVIII. Mapa sacado con la ocasión de la entrada que hizo el gobernador de Tucumán al gran Chaco Gualamba por vn aficionado ...

Ms. 400/124: [Perspectiva de un proyecto del Paseo de Aguas o Navona de Lima]

Ms. 400/125: Descripción del Valle del Chimo y plani-sphérica de la ciudad de Truxillo del Perú, sus lugares e inmediatas haciendas

Ms. 400/126: [Perspectiva de otro proyecto del Paseo de Aguas o Navona de Lima]

Ms. 400/127: ITURRALDE, Joaquín Ramón de. Carta geográfica de la provincia de Caxamarca y de los Huambos que, para ylustrar las noticias que se dan del descubrimiento echo del cerro de Gualgayoc y sus minas de plata ...

Ms. 400/128: [Esbossos del Paseo de Aguas o Navona de Lima]

Ms. 400/129: M. S. C. [Perfil de costa de parte de la bahía de Argel]

Ms. 400/130: ITURRALDE, Joaquín Ramón de. [El Cerro de Gualgayoc]

Ms. 400/130 bis: ITURRALDE, Joaquín Ramón de. Yndividual razón de los yngenios que laborean las minas del cerro de Gualgayoc con espresión de las riberas y los dueños cuios son, como también de los reinos en que han nacido

Ms. 400/131: ITURRALDE, Joaquín Ramón de. Don Joachín Ramón de Yturalde, vecino de esta ciudad y comerciante en la provincia de Caxamarca, puesto a los pies de Vuestra Excelencia ...

Ms. 400/132: Extracto o resumen de las puertas que han de contribuir a la prorrata mandada hacer por auto del Real Acuerdo para el reparo del tajamar del Hacho con separación de clases sin incluir las casas de tribunales, parrochias, capillas, colegios, religiones, monasterios ni hospitales

Ms. 400/133: Estte plano manifiesta en el esttado que quedan los cuarteles de esta plaza con expreción del destino que tienen la[s] piezas que lo componen

Ms. 400/134: Frente de la Casa Copons, cituada en la Plaza de Santa Ana en Barcelona

Ms. 400/135: Frente de la casa del Señor Marqués de Castellvell, situada en la Plasa de Santa Ana en Barcelona

Ms. 400/136-I: Frente de la torra cituada al Pla de Barcelona

Ms. 400/136-II: Espalda de la sobra expresada

Ms. 400/137: [Plano de la torre que tenía el virrei Amat en Gracia, Barcelona]

Ms. 400/138: Perfil y alzado cortado en los planes por la línea C, D ; Ydem por la línea A, B

Ms. 400/139: Plano del quarto principal de una casa sita en la calle de San Mateo, señalada con el número 6 en la manzana 335

Ms. 400/140: [Dibuix d'un embarcador movable]

Ms. 400/141: Plano de los quartos bajos de una casa sitta en la calle de San Mateo, señalada con el número 6 en la manzana 335

Ms. 400/142: Mapa de la ciudad y costa de Argel

Ms. 400/143: [Mapa de la ciudad y costa de Argel]

Ms. 400/144: [Plano de la comarca de Barcelona hasta San Cugat del Vallés y proximidades de Mataró]

Ms. 400/145: Yndice de los planos, estados y relaciones que contiene este libro

Ms. 2484: Correspondència del visitador general del virregnat del Perú, José Antonio de Areche. 22 de gener-22 de novembre de 1781

Ms. 2782: Pedro ARENAZA. Relación de lo sucedido en el Perú en 28 de octubre 1746, descripció d'un terratrèmol

4. BIBLIOGRAFIA

4.1 Fonts utilitzades per a identificar les filigranes

*Churchill:

CHURCHILL, W.A., *Watermarks in paper in Holland, England, France, tc., in the XVII and XVIII centuries and their interconnection*. Amsterdam: Meno Hertzberger & Co., 1967. 94, [4], CDXXXII p. I

*Gravell-Miller:

GRAVELL, Thomas; George Miller, *A catalogue of foreign watermarks found on paper used in America 1700-1835*. New York; London: Garland Publishing, 1983. 286 p. ISBN 84-0-8240-9289-9.

*Mármol:

MÁRMOL, F. del, Baron, *Dictionnaire des filigranes classés en groupes alphabétiques et chronologiques*. Namur : Jacques Godenne, 1900. XIV, 192 p.

*Valls i Subirà:

VALLS i SUBIRÀ, Oriol, *La historia del papel en España: siglos XVII-XIX*. 3r v. (325 p.). ISBN 84-500-8166-1.

4.2 Bibliografia dels documents que integren el Ms. 400

Atlas cartográfico del Reino de Chile: siglos XVII-XIX. Santiago (Xile): Instituto Geográfico Militar, 1981.

GUARDA, Gabriel, *Flandes indiano: las fortificaciones del Reino de Chile, 1541-1826*. Santiago, Chile: Ediciones Universidad Católica de Chile, cop. 1990. XXIII, 425 p.

RODRÍGUEZ CASADO, Vicente; Florentino Pérez Embid, *Construcciones militares del Virrey Amat*. Sevilla: Escuela de Estudios Hispano - americanos, 1949. 307 p.¹³

RODRÍGUEZ TASCÓN, Ignacio, *Ingeniería española en Ultramar: siglos XVI-XIX*. [Madrid]: Centro de Estudios de Obras Públicas y Urbanismo. Centro de Estudios y Experimentación de Obras Públicas. Ministerio de Obras Públicas y Transportes. Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos, 1992. 2 vol. (748 p.).

---

¹³ Inclou llistat-guía dels documents del Ms. 400. Citat com a Casado/Embid.

SÁENZ-RICO URBINA, Alfredo, *El Virrey Amat: precisiones sobre la vida y la obra de Don Manuel de Amat y de Junyent*. Barcelona: Ayuntamiento de Barcelona; Museo de Historia de la Ciudad, 1967 (Publicaciones del Seminario de Arqueología e Historia de la Ciudad; 15) (Estudios; II). 2 vol. (732 p.).

4.3. Catàlegs

Biblioteca de Catalunya, "*Bibliographica*": *documents dels segles VIII-XX*. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 1993¹⁴.

Biblioteca de Catalunya, *Tresors de la Biblioteca de Catalunya: segles IX-XV*. Dins : *XXIIè Congrès Association Internationale de Bibliophilie, Lundi, 17 septembre, Barcelone 2001*. Barcelona: Biblioteca de Catalunya: Associació de Bibliòfils, 2001. 32 p.

Americae Nova Descriptio : *exposició del 26 de maig al 12 de juny de 1993 [a la Biblioteca de Catalunya]*¹⁵. Barcelona : Generalitat de Catalunya. Departament de la Presidència. Comissió Amèrica i Catalunya, DL 1993. [16] p.

GIL ESPERT, Isabel [comissària de l'exposició], "*Obres del Manuscrit 400 que formaven part de l'exposició Americae Nova Descriptio: 26 de maig al 22 de juny de 1993*". Barcelona, [1993?]. [4] f.

Obras hidráulicas en América colonial. Madrid: Ministerio de Obras Públicas, Transportes y Medio Ambiente. Centro de Estudios y Experimentación de Obras Públicas; Centro de Estudios Históricos de Obras Públicas y Urbanismo, 1993. 353 p.¹⁶

Puertos españoles en la historia. [Madrid]: Ministerio de Obras Públicas, Transportes y Medio Ambiente. Centro de Estudios y Experimentación de Obras Públicas; Centro de Estudios Históricos de Obras Públicas y Urbanismo, DL 1994. 389 p.¹⁷

---

¹⁴ Al Ms. 400 li correspon el núm. 208 del Catàleg.

¹⁵ Catàleg de l'Exposició en què es varen exposar alguns dels documents del Ms. 400.

¹⁶ Obra basada en l'exposició que es realitzà al Centro de Estudios Históricos de Obras Públicas y Urbanismo, a Madrid, el 1993; 3ª d'una sèrie d'exposicions sobre obres públiques a Amèrica.

¹⁷ Catàleg de l'exposició inaugurada en el marc de la "Exposición Portuaria'94" i del 28º Congreso Internacional de Navegación de la AIPCN-PIANC, celebrats a Sevilla, el maig del 1994

4.4 Bibliografía consultada i complementària

ALABERN, Ramon. *Atlas geográfico de España y sus posesiones de ultramar: compuesto de 40 mapas geográficos publicados en vista de los de López, Antillon, Tofiño y demás generales del Reino y especiales de sus provincias y colonias*. [Espanya?: s.n., 1850 o posterior]. [38] f. de mapes.

ALCEDO, Antonio de. *Diccionario geográfico de la Indias Occidentales o América*; edición y estudio preliminar por don Ciriaco Pérez-Bustamante. Madrid: Ed. Atlas, 1967. 4 vol. (Biblioteca de autores españoles; 205-208).

ALLEN, Oliver E., *Los navegantes del Pacífico*. [Amsterdam]: Time Life; Barcelona: Folio, DL 1995. 2 vol. (176 p.) (La Aventura del mar; 30-31).

BERNABEU ALBERT, Salvador. *El Pacífico ilustrado: del lago español a las grandes expediciones*. Madrid: MAPFRE, cop. 1992. 312 p. (Mar y América; 4).

BERNABEU ALBERT, Salvador. *Expediciones marítimas españolas: la aventura de lo imposible*. Barcelona [etc.]: Lunweg, DL 2000. 237 p. (Colección Ciencia y mar).

BOUGANVILLE, Louis-Antoine de. *Viaje alrededor del mundo: por la fragata del rey La "Boudeuse" y la Fusta La "Estrella" en 1767, 1768 y 1769*. Madrid: Espasa-Calpe, 1936. 2 vol. (Viajes clásicos; 3-4).

GUARDA, Gabriel. *Historia urbana del Reino de Chile*. Santiago, Xile: Editorial Andrés Bello, 1978. 509 p.

GÜNTER DOERING, Juan y Guillermo Lohmann Villena. *Lima*. Madrid: MAPFRE, cop. 1992. 340 p. (Ciudades de Iberoamérica; 4).

Historia general de la Compañía de Jesús en la provincia del Perú: crónica anónima de 1600 que trata del establecimiento y misiones de la Compañía de Jesús en los países de habla española en la América meridional; edición preparada por F. Mateos. Madrid: CSIC, Instituto Gonzalo Fernández de Oviedo, 1944. 2 vol.

La Ilustración en América colonial: bibliografía crítica; Diana Soto Arango, Miguel Ángel Puig Samper, Luis Carlos Arboleda, ed. Madrid: Consejo Superior de Investigaciones Científicas: Doce Calles: Colciencias, DL 1995. 233 p.

MARTÍN MERÁS, Luisa. *Cartografía marítima hispana: la imagen de América*. Barcelona [etc.]: Lunweg [etc.], DL 1993 251 p., [5] f. de lám. pleg.

La Minería hispana e iberoamericana: contribución a su investigación histórica. León: Cátedra de San Isidoro, 1970-1974. 8 vol.

MONCADA MAYA, José Omar. *Ingenieros militares en Nueva España: inventario de su labor científica y espacial, siglos XVI a XVIII*. [México]: Universidad Autónoma de México, 1993. 194 p.

NAVARRO ABRINES, M^a del Carmen. *Carlos de Beranger, un ingeniero militar en el virreinato del Perú (1719-1793)*; director: Carlos Martínez Shaw; tutor: Ernest Belenguer Cebrià. Barcelona, 1996. 526 p.

Planos de ciudades iberoamericanas y Filipinas existentes en el Archivo de Indias / introducción: Fernando Chueca Goitia y Leopoldo Torres Belbas. Madrid: Instituto de Estudios de Administración Local. Seminario de Urbanismo, 1951. 2 vol. 345 f. de lám., XIII, 313 p.

SAN PÍO, María del Pilar. *Expediciones españolas del siglo XVIII: el paso del noroeste*. Madrid: MAPFRE, cop. 1992. 314 p. (Mar y América; 12).

TORRES LANZAS, Pedro. *Relación descriptiva de los mapas, planos del Virreinato del Perú (Perú y Chile) existentes en el Arxivo General de Indias (Sevilla)*. Barcelona: Imp. Henrich y Ca., 1906. 137 p.